

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Pravěká a raně středověká archeologie

Bakalářská práce

Jana Nováková

Avarské výzdobné motivy v době avarské a jejich transformace v době velkomoravské

Avarian decorative motifs in Avar Khaganat Period and their transformation in Great
Moravian epoch

Praha 2015

Vedoucí práce: PhDr. Naděžda Profantová, CSc.

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucí práce PhDr. Naděždě Profantové, CSc. za trpělivé vedení a cenné rady, Robertu Michalíčovi za podnětné diskuze, Michaele Dvořákové za pomoc při vyhledávání ztracené literatury a mojí mamince za pomoc s korekturou.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Kojeticích, dne 30. 4. 2015

Jméno a příjmení .....

Abstrakt:

Práce si klade za cíl přehledově katalogizovat hlavní avarské výzdobné motivy, zachytit jejich proměny v době velkomoravské a nastínit jejich vazby na východní a středomořské kultury. Opírá se o vypracovaný katalog deseti avarských pohřebišť, z jejichž fondu byly určeny hlavní kategorie a podtypy výzdobných motivů na avarských výrobcích. Tyto motivy budou podrobně popsány a na základě tohoto popisu byly hledány paralely v prostředí Velké Moravy. V závěru se zaměříme i na symbolismus vybraných motivů, pokusíme se je interpretovat a rovněž navrhnout, odkud motivy pocházejí.

Klíčová slova:

Avaři, doba avarská, doba velkomoravská, výzdobné motivy, symbolika, původ motivů

Abstract:

The aim of this bachelor thesis is to systematically catalogue main avar decorative motifs, record their development during Great Moravian period and sketch their ties to near-eastern and mediterranean cultures. The basis of this work lies in a catalogue of 10 avar cemeteries, subsequently on the basis of their fund are figured out main categories and subtypes of decorative motifs on avar artifacts. These motifs are in the next part described in detail and compared with parallels belonging to the Great Moravian cultural background. Finally we will focus on symbolism of chosen motifs, try to interpret them and also suggest where the debated motifs originated from.

Key words:

Avars, Avar period, Great Moravian period, decorative motifs, symbolism, origin of motifs, transformation of motifs

Obsah:

1. Úvod	6
2. Historický rámec	7
2.1. Periodizace	10
3. Zpracování kovů v Karpatské kotlině	12
4. Typy výrobků se zpracovávanými motivy	14
5. Chronologie a typologie avarských motivů	16
6. Pohřebiště jako zdroj poznání	18
6.1. Alattyán	18
6.2. Devínská Nová Ves	18
6.3. Homokmégy-Halom	19
6.4. Kisköre	20
6.5. Leobersdorf	20
6.6. Nagypall I – Határi-Dülö	21
6.7. Szebény I	21
6.8. Tiszafüred	22
6.9. Zamárdi-Rétiföldek	22
6.10. Želovce	23
7. Analýza vybraných motivů	25
7.1. Zoomorfní motivy	27
7.2. Florální motivy	33
7.3. Antropomorfní motivy	38
8. Závěr	43
Bibliografie	44
Přílohy	48

1. Úvod

Cílem práce je katalogizace hlavních výzdobných motivů avarských kování a analýza vybraných motivů v prostředí Velké Moravy, a to na základě hrobových nálezů z pohřebišť na území kaganátu, tedy převážně na území Maďarska, okrajově jižního Slovenska a severovýchodního Rakouska a nálezů z velkomoravských lokalit. Rovněž se v některých případech pokusím o nástin vazeb motivů na jiné kultury, zejména pozdně antickou, byzantskou a íránskou.

Oproti sídlištním nálezům bezpečně datovaných do doby avarské, kterých bylo doposud nalezeno poměrně málo, nám pohřebiště poskytují solidní, obvykle dobře datovatelnou materiální základnu, o kterou se můžeme opírat. Pohřebiště byla vybírána podle celkového počtu hrobů tak, aby přesáhla celkový počet 150 hrobů, podle významu a lokalizaci pohřebiště a rovněž podle výskytu sledovaných typů výrobků. Výběr byl rovněž ovlivněn dostupností literatury a kvalitou publikací pohřebišť. Zároveň je nutno zmínit, že ve starší době avarské se zkoumané motivy prakticky nevyskytují a kování opasků, koňských postrojů nebo oděvní ozdoby jsou většinou nezdobené, případně se výzdoba omezuje na jednoduchý, ryze geometrický motiv, například mřížku nebo kombinaci jednoduchých geometrických tvarů atp. Proto nebudeme brát v potaz raně avarská pohřebiště, která z tohoto důvodu neposkytují dostatek relevantního materiálu. Výjimkou je pohřebiště Zamárdi-Rétiföldek, jehož velká část sice patří právě do raně avarského období, nicméně sloužilo až do pozdně avarského období a poskytuje tak materiál ze všech fází avarské doby; dále nesmíme pominout, že je se svými 2 368 hroby největším avarským pohřebišťem vůbec a jako takové by nemělo být vynecháno.

2. Historický rámec

Avaři se na evropské historické scéně objevili v 2. polovině 6. století a postupně ovládli rozsáhlé území převážně v dnešním Maďarsku. Na severozápadě zasahovala hranice kaganátu až do oblasti kolem Vídně, podél úpatí Alp a řek Drávy a Dunaje vedla na jih až za hranice dnešního Slovinska, na západě pak do Transylvánské vysočiny a podél západního úpatí Západních hor k Tise, pak pokračovala dál na sever za hranice Slovenska. Na Slovensku hranice kaganátu vedla po linii Košice, Prša, Nitra a Devínská Nová Ves (*Čilinská 1992, 5; Zábojník 2009*). V raném období zaujímal kaganát o něco menší území, osídlení je navíc hustěji doloženo na západ od Tisy (*Daim 2003, 469*).

O původu Avarů nemáme skoro žádné přesné informace, jisté je jen to, že ustupovali před Turky. Snad by mohlo jít o potomky kmene Žuan – Žuan (resp. Wu-huan) ze severní Číny, který byl kolem roku 550 vytlačen ze své domoviny turkickými kmeny, neexistuje ale žádný důkaz potvrzující tuto teorii, snad jsou turkotatarského nebo mongolského původu. Další teorie ztotožňuje Avary s Heftality – tzv. Bílými Huny, kteří od poloviny 5. století do poloviny 6. století vládli ve střední Asii. Tato teorie vychází z názvů dvou avarských kmenů Uar nebo-li War a Chunni, resp. Chun, jejichž jména se dochovala díky Theofylaktovi Simokattovi (*László 1974, 41; Bednaříková et al. 2006, 42*). Roku 558 se dva avarské tümeny, (tj. 2 x 10 000 jezdců), objevily severně od Kavkazu a nabídly Byzanci svou sílu při obraně proti jiným nomádům. Okolo roku 562 vedl Avary kagan jménem Bajan, který se se svým lidem usadil na dolním Dunaji. Tento lid spíš fungoval jako kmenový svaz složený z více etnik – snad turko-tatarsko-mongolských nomádských kmenů, Kutrigurů, Utigurů a vlastního kmene Avarů (*Bednaříková et al. 2006, 42, 44*).

Avaři se stali ve střední Evropě silou, se kterou již museli všichni počítat; získali si působivou pověst mocných válečníků. Snad i proto je požádal o pomoc v boji proti Gepidům král Langobardů Alboin. Bajan si za pomoc určil velmi vysokou odměnu – desetinu dobytka Langobardů, velkou část budoucí kořisti a navíc i celou zemi Gepidů. Válku Avaři s Langobardy vyhráli, ale hned roku 568 se Alboin s celým svým kmenem odebral do Itálie a tak přenechal Avarům i langobardskou zemi. Území, které tak Avaři ovládli, se nazývalo kaganátem, prakticky se ale jednalo o kaganáty dva. Centrum východního bylo v okolí města Poltavy, centrum západního snad v Debrecínu a okolí, kde

se i nacházel hlavní hrink, tj. sídlo kagana, kam se kagan přestěhoval až po roce 601 (*Bednaříková et al. 2006, 47*).

V 6. a 7. století si vystačili se svým původním způsobem obživy – výpravami za získáním kořisti doplněné pastevectvím, navíc od roku 558 dostávali od Byzance pravidelný tribut, který se postupně vyšplhal na 200 000 zlatých. Ačkoliv ale byli zvyklí si obživu loupit, Panonie, kterou získali, byla po odchodu Gepidů a Langobardů prakticky vylištěná a bylo nutné ji zaplnit někým, kdo by se věnoval zemědělství a na kom by tak Avari mohli v tomto ohledu částečně parazitovat. Nabízeli se Slované, kteří sídlili všude v sousedství. Z písemných pramenů máme místy doloženou poměrně úzkou spolupráci Avarů a Slovanů; není vždy úplně jasné, v jak moc závislém postavení se Slované nacházeli.

V letech 592 až 602 se byzantský císař Maurikios pokusil zasáhnout proti rostoucí moci Avarů a jejich slovanských spojenců, ale i přes dílčí úspěchy skončila tato snaha debaklem – v byzantském vojsku došlo ke vzpouře a sám císař byl dokonce zabit. Následující císař Herakleios byl nucen řešit novou hrozbu v podobě Peršanů, a tak raději uzavřel mír s kaganem – následníkem Bajana, který pravděpodobně zemřel roku 602 (*Bednaříková et al. 2006, 47*). Mír ale kagan prakticky hned porušil, požadoval další zvýšení tributu a nakonec roku 626 zorganizoval výpravu s cílem dobýt samotný Konstantinopol. Byzantinci se nicméně ubránili a pro avarského kagana a jeho poddané porážka znamenala tragédii. Kaganova moc a autorita byla totiž dána bohy a kagan musel být schopen udržovat své postavení pravidelnými vojenskými úspěchy a kořistí. Je ale pravděpodobné, že už před porážkou u Konstantinopole kaganova moc pomalu upadala a situace avarské společnosti se stávala stále kritičtější – z kořisti se nedalo vyžít příliš dlouho, a tak byl kagan neustále nucen podnikat další a stále riskantnější výpravy. Konstantinopol byla tak jen vyústěním tohoto procesu (*Třeštík 2010, 19 – 25*).

Krise kaganátu trvala cca dvě generace během 1. třetiny 7. století (*Bálint 1989, 148*), kdy už východ Evropy a Balkán byl zpustošen neustálými nájezdy a nebylo tak kde brát kořist, navíc byl oddělen od Byzance nově se usadivšími Bulhary v čele s chánem Asparuchem, nebyli tedy pro Byzanc hrozbou a příjem zlata z tributů se rovněž zastavil. Nejpozději na přelomu 7. a 8. století byli Avari nuceni začít se sami věnovat zemědělství. Neznamenalo to ale žádný další úpadek avarské moci, kagan už sice nebyl nucen podnikat další a další kořistnické války, stále ale disponoval generace shromažďovaným pokladem a mohl tedy se stále držet na vrchu mocenského žebříčku a ovládat vedoucí vrstvy skrze neustálé vzájemné obdarovávání (*Třeštík 2010, 31 - 33*).

Na konci 8. století Avari uzavřeli smlouvu s bavorským vévodou Tassilem III., který hledal u Avarů, Slovanů i Sasů pomoc při obraně bavorského vévodství proti expanzivní politice Karla Velikého. Tassilo byl nakonec Karlem poražen, Bavorsko připojeno k Franské říši a Karel Veliký obrátil svou pozornost na Tassilovy spojence. Avari tou dobou kontrolovali pravý břeh Dunaje od Vídeňského lesa po řeku Enži, což jim umožňovalo snadno se účastnit dálkového obchodu a snad i přístup k této obchodní tepně mohl být jeden z důvodů, proč Karel Veliký zaútočil. Oficiálním důvodem ale byla „obrana křesťanstva“ (*Třeštík 2010, 56*).

Roku 791 Karel Veliký s vojskem vytáhl na kaganát. Vojsko se přesouvalo ve třech proudech, proud směřující do Panonie z Friaulské marky vedl Karlův syn Pipin. Většinu vojska ale v dolním Rakousku a na řece Rábě zachvátila epidemie a Karel byl nucen se vrátit do Řezna.

Další výpravu Karel plánoval na rok 793, nikdy k ní ale nedošlo kvůli vnitrostátním problémům. O dva roky později ho překvapil tudun (nižší vůdce z řad rodové aristokracie umístěný hierarchicky hned pod kaganem, snad náčelník některé z oblastí) ze západního kaganátu, který u Karla dobrovolně žádal křest pro sebe i svůj lid a sám se Karlovi podvolil. V kaganátu totiž mezitím došlo ke vzpouře, kdy byli stávající kagan a spoluvládce jugur svrženi a tudun se nechtěl podříditi novému vládnoucímu kaganovi. Hned vzápětí se roku 796 Pipinovi poddal nový kagan i se svou manželkou (katun) a všemi tarkany (zřejmě členové kaganovy družiny).

Rozpadlý kaganát se stal snadným cílem pro okolní slovanské náčelníky a roku 805 si dokonce u Karla stěžoval jakýsi kapkan¹ – křesťan Theodor – na útoky Slovanů. Žádal pro Avary vlastní území a se svou žádostí uspěl, pravděpodobně se ale sám nestačil v nové domovině usídlit a hned po svém návratu zemřel. Vzápětí se u Karla objevilo poselství kagana Abraháma, který žádal potvrzení své kaganské moci a který se vskutku se svým lidem usídlil ve vymezeném území mezi Carnuntem a Savarií. Roku 822 pak máme poslední písemnou zmínku o Avarech, kdy jsou jmenováni na říšském sjezdu ve Franské říši (*Třeštík 2010, 66 – 70; Bednařiková et al. 2006, 75-80*).

Téhož roku se objevují první písemné zmínky o slovanském osídlení v oblasti Velké Moravy, tedy severně od Dunaje na slovenském a moravském území. Již od poloviny 8. století zde ale máme doložena velká slovanská sídelní centra jako jsou Mikulčice, Staré Město u Uherského Hradiště nebo Olomouc; další vznikají v rámci

---

¹ Titul určený snad pro dalšího vůdce z řad avarské aristokracie (*Pohl 1988, 303*)

formování Velké Moravy. V 8. století byla tato centra, stejně jako území Čech, pod politickým vlivem avarského kaganátu, ačkoliv zároveň je jisté i působení karlovské Franské říše (*Třeštík 2010*, 107-112). Přesné důvody zániku Velké Moravy jako samostatného politického útvaru jsou nejisté. Poslední zprávy o Velké Moravě máme ze samého začátku 10. století. Tehdy docházelo i k nájezdům prvních Maďarů, a proto starší badatelé spojovali zánik velkomoravské říše právě s těmito útoky. Konflikty s Maďary zcela jistě hrály svou nezanedbatelnou úlohu, nicméně zároveň zde musely být i jiné, politické nebo hospodářské důvody, které rozpad podpořily a Maďary tak můžeme vnímat jako poslední a definitivní ránu (*Štefan 2011*, 347).

Písemných zpráv o Avarech máme relativně dostatek, problémem však je jejich převažující tendenčnost. Často se o nich píše jako o Hunech, Jordanes zmiňuje jejich tmavou pleť a beztvárovou hlavu s ostrým, pronikavým pohledem v malých očích. Je zajímavé, že podle Jana z Efesu nebyli jen děsivými dobyvateli, ale uměli projevit i „křesťanskou“ milost, když nasýtili hladovějící obyvatele Sirmia (*Tirr 1976*, 111, 112). Císař Maurikios ve svém Strategikonu podává působivý popis avarských válečníků a obdivuje jejich schopnosti, efektivní taktické myšlení, výzbroj i výstroj. Dokonce některé jejich vybavení považuje za hodné převzetí byzantskou armádou – například dlouhé kabáty, stany nebo koňskou zbroj (*Daim 2003*, 465).

2. 1. Periodizace avarské doby

Obecně přijímanou, základní periodizaci avarské doby vypracovala maďarská badatelka Ilona Kovrig na základě fondu z pohřebiště Alattyán – rozdělila ji na raně avarské, středo avarské a pozdně avarské období (*Kovrig 1963*). Tato periodizace pak bývá často různě rozšiřována a upravována, základ ale zůstává podobný. Falko Daim vypracoval detailnější periodizaci s několika fázemi na základě fondu z rakouského pohřebiště Leobersdorf; nabízí pak dvě varianty. Jeho raně avarské období v první variantě absolutní chronologie trvá od kolonizace Karpatské kotliny Avary roku 568 do r. 670, střední avarské pak mezi lety 670 – 730, pozdně avarskou dobu dělí na tři fáze, z nichž fáze I až IIIa datuje 730 – 800 a závěrečnou pozdně avarskou fází IIIb pak po roce 800, kdy už Avari pomalu mizí z evropské historické scény. Druhá varianta datace více koreluje s datacemi bavorského a alamanského nálezového fondu; raně avarské období v tomto případě končí r. 650, střední avarská fáze trvá od roku 650 do 710, pozdně avarská fáze I až IIIa od roku 710 do 800, pozdně avarská fáze IIIb pak odpovídá první variantě (*Daim 1987*, 159). Další periodizaci nabídla badatelka Éva Garam, která vycházela z výsledků

z pohřebiště Tiszafüred. Avarskou dobu rozdělila na základě výzdoby opaskových garnitur na šest fází. První datovala od pol. 7. stol. do r. 670, druhou 670 – 700, třetí 700 – 725, čtvrtou rozdělila na dvě subfáze – ranou (725 – 750) a pozdní (750 – 775), pátou 775 – 800 a šestou 800 – 825/850 (*Garam 1995, 392-420*).

3. Zpracovávání kovů v Karpatské kotlině

Avarská doba se ve svém raném a středním období vyznačuje převahou techniky lisování, kterou později v pozdně avarském období vystřídala technika lití. Ke studiu technik řemeslného zpracování jsou velmi důležité i nálezy dílen, příp. hrobů vybavených řemeslnickým nářadím. V historii bádání se zatím naneštěstí nepovedlo nalézt mnoho řemeslnických dílen, resp. areálů, které by tomuto označení mohly odpovídat; jmenujme např. objekt na sídlišti Zamárdi u Balatonu, kde se našla tavicí pec a několik objektů s primárně kovářským náčiním, které ale mohlo být použito i pro práci s jinými kovy. Ostatní nálezy kovotepeckých dílen v této oblasti jsou až mladšího data, z 8. nebo 9. století. V případě nálezů hrobů řemeslníků je situace lepší (*Heinrich-Tamaska 2008, 237*), například na lokalitě Adony se našlo 12 forem na lisování opaskových kování, ve Felnacu dokonce 43 takových forem na lisování nejen opaskových ozdob, ale i kování koňských strojů, přívěsků na náušnice nebo spon. Oba soubory byly datovány do 7. století. Celkem se v karpatské kotlině doposud v hrobech řemeslníků našlo 109 kusů forem na lisování nebo odlévání. Tyto formy pak odpovídají lisovaným kováním z raně avarského a středního avarského období (*Rácz 2014, 25, 26*). O kovozpracování mluví rovněž i některé písemné prameny, nejcennějším zdrojem je pak práce Theophila Presbytera *Schedula diversarum artium*.

Byly doloženy tři odlévací techniky: na „ztracenou formu“, odlévání do dvou a více- dílné formy a odlévání do jednodílné formy. Odlévání do jednodílné formy je zjevně nejjednodušší – kamenná nebo hliněná forma se naplní po okraj roztaveným kovem. Kamenné formy byly složitější na výrobu, navíc musely být nejprve vyplněny tenkou vrstvou vosku nebo hlíny, aby se zabránilo přilepení kovu na kámen během chladnutí. Hans Drescher experimentálně prokázal, že tato technika se nehodí pro odlévání tenkých a hladkých výrobků, protože kov se ve formě nerozlije rovnoměrně. Pravděpodobněji byla tato technika používána pro výrobu ingotů nebo silnějších výrobků, které pak byly ještě dodatečně dekorovány jinou technikou (*Heinrich-Tamaska 2008, 240; Drescher 1978, 86, 105*). Během odlévání do dvoudílných forem byly obě části formy položeny na sebe tak, aby vznikl požadovaný tvar a upevněny hlínou, aby se zabránilo pohybu během chladnutí. Hlavní výhoda této techniky spočívala v tom, že formy mohly být po vychladnutí výrobku znovu použity. Výrobek měl ale po vyjmutí z formy na linii, kde byly formy spojeny tzv. svar. Stopy po odstraňování svaru jsou viditelné dodnes a indikují tak techniku výroby

(*Heinrich-Tamaska 2008, 241*). Drescher dokázal, že tato metoda na rozdíl od odlévání do jednoduté formy umožňovala odlévat i poměrně tenké výrobky (*Drescher 1978, 111-112*). Technika odlévání na „ztracenou formu“ byla zřejmě nejkomplikovanější. Bylo nutné nejprve vyrobit voskový model výrobku, obalit ho hlinou a vypálit ho, přičemž vosk vytekl ven a byla tak vyrobena hliněná forma připravená pro odlití kovového výrobku. Další častou metodou výroby kovových šperků a ozdob bylo lisování, kdy se plát kovu natlačil nebo vtepal do formy a vzal tak na sebe její podobu. Používaly se pro to hlavně drahé kovy nebo různé slitiny, preferovány byly ty s alespoň 10 % olova (*Heinrich-Tamaska 2008, 247*). Pro lité bronzы z českého území byla vypracována statistika hodnot kovů ve slitině. Sledovány byly hodnoty cínu, zinku, olova, arsenu, stříbra, antimonu, zlata, železa a rtuti². Průměrně maximální hodnoty cínu dosahovaly ve slitině 10 %, olova 1,5 %, zinku 2 %, stříbra 0,7 %, antimonu 0,2 %. Zbylé prvky se vyskytovaly jen v některých vzorcích a i zde obvykle v zanedbatelném množství (*Profantová 1992, 789-790*).

Následně byly výrobky ještě dále upravovány a zdobeny různými metodami: uhlazováním, leštěním, glazurováním nebo aplikovanou dekorací. Stopy po různých technikách se mohou dochovat na zadních stranách nebo hranách výrobků, které nebyly tak pečlivě upravovány. Mezi nástroje používané k dekoraci patřila rydla, šídla, pilníky nebo tepací kladívka a razidla. Rytí a jemné cizelování může podat dosti podobný výsledek, může být tedy těžké rozeznat původně použitou techniku. Puncna se ale pohybuje nerovnoměrně, byla tedy spíše používána pro vypracování větších ploch s různě zakřiveným povrchem, tedy pro tvorbu reliéfu podobných ornamentů, kdežto rytí umožňuje kreslit stejnoměrné linie (*Heinrich-Tamaska 2008, 249-250*). Výsledkem puncování pomocí kladívek a razidel jsou čisté jamky; plát kovu je položen na měkký podklad a kladívkem se opakovaně vedou úderů na razidlo.

Po zdobení následovala poslední fáze, a to povrchová úprava kovu. Bylo možno výrobek zdobit třemi způsoby: zlacením, které je i písemnými prameny označeno za hlavní techniku; stříbřením, které ale zatím nebylo doloženo v období mladším než pozdně avarské; a nebo cínováním, používaném ve středo- a pozdně avarském období a které bylo ze všech tří možností nejlevnější. Nejčastější bylo v avarské době pozlacení bronzových slitin, ačkoliv bronz kvůli své rychlé oxidaci není nejvhodnějším základem (*Heinrich-Tamaska 2008, 251-254*).

---

² Přítomnost rtuti může naznačovat zlacení výrobků amalgací (*Profantová 1992, 789-790*).

4. Typy výrobků se sledovanými motivy

V období avarského kaganátu se jedná především o kování náležící k opaskovým garniturám nebo ke koňským postrojům, méně často o dekorační předměty jako jsou ozdobné pukličky, pocházející pravděpodobně ze spon nebo kování z dámských taštiček. V době Velké Moravy je tendence opačná a sledované motivy se naopak vyskytují především na ryze dekoračních gombících nebo rovněž na nákončích.

Opasky byly důležitou součástí oděvů jak z funkčního, tak estetického hlediska. Zároveň opasky zdobené nákladnými garniturami kování byly jedním z ukazatelů společenského postavení příslušníka avarského kaganátu. Není to jen dominanta avarského prostředí, opasky sloužily jako ukazatel postavení nebo funkce v mnoha dalších kulturách, hlavně byzantské, kde se vyvinuly z pozdních římských opasků (*Daim 2010*). Ve slovanském prostředí je doložen vojenský význam opasku, a to i v písemných pramenech, konkrétně v Kosmově kronice, kde Kosmas píše o Jaromírově pohrdnutí kněžským postavením. Jaromír si podle něj vzal vojenský pás a uprchl; později, když přijal místo pražského biskupa, mu byl opasek opět rituálně odebrán. V Římě voják nemohl odepnout svůj opasek ani v dobách míru a význam opasku se později přenesl i obecně do státní úřednické sféry. I v Byzanci byl opasek nedílnou součástí výstroje vojáků i státních úředníků, tedy osob ve službách říše (*Ungerma 2001*, 248, 249). Opasky se závěsnými řemínky se objevují například už na pohřebištích pozdně antických křesťanských obcí v Panonii (*Klanica 1972*, 25), kde je nosili muži, ženy i děti, ačkoliv ženy obvykle méně nákladné; nicméně v menším počtu ženských hrobů se našla i honosně zdobená kování. Později v kaganátu však už byl honosný opasek mužskou doménou, ženské opasky byly jen jednoduché a málo zdobené. Základem opasku byla přezka s trnem na hlavním pásovém řemeni, doplněná záchytnou týlní destičkou; na druhém konci řemene pak velké nákončí, u honosnějších opasků nacházíme i menší nákončí bočních řemenů, které od hlavního řemene volně visely dolů. Dále opasek zdobila další drobnější kování, např. kování opaskových dírek nebo vrtulkové kování s nýtem uprostřed. Celkem se garnitura opasku mohla skládat až z několika desítek kování, funkčních i ozdobných (*Galuška 2013*, 14). V případě kování koňských postrojů můžeme najít výzdobné motivy zejména na různých falérách a kulatých kování, rozdělovačích řemenní nebo průvlečkách (obr. 5). Avarské opasky byly nejprve v raném období spíše byzantského, resp. středomořského typu. Teprve poté se objevují první znaky specificky avarského stylu – například kování

opaskových dírek, vrtulkovitá kování, detaily kování postranních řemenů i nýty přidržující kování na opasku. Pro období mezi raně avarskou a střední avarskou dobou je typické, že ozdobné ornamenty na kováních jsou vyřezávané ze stříbrného nebo bronzového plechu a lisované. V této době se rovněž objevují obdélníková a čtvercová kování, která jsou přichycována k opasku cvočky, rovněž se znovu objevují kompozitní dvoudílná kování. Na začátku pozdně avarské fáze se jako typický typ kování objevují velká obdélníková kování ze silného plechu, připevňovaná nýty s polokulovitými hlavičkami. Tato kování byla často zdobena dvěma kulatými přívěsky, které nebyly připevněny stěžejkou, ale kovovým páskem na zadní straně kování. Pro toto období jsou typická úzká lichoběžníková kování z bronzového plechu a první lité čtvercové ozdoby s prolamovanými geometrickými vzory. Dalším rozdílem mezi raně avarskými a pozdně avarskými opasky jsou kování s přívěskem, který byl připojen ke kování stěžejkou. V pozdně avarském období jsou kování někdy postříbřena nebo pozlacená, častěji pocíněna a pro výrobu se již vždy používá technika odlévání, obvykle mají obdélníkový nebo štítkovitý tvar. Ke konci pozdně avarského období se tento štítkovitý tvar dále zužuje, nákončí jsou tou dobou obvykle dvoudílná a připevňována nýty (*Szőke 2008, 180-209*)

V období Velké Moravy se tyto rostlinné vzory udržely zejména na typických gombících. Obvykle jsou kulovitěho tvaru, průměr se pak pohybuje v rozmezí 0,9 až 4 cm. Zhotovovaly se z různých kovů nebo ze skla (*Chorvátová 2009, 7*). Tepané gombíky bývají složeny ze dvou polovin vytepávaných z měděného, často pozlaceného nebo postříbřeného plechu. Zobrazené motivy jsou různé florální i zoomorfí, obvykle zhotovené tepáním (*Dostál 1966, 59*). Zobrazené tepané motivy jsou často zakomponované do arkádových nebo kruhových, resp. oválných polí, případně jsou od sebe oddělené srdcovitými meandry a mohou být doplněny puncovaným pozadím (*Dostál 1966, 60*).

5. Chronologie a typologie avarských motivů

Raná a střední doba avarská se vyznačuje především lisovanými ozdobami. Ta mohou být zdobena vypnulínami, perlovcem, jednoduchými rostlinnými motivy nebo různými geometrickými vzory, například klikatými liniemi, soustřednými polokroužky atd.; případně nejsou zdobeny vůbec (*Profantová 2008*, 220-222). V Čechách se našlo jen málo nálezů z rané i střední doby avarské (*Profantová – Stolz 2006*, 812). Uvedme například kování z Rubínu ze 7. století, náušnici z Libice a náušnici z Rebešovic u Rajhradu, obě datované obdobně nebo kování z přelomu 7. a 8. století nalezené v Brně-Lišni nebo Mikulčicích (*Profantová 1992*, 609-611).

Nejvariabilnějším a nejpestřejším obdobím je pozdně avarské, které bylo rozděleno na 4 fáze (*Zábojník 2004*, 42). V první fázi dominují geometrické tvary, florální motivy jsou částečně na ústupu, ve druhé pak převládají především zoomorfní ornamenty a motivy, např. populární gryfové nebo bojující zvířata. Gryfové se objevují nejčastěji na nákončích, týlních destičkách přezek a na obdélných prolamovaných kování s přívěskem. Na nich je gryfovo tělo esovitě prohnuto, hlava bývá v levém horním rohu, ocas v pravém horním a křídlo (pokud je) může být umístěno zcela samostatně a vyrůstá z prohnutého hřbetu nebo může splývat s křivkou ocasu. Drápy a zobák bývají vzhledem k tělu dost velké. Boj zvířat je nejčastěji zobrazován na dlouhých nákončích, která pro tento ornament poskytovala dostatečnou plochu. Jde často o dvě a více bojujících zvířat, ne vždy je ale jasné, jestli se jedná spíše o dravce a jeho kořist nebo o zápas mezi sobě rovnými zvířaty. Zobrazení zvířat byla často doplňována tzv. úponkou na opačné straně výrobku - proto se tento styl v literatuře často nazývá „gryf a úponka“, příp. méně častou alternativou je název pozdně avarský animální styl. Zmiňovaná úponka má často velké kulaté listy, resp. laloky, které jsou doplněny realističtěji znázorněnými menšími lístky nebo i plody. Stonek se pak vlní přes celou zdobenou oblast a esovitě ovíjí listy, které jsou umístěny rovnoměrně tak, aby ornament celé vyplnil plochu. V jiných případech se vyskytují pouze více či méně realisticky ztvárněné středně velké listy, tzv. polopalmety, např. připomínající tvarem listy břechťanu. Další variantou úponky může být zjednodušená symetricky rozmístěná palmeta tvaru jednoduchého nebo dvojitého „S“ (*Szenthé 2013*, 310). Později se tento styl „gryf a úponka“ mění, dle G. Szenthého došlo k rozšíření původně středomořské stylizace motivů. Objevují se jak zoomorfní, tak florální motivy, které jsou

velmi detailně propracované. Objevují se například palmety tvarově identické s heraldickým symbolem fleur-de-lis, několikalisté polopalmety na stonku nebo úponky s několika stonky propletenými mezi sebou doplněné drobnějšími lístky. Zoomorfni motivy se příliš nemění, zůstávají čtverhranná kování s prolamovaným motivem gryfa, liší se například jen stylizace tvaru křídel, zobáku nebo drápů, celkový tvar zvířete ale zůstává stejný (*Szente 2013*, 314). Třetí fáze, která je vrcholem vývojového procesu výzdobných motivů se vyznačuje jednoznačnou převahou florálních motivů, ačkoliv zoomorfni motivy se stále objevují relativně často, například v případě úchytnů na nýty na nákoncích v podobě zvířecích hlav. Z florálních motivů se objevuje např. tzv. strom života, palma, roseta atd., často jsou doplněny puncovaným pozadím. Ještě více se rozšířil motiv úponky s kulatými listy – tzv. kruholaločná úponka, která je ale méně realistická než úponka v předešlých fázích; listy jsou větší a spolu se stonkem tvoří až osmičkový pravidelný tvar, menší lístky jsou rovněž kulaté a je jich méně, případně chybí úplně. Motiv se objevil na nejrůznějších typech ozdob, od malých kovánčků opaskových dírek až po dlouhá opasková nákončí. V této době dochází k přechodu od erbovitých k jazykovitým tvarům kování, které jsou pak pro III. fázi typické (*Profantová – Stolz 2006*, 814, 815) Finální, čtvrtá fáze na samotném závěru avarského období je už ve znamení úpadku. Vyznačuje se především silně geometrizovanými florálními ornamenty, často středově symetrickými. Jsou menší než v předcházejících fázích a díky zdůrazňované geometrické souměrnosti zcela zmizely stopy po přirozeném vzhledu rostlinných ornamentů. Velmi rozšířeným se stal např. rytý motiv kapkovitých lístků, často uspořádaných do podoby palmety na puncovaném pozadí a stále se uplatňuje kruholaločná úponka; část výrobků již není zdobena vůbec. (*Szente 2013*, 316).

Tyto proměny a vůbec širokou variabilitu avarských motivů jsem se pokusila podložit katalogizací nálezů z vybraných avarských pohřebišť na území kaganátu (příl. č.3).

6. Pohřebiště jako zdroj poznání

6.1. Alattyán

Jedná se o obec necelých 70 km východně od Budapešti v župě Jász-Nagykun-Szolnok, ležící na levém břehu řeky Zagyvy. Pohřebiště se nachází jižně od vesnice na východní straně silnice vedoucí do Jánoshidy; leží v superpozici nad sarmatským sídlištěm z 4. – 5. století. Odkryv proběhl díky Maďarskému Národnímu muzeu v letech 1934 až 1938, hlavním vedoucím výzkumu byl Nándor Fettich. Výzkum se odehrál v několika etapách, v první bylo odkryto 234 hrobů, v druhé o dva roky později se našlo 195 hrobů, třetí fáze začala roku 1937 a přinesla dalších 156 hrobů. Na podzim 1938 pak proběhla finální fáze výzkumu, kdy badatelé I. Méri a Gy. Domanovszky, kteří se jako pomocní archeologové výzkumu od začátku účastnili, završili výzkum odkrytím posledních 123 hrobů (*Kovrig 1963, 5, 7*). Celkový počet tedy činí 708 hrobů, z nichž ve třech (č. 68, 75 a 143) se nenašly žádné stopy po pohřbu. (*Kovrig 1963, 63*). Zemřelí měli ruce natažené podél těla, jen ve 3 hrobech (188, 347 a 639) se našla těla ve skrčené poloze, v hrobě 235 byl zemřelý uložen v sedící poloze a v hrobech 11 a 448 leželi pohřbení na břiše. V nálezové zprávě není uveden žádný pohřeb v dřevěné rakvi, nicméně v hrobu 233 se našly fragmenty dřeva, pocházející zřejmě z rakve nebo z dřevěné podložky. V jednom případě (č. 434) pak máme doloženy i stopy po kůži, kterou mohl být zemřelý obalen (*Kovrig 1963, 65, 66*). V devíti hrobech byli pohřbeni dva zemřelí, jen jeden hrob byl trojitý (č. 696). Hroby jsou uspořádány do tří prostorových skupin; ohledně jejich orientace se naneštěstí dochovaly pouze kusé informace, protože na původním plánu pohřebiště nejsou zaznamenány světové strany. Podle porovnání s trasou cesty vedoucí v těsném sousedství pohřebiště se podařilo odhadnout, že hroby jsou orientovány převážně ve dvou směrech – jedna část ve směru Z – V s hlavou směřující k západu, druhá pak ve směru SZ – JV s hlavou na severozápad (*Kovrig 1963, 89, 90*).

6.2. Devínská Nová Ves

Obec leží na západním Slovensku těsně při hranicích s Rakouskem severně od Bratislavy. Pohřebiště ležící na písčném podloží mezi železniční tratí a řekou Moravou bylo objeveno roku 1925 a prozkoumáno v letech 1926 až 1933. Jan Eisner ho datoval do první poloviny 7. století (*Eisner 1952, 7, 332*). Hroby, kterých bylo celkem objeveno 883, jsou umístěny v nepravidelných řadách a v poměrně velkých rozestupech. Orientovány

jsou obvykle hlavou k jihovýchodu, tedy obráceně, než tomu bývá u slovanských pohřbů předcházejícího období. Obráceně bylo jen 6 hrobů a další 3 jsou orientovány příčně. Rozměry hrobových jam jsou dost variabilní; od velkých s rozměry dosahujících 440 cm na délku, 305 cm na šířku a 340 cm do hloubky po relativně malé a mělce uložené. Většina je kostrová, nalezlo se ale i 27 žárových hrobů v jamkách hlubokých maximálně 70 cm, ty autor zařadil do nejstaršího období používání pohřebiště. Rakev se našla pouze v jednom případě, a to v hrobu velmože č. 524, jiné hroby byly alespoň vydeštěny, což bývá u Avarů spíš výjimečným jevem. Kamení bylo pro zpevnění hrobů použito velmi zřídka, pouze v 6 dětských hrobech. V jezdeckých hrobech byl nejprve uložen jezdec a pak následovalo uložení koně vybaveného k jízdě (*Eisner 1952, 226-232*). Těla zemřelých byla ve většině případů uložena v natažené poloze, jen výjimečně pak v sedu. Nebyla nijak upravována, někteří zemřelí byli v hrobě uloženi na kusy kůže nebo bylo jejich tělo přímo kůží obaleno. Nemáme doložené druhotné otevírání hrobů, tedy můžeme předpokládat, že nedocházelo k jejich vylupování; snad i proto, že pohřebiště bylo dlouhodobě využíváno. (*Eisner 1952, 234-240*).

Keramika nebyla přítomná ve všech hrobech, téměř vždy se ale jednalo o soubory stylově si podobných nádob. Dále byly nalezeny okrasy koňského postroje (kužely na chochol, faléry, přezky, čtverhranná kování), přezky na úzký opasek, ze šperků pak hrozníčkovité náušnice, náušnice s hvězdicí nebo jiným přívěskem, esovitě stočené kroužky, korálky (jak z náhrdelníku, tak i uložené v nějakém váčku a konečně i plechová a litá kování (*Eisner 1952, 279-286*).

6.3. Homokmégy-Halom

Lokalita leží v župě Bács-Kiskun, asi 3 km severozápadně od vesnice Homokmégy, samotné pohřebiště pak bylo na jižním svahu kopce Halom, na jehož východní straně leží stejnojmenná malá vesnice. Objeveno bylo náhodně roku 1936 pastýřem I. Tóthem, který nejprve našel bronzové kování a pak odkryl plochu asi 40m², na které našel 25 až 30 hrobů. Zprávu dostalo Maďarské národní muzeum, které započalo oficiální výzkum 4. března 1936. Trval do 4. dubna téhož roku; nejprve pod vedením N. Fetiche, který objevil 40 hrobů a následně Gy. Lászla. Celkem se na pohřebišti našlo 167 hrobů, což ale badatelé považují za jen asi jednu třetinu z původní rozlohy pohřebiště. Plán pohřebiště byl ztracen během války, ale přibližná podoba byla zpětně rekonstruována podle paměti Gy. Lászla (*Garam et al. 1975, 13, 14*).

6.4. Kisköre

Kisköre je město na pravém břehu Tisy v župě Heves, které se do archeologického povědomí dostalo díky výstavbě přehrady na Tise. Při stavebních pracích se náhodou našly lidské kosti, které zaznamenal J. Korek, vedoucí prací při stavbě hráze. 19. září 1964 bylo odkryto 5 hrobů z avarského období. Tento počet se pak do konce září zvýšil na 18, a to díky zájmu studenta archeologie G. Vékonyho. Od této chvíle se ujala výzkumu Éva Garam a do konce října bylo odkryto již všech 211 hrobů, což činí asi 75 – 80 % původního celkového počtu hrobů. Při výstavbě přehrady bylo zničeno asi 30 až 40 hrobů, některé leží pod vystavěnou hrází a 10 až 12 hrobů na jižním konci pohřebiště nebylo odkryto díky zatopení vodou z přehrady (Garam 1979, 7, 8). 10 hrobů bylo nalezeno prázdných, zato dvojitý pohřeb byl doložen v 5 hrobech. Hloubka hrobů je velmi různorodá, pohybuje se od 20 cm po 235, průměrně se jedná o rozměry mezi 120 a 140 cm u mužů, 140 až 160 u žen a u dětí se hloubka pohybuje v průměru okolo necelého metru (Garam 1979, 38, 39). Zemřelí byli uloženi na zádech v natažené poloze, s rukama vedle těla; snad z nedbalosti nebylo několik těl uloženo do přibližného středu hrobové jámy. Pohřeb v rakvi byl s jistotou pouze v případě 110 až 115 cm hlubokého hrobu 146 na severozápadním okraji pohřebiště. Dalším způsobem „ochrany“ těla bylo zabalení do kůže, rohože nebo lněné látky – tento přístup se uplatnil u hrobů 63, 114, 141, 162, 171, 203 a 204 (Garam 1979, 41-44). Hroby bývají orientovány hlavou k severozápadu, což odpovídá převládající tradici na avarských pohřebištích (Garam 1979, 50). V 17 hrobech byla nalezena garnitura opaskových kování vyrobených lisováním. Litě soupravy byly pak nalezeny v 25 hrobech. Mezi další časté nálezy patřily železné přezky (bronzových se našlo pouze několik), nože, náušnice nebo korálky.

6.5. Leobersdorf

Lokalita se nachází v Rakousku asi 40 km jižně od Vídně, pohřebiště samotné pak leží těsně u severní hranice lomu na hlínu a na jižním konci současného města. Na lokalitě se našly kromě avarského pohřebiště i hroby z neolitu a doby bronzové. Nálezy datované do avarského období jsou odsud známy již od konce 19. století. Roku 1953 se při těžbě hlíny v lomu náhodou podařilo porušit jeden z hrobů, další nálezy byly při pracích v lomu náhodně učiněny v letech 1966 a 1976. Plánovaný výzkum proběhl poprvé v létě roku 1977, kdy bylo odkryto 74 celých hrobů. Další mělce zahloubené hroby byly v době výzkumu již zničeny a dochovala se z nich jen část výbavy, navíc mimo nálezové kontexty. Výzkum pak postupně pokračoval až do roku 1980 (Daim 1987, 17-21). Celkem

bylo nalezeno 154 hrobů, z nichž 4 autor zařadil do raně avarské fáze, 26 do střední avarské, 23 do pozdně avarské fáze I, 28 do pozdně avarské fáze II, 49 do pozdně avarské fáze III a 24 do pozdně avarské fáze IV. Většina hrobů byla orientována přibližně ve směru Z - V (*Daim 1987*, 48, 66). V ženských hrobech byly nalezeny jehelníčky, někdy i s fragmentem železné jehly, přesleny, železné nože, bronzové kroužky nebo korálky. V mužských opaskové garnitury, méně zbraně (šavle, reflexní luk i s toulcem na šípy, hroty šípů), dlouhé železné nože nebo železné kroužky. V dětských pak opaskové ozdoby, železné přezky, přesleny nebo železné nože (*Daim 1987*, 95-102).

6.6. Nagypall I - Határi-Dúló

Pohřebiště bylo objeveno roku 1936 jižně od vesnice Nagypall, těsně za zastavěnou oblastí. Nagypall se nachází severovýchodně od Pécsu v župě Baranya. Odkryv probíhal od 13. do 21. září 1940. Dokumentace se dochovala velmi omezeně, až Attila Kiss ve spolupráci s místním rodákem T. Pappem byl schopen pohřebiště přesně lokalizovat. Nacházelo se na mírném svahu na poli Határi-Dúló východně od ramene řeky Karasice. Výzkum pohřebiště neodkryl celé a nelze ani upřesnit, o jak velkou část z celkové výměry by se mohlo jednat. Podle dochovaného plánu soudí A. Kiss, že snad mohlo jít o menší skupinky hrobů obklopujících velkou centrální část. Hroby dětí byly z velké části nezachyceny kvůli velmi hluboké skrývce (*Kiss 1977*, 73).

6.7. Szebény I

Pohřebiště se nachází jižně od vesnice Szebény, ležící cca 40 km západně od města Pécs v župě Baranya. První hroby byly objeveny roku 1935 a ve stejném roce se začalo s výzkumem, při kterém se celkem objevilo 341 hrobů. V blízkosti leží ještě další dvě o dost menší pohřebiště nazvaná Szebény II a III. Během 2. světové války se naneštěstí ztratil celkový plán pohřebiště, dochovaly se pouze nekompletní skicy a rovněž zůstává neznámý počet recentně zničených hrobů (*Garam et al. 1975*, 51). Z celkového počtu bylo nalezeno pět dvojitých pohřbů a čtyři pohřby koní. Zemřelí leží ve většině případů nataženi na zádech a mírně se liší pouze poloha paží. V případech dvojitých pohřbů jsou nebožtíci pohřbeni rovně vedle sebe, kolmo, jeden zemřelý mezi nohama druhého nebo opět vedle sebe, ale hlavami na opačné strany. U pěti pohřbů chybí lebka (*Garam et al. 1975*, 92, 93, 95).

Keramika byla nalezena ve 108 hrobech, rovnoměrně bez ohledu na pohlaví nebožtíka. 44 % mužských hrobů (tedy 40 jedinců) obsahovalo zdobené opasky, kompletní garnitury byly pak nalezeny ve 33 hrobech. Nalezla se jak tepaná, tak i litá kování.

6.8. Tiszafüred

Lokalita se nachází v oblasti středního Potisi na levém břehu řeky. Leží východně od dnešního města Tiszafüred v župě Jász-Nagykun-Szolnok, na pravé straně komunikace vedoucí do Debrecínu na 40. a 41. km. Pohřebiště leží na písečnaté půdě, ale jeho východní a západní okraje už zasahují k pevné černozi. Na východní straně je ohraničeno malým potůčkem, který během povodní vytváří z oblasti malý poloostrov. Na lokalitě máme doložené i starší pravěké osídlení z období neolitu a doby bronzové. Nálezy jsou z pohřebiště známy již od 18. století, kdy bylo nalezeno kování zdobené gryfem a úponkou a dále opasková přezka na jižním konci pohřebiště. Výzkum lokality začal pod vedením Évy Garam roku 1965 a v osmi sezónách trval až do roku 1972; odkryta byla plocha 12 000 m² (Garam 1995, 7-9). Na celém pohřebišti převládá Z – V orientace hrobů, hlava zemřelého míří k západu, tvar hrobů odpovídá avarskému standardu – jedná se tedy o pravoúhlou jámu s rovnými stěnami a lehce zaoblenými rohy. Pouze ve 12 případech byla jáma lichoběžníkového tvaru. Rozměry hrobů jsou v maximální míře 200 cm na délku a 120 cm na šířku; najdou se ale i velmi úzké hroby, např. č. 578 s rozměry 200 x 50 cm nebo č. 737 s mírami 188 x 45 cm. Hloubka mužských i ženských hrobů se pohybovala v rozmezí 40 až 260 cm, z toho 70 % mužských a 60 % ženských pohřbů se nacházelo v hloubce 100 až 160 cm. V případě dětských pohřbů máme hroby jak těsně pod povrchem, tak i ty až 240 cm hluboké, polovina z nich se pohybuje v hloubce 101 až 140 cm. Nalezlo se poměrně dost dokladů (železné svorky, dřevěné desky) o pohřbech v rakvích, celkově se jedná o 1/5 z celkového počtu – 98 pohřbů mužů, 99 žen a 70 dětí. 223 hrobů bylo zcela bez přídavek, 126 z nich patřilo dětem. Dále se vyskytly dvojité (10 hrobů) i trojitě pohřby (2 hroby), 11 kenotafů a 70 samostatných pohřbů koní (Garam 1995, 159-171). Autorka na základě nálezů rozdělila dobu využívání pohřebiště na 6 fází; tato chronologie se pak uplatnila i v rámci periodizace celého avarského období (viz výše).

6.9. Zamárdi-Rétiföldek

Obec Zamárdi leží na východním břehu Balatonu v župě Somogy mezi městy Siófok a Balatonföldvár. Pohřebiště se pak nachází na lokalitě zvaná Rétiföldek. První nálezy byly učiněny v březnu roku 1963, ale až roku 1972 byla díky K. Bakayovi

podniknuta první část výzkumu, během které byly objeveny hroby 1 až 34. V následujících letech nebyly učiněny žádné nálezy, až mezi lety 1978 až 1979 učinila Edith Bárdos další nálezy koňských kostí, zlatých plechů a barevných korálek. O rok později bylo objeveno dalších 44 hrobů na odkryté ploše 450 m² a výzkum postupně s několika přestávkami pokračoval až do roku 1997. Celkem bylo odkryto 2 368 hrobů na ploše 10 000 m² a odhaduje se, že dalších 2 000 až 2 500 tisíce hrobů zůstalo neobjeveno. Zde uvádím katalog na základě prvních 1 500 hrobů, které jediné byly doposud publikovány (*Bárdos – Garam 2009*, 8, 9).

6.10. Želovce

Pohřebiště Želovce se nachází na jižním Slovensku u samých hranic s Maďarskem, asi 10 km jižně od obce Velký Krtíš. Bylo objeveno roku 1962 a ještě téhož roku bylo odkryto prvních pět hrobů. O rok později začal již plnohodnotný výzkum, který do roku 1964 vedl Anton Točík a kdy došlo k odkryvu dalších 126 hrobů. Roku 1965 ho vystřídala Zlata Čilinská, která pohřebiště zkoumala následující tři roky. Celkem bylo nalezeno 870 hrobů, původní počet je odhadován až na 900, což by ho činilo největším pohřebištěm na Slovensku. Kvůli bažinatému podloží a blízkosti potoka Krtíš bylo množství hrobů zatopeno vodou a z tohoto důvodu nemohlo být celkem 40 hrobů řádně zdokumentováno (*Čilinská 1973*, 7). Pouze hroby 339, 340 a 376 byly žárové a nenalezl se žádný jezdecký pohřeb. Byly uspořádány do řad, ačkoliv ne nijak symetricky. V 78 případech se nenalezla žádná hrobová jáma, muselo se tedy jednat o velmi mělké pohřby do hloubky maximálně 50 cm, v ostatních případech byly hrobové jámy obvykle pravoúhlé, s kolmými stěnami a ostrými rohy. Pět hrobů mělo na délku přes 300 cm, čemuž byla přizpůsobena i šířka, která dosahovala v těchto případech až 160 cm. Dalších sedm hrobů pak mělo na délku nad 240 cm a 120 – 130 cm na šířku. Průměrné obvyklé rozměry jsou přitom 160 až 210 cm na délku a 70 až 80 cm na šířku (*Čilinská 1973*, 11). Stopy po dřevěných konstrukcích v hrobových jámách se našly v 30 % případů, a v mnoha dalších hrobech se našly drobné kousky dřeva, nicméně už bez možnosti určit původní formu, zdali se jednalo o rakev nebo o jinou dřevěnou konstrukci. Nalezly se dřevěné rámy umístěné okolo kostry, tedy prakticky určitě zbytky rakví, které svými rozměry odpovídaly tělu zemřelého. V jiných případech se jednalo o široká prkna, snad nahrazující rakev. Ve čtyřech hrobech (507, 555, 558 a 846) byli zemřelí uloženi ve skrčené poloze na boku, ve třech případech na levém, ve zbylých na pravém a všechny byly na okraji pohřebiště. Orientace hrobů je většinou Z – V nebo JZ – SV, hlava směřuje na jihozápad nebo na západ. Ve většině hrobů

se našla keramika, vědra a zviřecí kosti, které byly uloženy obvykle u nohou pohřbeného. Asi ve stovce hrobů, bez ohledu na stáří nebo pohlaví pohřbeného, se našlo množství vaječných skořápek (*Čilinská 1973*, 13-16). Začátek používání pohřebišť autorka umísťuje do první poloviny 7. století, konec pak k roku 800. Patří k pohřebišťům na hranicích kaganátu a slovanské oblasti, vliv slovanské kultury je tedy znatelný, např. uvedme výskyt slovanské keramiky (*Čilinská 1973*, 29).

7. Analýza vybraných motivů

Tato část práce se bude věnovat podrobnějšímu zpracování vybraných motivů a jejich variantám zejména na Velké Moravě a dále pak analogiím v jiných kulturách – středomořským nebo asijským. Na základě zpracovaných avarských pohřebišť se vyrýsovalo 18 dominantních typů motivů, rozdělených do tří hlavních kategorií – zoomorfní, florální a antropomorfní. Konkrétně se jedná o gryfa, zvířecí hlavičky, boj zvířat, jiná nespécifikovaná zobrazení zvířat, úponku a její podtypy kruholaločnou, esovitou a osmičkovitou, jiné florální motivy, rosetu, palmetu, „fleur de lis“, strom, geometrické motivy, pletenec, mřížku, geometrizované florální motivy, antropomorfní motivy a jiné, např. ptáčci. (viz Tab. 1; obr. 2 - 4). Z nich nejčastěji používanými jsou pletenec, nespécifikované florální motivy a palmety, každý z nich byl použit vždy na více než 300 artefaktech. Za nimi pak následuje esovitá úponka, gryf, roseta a kruholaločná úponka, každý na více než 200 výrobcích. Méně používané jsou motivy zvířecích hlaviček, zvířat obecně, úponky, osmičkovité úponky, geometrické motivy, geometrizované florální motivy a mřížka. Nejméně pak boj zvířat, „fleur de lis“, strom a antropomorfní motivy, které se vyskytují na méně než 20 výrobcích.

Do velkomoravského období přetrvaly především florální motivy – různě stylizované palmety a jejich geometrizované pozdní varianty; méně pak zoomorfní motivy ptáčka, příp. konkrétně páva nebo různá antropomorfní zobrazení. Jiné, Avary oblíbené motivy jako je gryf nebo souboj zvířat, na Velké Moravě prakticky mizí.

Nejprve tedy uvedeme několik konkrétních případů pro každou kategorii z avarského prostředí a následně se pokusíme představit několik analogií pro dané motivy, zejména z velkomoravského prostředí a načrtnout korelace s východní materiální kulturou. Konkrétně zaměříme pozornost ze zoomorfních motivů na gryfa, boj zvířat a ptáčka, které jsou samy o sobě dobře sledovatelné a obecně pak na florální a antropomorfní, které se mohou různě prolínat a tedy sledování konkrétních jednotlivých podob není vždy snadné.

Počty výrobků se sledovanými motivy na pohřebištích (Tab. 1)

	Alattyán	Devínská Nová Ves	Homokmégy-Halom	Kisköre	Leobersdorf	Nagypall I	Szebény I	Tiszafüred	Zamárdi	Želovce
gryf	4	7	5	2	11	3	16	184	17	13
zvířecí hlavičky	1	13	3	6	5	—	6	24	3	3
boj zvířat	—	—	3	1	3	1	3	5	2	—
zvířata	2	—	1	2	—	1	4	27	8	2
úponka (nespecif.)	16	22	1	1	1	5	20	27	4	—
kruholaločná	5	17	10	26	12	1	68	58	13	17
esovitá	9	5	4	19	41	—	65	108	25	4
osmičkovitá	—	2	2	1	26	—	—	4	—	27
florální (nespecif.)	4	11	10	21	27	1	51	80	38	65
roseta	2	8	3	3	5	—	3	22	181	13
palmeta	2	—	10	25	23	2	79	83	58	23
fleur de lis	—	3	2	2	—	—	3	7	—	—
strom	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—
geometrický	14	1	—	—	3	3	—	36	32	8
pletenec	16	10	28	4	—	—	1	58	216	29
mřížka	—	5	—	14	—	—	—	10	16	7
geometrizedovaný flor.	11	—	—	—	—	—	9	9	22	3
								2 boj muže a zvířete; 2 lidská postava; 1 jezdec na koni	1 kování s maskou; 3 dvě mužské tváře; 3 masky	—
antropomorfní	—	1 (masky)	—	—	1 lidská postava	—	1 (tvář)		1 stylizovaný had; delfin; křížek	—
jiné	—	—	—	—	3"klas"	—	zajíc; pták trhající hada	1 ptáček	—	—

7.1. Zoomorfní motivy

Ptáčci:

V avarském období je motiv ptáčka dosti zřídka, analogie velkomoravských ptáčků nacházíme častěji na Blízkém Východě. Nicméně pro avarské období se můžeme obrátit k ptáčkům nejenom jako k samostatnému, byť ojedinělému, výzdobnému motivu, ale jako k součásti komplexnějších obrazů – motivu sokolníka nebo stromu života (obojí viz níže). Snad bychom se mohli zmínit i o zobrazení ptáků na nádobách z Nagyszentmiklósského pokladu, uloženém někdy v 8. až 10. století (*Garam – Kovács 2002, 58*)³, nicméně kvůli nejisté dataci pokladu se této komparace zdržíme. Na litém bronzovém nákončí ze Starého Města „Valů“ (obr. 6) nacházíme prolamovaný motiv tzv. stromu života. Ačkoliv je bohužel artefakt dosti poničený, je jasně patrné, že na kmeni stromu jsou znázorněni dva za sebou stojící ptáčci, kterým se destrukce zcela vyhnula. Oba ptáčci hledí doleva a nejsou nijak detailně vykresleni, přesto je ale na obou hlavičkách patrná korunka z peří, možná se tedy může jednat o pávy. V tom případě bychom mohli vidět analogii v kování z Mikulčic, které nese tematicky prakticky stejný motiv. Staroměstské nákončí bylo datováno do první čtvrtiny 9. století (*Galuška 2013, 85*), tedy do období, kdy avarský kaganát již zaniká a naopak se ustanovuje Velkomoravská říše. Motiv ptáčka jako takový sám o sobě figuruje například na bronzovém kování nalezeném na pohřebišti Tiszafüred v ženském hrobě č. 28 (obr. 7). Ptáčci sedí naproti sobě na dvou dotýkajících se kruzích a navzájem se dotýkají zobáčky. Kroužky, na kterých sedí, jsou zdobeny jednoduchými geometrickými ornamenty – kroužky a čtyřúhelníky s prohnutými stranami. Ptáčci mají jednoduchou linkou naznačené křídlo a prohnuté, poměrně velké zobáky, kterými trochu připomínají papoušky. Dalším avarským nálezem jsou ptačí hlavičky na osmi pozlacených velkých kulatých falérách z koňského hrobu č. 463 na pohřebišti Zamárdi-Rétiföldek. Tyto faléry jsou zdobeny přesekávaným okrajem, lemovaným pásem drobných pukliček a středovou rosetou, jejíž centrum tvoří právě plastická hlavička ptáčka hledící dopředu, obepnutá podobným pásem z pukliček jako je okraj celé faléry. Hlavička ptáčka je drobná, krátký ostrý zobák podobný dravčímu pokračuje v křivce udávané zakulacenou hlavou. V hrobě č. 1377 (obr. 8) na tomtéž pohřebišti byl nalezen fragment bronzového kování se dvěma ptačími hlavičkami,

---

³ Datace pokladu stále není jistá, v závislosti na jednotlivých názorech se pak i liší přisouzení pokladu konkrétnímu etniku – buď Avarům, Bulharům nebo Maďarům (*Garam – Kovács 2002, 58*), ačkoliv pravděpodobnější se zdá dřívější varianta.

zobrazenými z profilu, které na sebe navzájem hledí. Hlavy jsou zakulacené, poměrně krátký zobák pak pokračuje v prodloužení stejné křivky. Mají velké oči a na dochovaném kousku krku liniovitě načrtnuté peří.

Motiv ptáčka je na velkomoravských gombících poměrně častý (*Galuska 2009*, 170), uvedme například moravské nálezy z Mikulčic, Starého Města u Uherského Hradiště a Břeclavi-Pohanska nebo české z Budče. Mikulčické pozlacené nákončí z hrobu č. 433 (obr. 9) u baziliky na sobě nese motiv tzv. stromu života, ke kterému vzhlíží dva ptáčci. Oba mají kolem krku omotanou stužku, zobáky mají silně prohnuté a vůči celkovým rozměrům dost velké. Stojí ve vzpřímené poloze a jakoby se natahují k vrcholku stromu, trup mají dosti vydutý a umístění křídel připomíná lidské ruce. Ptáčci jsou i s kmenem stromu uzavřeni do oválného políčka jednoduchou, málo rozvinutou úponkou, která vychází z palmetovitého útvaru u špičky nákončí a uzavírá se při koruně stromu. Celý motiv je pak doplněn puncovaným pozadím vně i uvnitř uzavřeného pole s ptáčky. Vrchní část nákončí i s většinou koruny stromu se nedochovalo. V jiném případě se ptáčci na mikulčickém pohřebišti u baziliky objevili ve velmožském hrobě č. 390, ačkoliv ne v obvyklé podobě. Jedná se o dva plastické ptáčky stojící bok po boku, kteří zdobili zápinku doplňující velmožův opasek (*Poulik 1975*, 82).

Staroměstský gombík se našel v hrobě 251/49 (obr. 10) na pohřebišti „Na Valách“, kde byla pohřbena 16 až 17letá dívka patrně z nejvyšší společenské vrstvy. Do její výbavy patří mimo gombíku i stříbrné sedmibubínkové náušnice zdobené granulovanými motivy křížků, pět stříbrných náušnic se čtyřmi bubínky s celogranulovaným povrchem, dva stříbrné soudečkovité korálky zdobené filigránem, dva stříbrné filigránové prsteny a dva další gombíky, jeden stříbrný s granulovanými čtverečky a druhý pozlacený zdobený srdcovitým meandrem a palmetami (*Galuska 2013*, 245). Gombík s ptáčkem je rozdělený do tří kruhových polí stužkou tvořenou puncovaným prostředním a hladkými vnějšími pruhy; v polích jsou umístěny tři celé, proporčně vyvážené figury ptáčků. Ptáčci mají poměrně dlouhý a zahnutý zobák, na který navazuje kapkovitý útvar. Krk se zdá být ovázán obojkem/stužkou, ocas tvořený mnoha jednotlivými pery rovněž. Pozadí ptáčka je puncované. Jiný staroměstský gombík s motivem ptáčka se našel na lokalitě Špitálky na hřbitově u kostela byzantského typu. Gombík je vyroben ze stříbrného plechu, povrch je rozdělen na tři pole zdobené dvojitým obloučkem. Ptáčci jsou zobrazeni s roztaženými křídly, střídavě hlavou vzhůru a dolů. Tělo je disproporční – hlava je totiž oproti zbytku neúměrně veliká. Jedno křídlo vede dolů směrem k ocasu, druhé vychází z hrudi směrem

k zobáku. Na křídlech se umělec pokusil o detailnější zobrazení v podobě zdůraznění několika per; totéž znázornění použil i u ocasu, který se ale do pole nevešel celý a tak je „useknutý“ středem arkády mezi políčky. Pozadí ptáčků je doplněno hrubým, řídkým puncováním (*Galuška 2009*, 169). Luděk Galuška navrhuje, že by se mohlo jednat o bažanta nebo páva a zdůrazňuje, že motiv takto přilepený k arkádám mezi políčky se jinak na Starém Městě nevyskytuje, analogii můžeme najít na gombíku z Pohanska u Břeclavi z hrobu č. 38, který se nicméně odlišuje štíhlejším tělem ptáčka, dodělaným ocasem, odlišným tvarem oka a i umístěním nikoliv do arkád, ale do medailonku. Gombík byl datován do 9. století, vzhledem k neuspokojivému nálezovému kontextu mimo konkrétní hrob je přesnější datace nejistá (*Galuška 2009*, 170, 172).

Zajímavým nálezem z Budče (obr. 11) je kostěná destička s vyobrazením ptáčků, pravděpodobně pávů. Rozměry jsou 13 cm na délku, 1,1 až 2 cm na šířku, ačkoliv původně byla delší, na širší straně je patrný lom pravděpodobně v místě pásky oddělující jednotlivá políčka. Vyrobena je z jednolitého kusu žebra, pravděpodobně z tura domácího, a po celé délce je mírně prohnutá. Destička je nezvykle tenká – 0,05 cm. Je rozdělena třemi páskami s řebříčkovým motivem na tři políčka, z nichž v prvních dvou jsou zobrazeni pávi, ve spodním jsou vyobrazeny dva kapkovité útvary, které působí jako stylizované zobrazení pavího ocasu. Oba pávi hledí vpravo, na hlavě mají probíjením znázorněná 3 stylizovaná pířka paví korunky, peří na krku je rovněž probíjené; základní obrys je pak rytý, křídla a ocas prolamovaná. Stylizovaný ocas ve třetím políčku je pak kombinací rytého obrysu ok, prolamovaného vnitřního ornamentu tvaru kapky a probíjených konečků pírek. Nález byl učiněn roku 1989 při výzkumu zázemí vnějšího valu budečského předhradí v poloze „Na kašně“, uložen byl v nejstarší středohradištní vrstvě spolu s keramikou, která byla datována do období od 2. pol. 9. století do začátku 10. století (*Bartošková 1995*, 100-103).

Tři pozlacené gombíky nalezené v hrobě č. 38 na hradišti Pohansko u Břeclavi jsou zdobeny prakticky totožným motivem tří ptáčků, umístěných v kulatých polích po obvodu gombíku, ohraničených trojdílnou stužkou. Na dvou gombících jsou ptáčci vzhledem k oušku převráceni hlavou dolů, na posledním je ptáček v normální poloze. Ptáčci mají krátký ostrý zobák, kolem krku je znázorněn jakýsi obojek nebo stužka a na hlavě mají jakousi korunku ze dvou per. Tělo je zdobeno stylizovaným peřím v podobě velkých šupinových políček. Křídla jsou široce roztažená, pravé vychází z vrchní části zad, levé z oblasti břicha těsně za nohou. Obě jsou tvořena několika jednotlivými pery, stejně jako ocas, který je od těla oddělen stejnou stužkou jako krk, a který je useknutý podobně jako v případě výše popsaného gombíku z lokality Špitálky ve Starém Městě. Pozadí ptáčka

v polích je jemně puncované. V hrobě byla pohřbena mladá žena kolem 20 let, kterou doprovázely kromě gombíků i dva páry zlatých hrozníčkovitých náušnic (jeden pár byl menší), fragmenty stříbrné hrozníčkovité náušnice, železný nůž a další nůž v dřevěné pochvě se zbytky organické látky, snad kůže (*Kalousek 1971, 42-44*).

Pohřebiště ve Starém Městě „Na Valách“ poskytlo ve dvou hrobech č. 24/48 a 129/49 dvě velikostně totožné čtvercové stříbrné plaketky (obr. 12), datované do 10. století, z nichž na jedné byl motiv ptáčka; vzhledem k těsnému sousedství hrobů a faktu, že obě plaketky v obou hrobech byly uloženy až druhotně, se patrně jedná o dvě strany jednoho dvoudílného kování. Ptáček na zlacené plaketce o rozměrech 3,5 x 3,5 cm je zobrazen na puncovaném pozadí, má krátký a ostrý zobák, peří na těle znázorněné hrubými pruhy, levé křídlo vyrůstá z prostředka boku a v oblouku směřuje směrem k ocasu, pravé křídlo působí jako vyrůstající z krku; ocas i obě křídla jsou znázorněna několika pery. Nohy jsou krátké a dost silné, zakončené tupými drápy. Na hlavě má ptáček korunku ze tří per; celkově tak ptáček připomíná kohouta nebo páva. Plaketka je neuspořádaně a bez ohledu na výzdobu nebo symetričnost probita třemi otvory (*Hrubý 1955, 203*).

Analogie ptáčků vidíme často v asijských kulturách, tak například původ ptáčka na plaketce ze Starého Města „Valů“ Hrubý spatřuje na východě v Černomoří, případně až v Persii. I přes tyto Hrubým nalezené analogie nelze vyloučit ani domácí původ (*Hrubý 1955, 203*). V Persii vidíme motiv páva, který byl uctíván Jezídy. Páv je v nějaké podobě přítomen i u dalších muslimů – jávští muslimové považují páva za strážce nebeské brány, tento páv navíc pozřel samotného ďábla a tak bránu stráží s ďáblem uvnitř sebe, u Arabů je páv symbolem slunce. Z Asie se páv dostal i do řeckého prostředí a v Řecku se stal emblémovým zvířetem bohyně Héry. V antickém prostředí se stal spíš symbolem závisti a zlovůle, patrně kvůli nespočtu „očí“ na ocase (*Thankappan Nair 1974, 164-167*). Ptáček na gombíku ze Starého Města byl interpretován jako bažant, tedy snad se mohlo jednat o motiv převzatý z asijských kultur, zároveň je ale možné, že ho umělec zobrazil podle vlastní zkušenosti – bažanti totiž nebyli na Velké Moravě neznámí, což dokazují nalezené bažantí kosti ve Starém Městě „Na Valách“ (*Galuška 2009, 172*). Obecně se symbolika ptáčka obvykle vztahuje ke konkrétním zoologickým druhům, nikoliv k ptáčkům obecně, z tohoto důvodu je tedy prakticky nemožné určit symbolický význam avarských nebo velkomoravských ptáčků, u kterých je druhové zařazení buď neproveditelné, nebo minimálně nejisté.

Gryf:

Gryf jako mytologické zvíře byl oblíbený zejména na starověkém Předním východě a ve Středomoří. Jeho původ je snad možno vystopovat do Levantu 2. tisíciletí př. Kr., odkud se pak rozšířil přes západní Asii do Řecka, kde se objevuje ve 14. století př. Kr. Jedná se o zvíře se lvím tělem a ptačí hlavou, obvykle orlí, někdy s křídly, jindy bez nich. Asijský gryf mívá často chocholatou hlavu, mínójský a řecký zase kudrnatou hřívu. Řeční řemeslníci vyvinuli stylizované zobrazení s otevřeným zobákem a vyplazeným zatočeným jazykem. Zobrazován je nejčastěji ležící nebo sedící na zadních nohách (*Britannica*, sv. 5, 496) Jeho symbolika je pravděpodobně ochranná (viz zobrazení v paláci v Knóssu, kde je zobrazen jako ochránce trůnu), dále byl znakem vlády a moci; jak lev, tak orel mají tutéž symboliku (*Biedermann 1992*, 83). Křesťané ho později chápali zprvu jako jednu z podob ďábla, který chytá duše. Pak se tato představa změnila na základě Dantova popisu Očistce a gryf začal být vnímán jako symbol Ježíšovy dvojí povahy – lidské i božské (*Britannica*, sv. 5, 496; *Borges 1988*, 80-83).

Gryfové na avarských bronzích dominují v pozdně avarské fázi II. Objevují se na nákončích i na drobnějších kováních různých tvarů. Nálezy máme jak z území samotného kaganátu, kde je opravdu velmi častým motivem, tak i za jeho hranicemi. V kaganátu jsou častá zejména obdélná nebo štítkovitá kování s přívěsky i bez, na kterých je gryf obvykle prolamovaný. Méně často pak vidíme na dlouhých nákončích gryfy jako dravce v rámci motivu boje zvířat nebo několik gryfů, klidně stojících v řadě. V Čechách můžeme například uvést obdélníkové prolamované kování s gryfem z vrchu Liščína u Litoměřic, kování s bojem gryfa a hada s přívěskem v podobě lidské tváře z hradiště Vala nebo kování z Tismic. Kování z Liščína (obr. 13) je bez přívěsku, tedy je typologicky starší než podobná kování s přívěskem a zobrazuje gryfa s neobvyklou stylizací křídla, které působí jako jakési prodloužení ocasu. Bylo datováno na přelom pozdně avarské fáze I a II, tedy okolo roku 700 (*Profantová – Rypka 2010*, 799-801). Nález z hradiště Vala u vesnice Kal (okr. Jičín) je štítkovitého tvaru s rámečkem zdobeným perlovcem a prolamovaný reliéf zobrazuje gryfa s tzv. sasánovskou stužkou kolem krku v boji s pravděpodobně hadem⁴. Kování je doplněno přívěskem vycházejícím ze střední části pantu se zobrazenou mužskou

---

⁴ Tento motiv se dá vydělit jako samostatný, tzv. boj draka (v našem případě gryfa) s hadem. Tento typ motivu vede zpět do sasánovského prostředí, typická je pak především stužka, kterou má drak/gryf ovázanou okolo krku. Obvykle se tento boj interpretuje jako znázornění zoroastrického dualismu, tj. boje mezi dobrem a zlem (*Profantová 1996*, 28). V této práci se tomuto motivu nebudeme blíže věnovat především proto, že „drak“ se dá v případě avarských kování velmi často interpretovat i jako gryf, o kterém zde je pojednáváno a rovněž z důvodu, že se na vybraných zpracovaných pohřebištích nevyskytoval, ačkoliv jinak by si zcela jistě zasloužil odpovídající pozornost. Blíže k motivu např. *Kalferst – Profantová 1999*.

tváří obklopenou paprskovitě uspořádanými rýhami (*Prostředník – Ulrychová 1991*, 62). Tismické hradiště bylo v 90. letech obětí amatérského hledání pomocí detektoru kovů. Velkou část nálezů se ale povedlo zachytit včetně obdélného prolamovaného kování s gryfem s osmičkovitou stylizací křídla, datované do pozdní doby avarské II (*Profantová – Stolz 2006*, 793, 802).

Na Moravě známe kování s gryfem například z hradiště Zelená Hora u Radslavic, z Mikulčic - Valů nebo Krumvíře. V letech 1966 a 1967 se na mikulčickém sídlišti, lokalitě Valy, nalezla dvě prakticky identická figurální prolamovaná kování s motivem boje hada a gryfu podobného tvora (dle Z. Klanicy se jedná o pavího draka, dle L. Galušky o gryfa). Kování jsou vysoká cca 3 cm, původně dvoudílná, dolní části se ale nedochovaly. Obě nesou výrobní vady, jedno je pokřivené a druhé nedostatečně odlité, je tedy možné, že byla zahozena schválně. Byla datována na konec 7. století podle Klanicy, nebo do pol. 8. století dle Galušky (*Klanica 1971*, 185, 189, 197; *Galuska 2013*, 44). Nález kování ze Zelené Hory byl učiněn náhodně a odevzdáno příslušným orgánům bylo roku 2001. Nalezeno bylo podle slov nálezce na čtvrtkruhovém valu vedoucího kolem severozápadní části hradiště. Jde o bronzové lité kování s gryfem, jehož levá třetina s hlavou a přední tlapou je ulomená. Dochovala se část s trupem a dále i stěžejka na přívěsek, který se ale nenalezl. Typologicky se jedná o gryfa s tzv. klasickým křídlem (*Hlava 2000*, 103, 104). Nálezy z Krumvíře (obr. 14) byla dvě skoro identická obdélníková prolamovaná kování, jedno i se zachovaným přívěskem, druhé pouze se stěžejkou. Přívěsek je rovněž prolamovaný, jeho rám tvoří několik spirál. Zobrazení gryfové mají protáhlý zobák podobný ptakopysku, hladké nezdobené tělo a křídla vedoucí prakticky kolmo nahoru, těsně před koncem výrazně zalomená. Celkové zobrazení není příliš detailní (*Profantová 1992*, 671, 729).

Motiv gryfa v avarském prostředí dominoval zejména v pozdně avarské fázi II, pak je na ústupu. Po zániku kaganátu a vzniku Velké Moravy se již výrobky s gryfem ve velkomoravském prostředí nevyskytují; později se ale opět objevují, například v podobě heraldického zvířete, velkomoravské období je tedy v používání motivu gryfa jen dočasnou přestávkou.

Boj zvířat:

V avarském prostředí je velmi častý, stejně jako zobrazení gryfa je na výrobku zároveň s florálním úponkovým motivem. Nicméně stejně jako motiv gryfa zaniklo zobrazení boje zvířat (obr. 15) de facto spolu s kaganátem, k transformaci nebo převzetí

motivů velkomoravským uměním tedy nedošlo. Na druhou stranu je ale tento motiv poměrně dobře doložitelný v jiných kulturách, odkud ho teprve patrně Avari nepřímo převzali. Dle Nándora Fettiche se jedná o motiv ze skythského umění (*Dekan 1972, 330*), dále ale Dekan dokládá tematicky stejná zobrazení pocházející až z poloviny 3. tisíciletí př. Kr., například zobrazení útoku lva na jelena na reliéfu ze sumerského města Kiš, uloženém v Bagdádsském muzeu, nověji pak reliéf z Xerxova paláce v Persepolis (obr. 16) nebo již na evropské půdě pak pečetítka z polodrahokamů z Kréty a Mykén (*Dekan 1972, 335, 339, 341*). Na avarských výrobcích je motiv poměrně symetrický - na každé straně jsou dva dravci a uprostřed bývá další zvíře, někdy ve skrčené poloze. Dravcem na pravé straně bývá gryf s výstražně vztyčenou hlavou; identita levého útočníka se různí – může se jednat o lva, vlka, psa nebo rovněž o gryfa atd. Podoba jejich oběti pak bývá nejasná, s cílem zdůraznit průběh souboje jsou totiž útočníci i napadnuté zvíře ve střední části obrazu různě propleteni a je patrná prakticky jen změť těl. V jasnějších případech pak napadené zvíře připomíná nejvíce např. jelena (*Dekan 1972, 331*).

7.2. Florální motivy

V době avarské dominují především v jejím závěru, tedy v pozdně avarské fázi, kdy jsou sice zpočátku oproti svému výskytu ve středním avarském období mírně na ústupu a převažují především zoomorfí motivy jako gryf nebo boje zvířat, ale postupně začínají hrát prim v pozdně avarské fázi III a IV. Ve IV. fázi už se ale jedná o geometrizované podoby původních složitých realistických motivů.

Jedním z novějších významných nálezů je náhodný objev pravděpodobně úplné opaskové garnitury nedaleko Zlína (obr. 17); garnitura je tvořena přezkou, deseti drobnými štítkovitými kováními, zhotovenými pravděpodobně z olova, čtyřmi kováními pro závěsné postranní řemeny, vrtulkovitým kovááním (dochovala se ale pouze polovina), čtyřmi malými prolamovanými nákončími a velkým dvoudílným prolamovaným nákončím. Přezka je jednoduchá oválná s hladkou destičkou štítkovitého tvaru s otvory pro tři nýty. Vrtulkovité kováání je zdobeno střední prosekávanou lištou a uprostřed je otvor pro nýt. Kování postranních řemenů jsou zdobena šupinovým vzorem, všechna mají malý jednoduchý přívěsek. Malá nákončí mají výběžky na nýty v podobě dvou trojúhelníčků z perlovce a jsou zdobena motivem řady fleur de lis. Okrajový rám je rovněž zdoben perlovcem. Velké nákončí má podobný perlovcový rám i úchyty jako již zmiňovaná malá

nákončí, florální motiv je ale složitější; stonek úponky se esovitě vine přes celé nákončí a je doplněn rozvinutými propracovanými listy podobnými břechťanu. Celkem se jedná o 22 kusů, které jsou všechny dost malých rozměrů. Část souboru datuje autor na přelom 8. a 9. století, zejména na základě přítomnosti šupinového motivu, nákončí by ale mohla být starší, už z poslední třetiny 8. století (*Galuska 2013*, 80-83).

V Dolních Dunajovicích se v hrobě č. 7 (obr. 18) našlo několik bronzových kování s florálními motivy; tento hrob spolu s dalšími šesti kostrovými pohřby ležícími ve Sklepní ulici prozkoumal v letech 1947 a 1948 Josef Poulík. Všechny tyto hroby patří k nejbohatším objektům svého druhu v dané oblasti (*Klanica 1972*, 5). Zemřelý z hrobu č. 7 ležel v dřevěném obkladu, doprovázelo ho 11 bronzových rolniček, železný předmět tvaru přezky, jednoduchá bronzová přezka, litá bronzová přezka s prolamovaným motivem esovité úponky, dlouhé bronzové nákončí s antropomorfním motivem, čtyři menší bronzová nákončí s prolamovaným motivem fleur de lis a perlovcovým okrajem, bronzový jazykovitý předmět s oválným přívěskem, vrtulkovitá kování, železný nůž, zlomek zvířecí kosti, rozdrčená keramická nádoba, velká železná přezka a neurčený železný předmět. Dále pak i 7 bronzových kování s oválným přívěskem, vrtulkovitá kování, železný nůž, zlomek zvířecí kosti, rozdrčená keramická nádoba, 4 malá bronzová prolamovaná kování tvaru trojúhelníčku (patrně kování opaskových dírek), několik malých prolamovaných srdcovitých kováníček, 6 prolamovaných štítkovitých kování se závěskem a florálním prolamovaným motivem a konečně bronzové opaskové poutko s destičkou s motivem gryfa, jejíž vrchní část je ale částečně poničená. Zdeněk Klanica datoval hrob obecně do 7. až 8. století (*Klanica 1972*, 13-15, 36). V hrobě č. 6 (obr. 19) s dvojitým pohřbem bylo nalezeno kování s přívěskem a malé nákončí, oba výrobky s motivem stylizovaného stromu. Ani jeden ale není ikonograficky ničím specifický, a tedy můžeme pouze hádat, zda i tyto nijak propracované stromy nesly symbolický význam stromu života a nebo byly jednoduše ozdobou. Výbavu dále tvořilo pět bronzových rolniček, bronzová prolamovaná přezka s florálním motivem, bronzová litá přezka bez trnu, bronzové prolamované nákončí s úchyty v podobě dvou zvířecích hlaviček, bronzová vrtulkovitá kování s přesekávaným okrajem, železný nůž, keramická nádoba, tři prolamovaná srdcovitá kování, prolamovaná kování opaskových dírek, valounek křišťálu, stříbrné náušnice, železné zlomky, zvířecí kosti a dva železné srpy (*Klanica 1972*, 11-13).

V katastru obce Moravský Svätý Ján v okrese Senica se našel depot tvořený různými železnými nástroji, užitkovými předměty, třmeny atd., které ale byly doplněny celkem 12 kusy litých bronzů. Mezi nimi figurovalo dlouhé jazykovité nákončí a kování se

závěskem s motivem kruholaločné úponky a 2 malá jazykovitá nákončí, jedno s motivem esovité jednoduché úponky a druhé s esovitou úponkou doplněnou o palmetové lístky. Tyto motivy jsou jednoznačně avarského charakteru, do země byl depot patrně uložen až později po nějaké době užívání avarských předmětů, doba uložení byla určena na konec 8. až začátek 9. století (*Galuška 2013, 78*).

Stylistické analogie typické právě pro avarské řemeslo můžeme i nadále pozorovat na výrobcích velkomoravských řemeslníků, zejména na gombících. Objevují se především různé palmety a polopalmety zasazené do políček oddělených sloupečky a arkádami nebo meandry, jak uvidíme níže. Méně časté jsou jiné typy florálních motivů, např. analogie esovité úponky do tvaru srdce, časté na pozdně avarských nákoncích, se doplněná puncovaným pozadím objevuje na gombíku z hrobu č. 15 na pohřebišti v poloze „Špitálky“ ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

Další analogie k avarským výrobkům se našly v poloze „Na Valách“ ve Starém Městě, kde bylo objeveno mnoho kovových, zlacených gombíků zdobených složitou tepanou florální výzdobou (obr. 20), datovaných Vilémem Hrubým do druhé poloviny 9. století až začátku 10. století⁵ (*Hrubý 1955, 210*). Nejčastější je motiv palmety, resp. její různé varianty, které jsou obvykle zasazeny do polí různých tvarů nebo oddělené arkádami nebo meandry. Jedním z častých typů jsou palmety zasazené do polí rozdělených srdcovitým meandrem, dále palmety v polích oddělených rovnými sloupečky a zastřešených jedním nebo dvěma obloučky vedle sebe nebo i případně palmety v oválných políčkách ve dvou řadách nad sebou. Palmety jsou jak jednoduché, tvořené třemi hladkými plátky, tak i složitější z více plátků a doplněné i o další listy nebo i menší palmetky vyrůstající z té základní; různě se liší i prohnutí plátků a jejich tvar, od jednoduše kapkovitých přes dvojitě rozštěpené po geometrické, připomínající tvarem krystaly. Vzácněji se vyskytne motiv rosety, například na gombíku z č. 282/49, na kterém jsou políčka oddělena pletencovou stužkou s osmilistou rosetou uvnitř.

Florální motivy jsou snad celosvětově rozšířené, nelze tedy očekávat, že by se zánikem jedné kulturní společnosti zanikly i ony. Analogie pro avarské florální motivy nacházíme zejména v Asii v kulturách podél Hedvábné stezky od Byzance až po Čínu, a dále i v širším Středomoří, výrazně viditelné je to zejména na motivu palmety, resp.

---

⁵ O dataci gombíků se vedou stále diskuze, viz např. *Pavlovičová 1996, Chorvátová 2004*

polopalmety, o které Gergely Szenthe předpokládá, že byla přinesena do Evropy přímo Avary na jejich cestě ze střední Asie (*Szenthe 2013*, 313). Zjevné analogie pro florální i zoomorfni motivy vidíme například na látkách asijské provenience (obr. 21). Tyto látky se jako předmět dálkového obchodu jistě dostávaly do Byzance a dále do Evropy, je tedy pravděpodobné, že se avarští i později velkomoravští řemeslníci mohli inspirovat právě zde. Uvedme zde příklad keprové látky pocházející z Persie zdobené sasánovským motivem, datované do 6. století. Jsou na ní zobrazeni ptáčci připomínající kohouty a široce rozvinuté palmety, oba motivy vždy zasazené do oválného rámečku (*Day 1950*, 109). Dále například pro Avary oblíbenou kruholaločnou úponku nacházíme analogie v oblasti širší střední Asie (*Szenthe 2013*, 313) nebo v případě pozdně avarských rostlinných rytých motivů na puncovaném pozadí spatřujeme jejich původ v pozdněsasánovské Persii. Motivy rámované meandrem nebo kruhovými poli pak bývají spojovány s motivy na nádobách z pokladu Nagyszentmiklós; v tomto případě bychom tedy mohli považovat tuto výzdobu na velkomoravských gombících i na avarských bronzech za projev stejného nomádského umění (*Dostál 1966*, 60). Dalším zdrojem rostlinných motivů mohla být Byzanc; konkrétně například výzdobě staroměstských gombíků z polohy „Na Valech“ byl Vilémem Hrubým přisouzen možný černomořský původ, nicméně sám autor s přihlédnutím k nepřilíh jemu provedení výzdoby uznává, že pravděpodobněji pochází z některé z dílen sice Byzancí částečně ovlivněných, ale nacházejících se mimo samotnou říši (*Hrubý 1955*, 210), pro což svědčí i novější nálezy řemeslnických dílen přímo ve Starém Městě v lokalitách „Na Dědině“, „U sv. Víta“ nebo na ostrově Sv. Jiří. Palmety vidíme již v umění Mezopotámie, kde je můžeme vnímat jako velmi zjednodušené zobrazení stromu (*Parpola 1993*, 201) nebo například jako výzdobný prvek na syrských hlavicích sloupů z 8. století (*Benda 1963*, 49).

Strom života:

Tento motiv se objevuje jak v evropských pohanských a asijských mytologiích, tak i v křesťanské západoevropské symbolice. U Avarů je motiv jasně rozeznatelný na kruhovém litém prolamovaném kování z bronzu, nalezeném na pohřebišti Zamárdi v ženském hrobu 1163 (obr. 22). Kování je lemováno jednoduchou stužkou z osmičkovitého pletence, do které ve vrchní části vrůstá koruna stromu. Listy a větve stromu jsou tvořeny jednoduchými zatočenými úponkami. Dvě zvířata stojí každé na jedné straně kmene a hledí na sebe. Mají otevřenou tlamu, a pokrčenou jednu přední nohu – zvíře

na pravé straně pravou, to na levé levou, jako kdyby našlapovaly do kroku. Zadní část těla mají mírně deformovanou, kvůli nedostatku místa v kotouči mají tělo příliš krátké. Ocas je zvednutý do výše. V horní části kování, v místě spojení koruny stromu a okrajové stužky, jsou dva oválné otvory, asi určené k zavěšení nebo připevnění kování (*Bárdos – Garam 2009, 152*). Zvířata jsou tělem podobná koním, vzhledem k tvaru těla a tlamě připomínající zobák by se mohlo jednat i o bezocasé gryfy, jenž se na avarských výrobcích často vyskytují.

Na Velké Moravě se objevil na obdélníkovém nákončí z pozlaceného bronzu nalezeném spolu s bronzovou přezkou a železným nožem na pohřebišti v Rajhradcích (obr. 23) v mužském hrobě 323 v okrese Brno-venkov (*Ungerma 2001b, 167*). Křesťanský podtext motivu je zde podtržen přítomností kříže, plnicího funkci kmene stromu. Z něj pak vyrůstají kořeny a koruna v podobě dvou větví klenoucích se v podobě arkády do stran a střední části ve tvaru velkého listu, stylisticky odpovídající menším lístkům zobrazeným okolo kmene. Šimon Ungerma pak spatřuje na nákončí nejen strom života, jak motiv interpretoval vedoucí výzkumu v Rajhradcích Čeněk Staňa, ale i znázornění Nebeského Jeruzaléma. Kmen stromu tedy můžeme interpretovat i jako nosný sloup v podobě kříže a větve rostoucí z něj pak doslova jako arkády, spojující možná další sloupy, tvořící tak hypoteticky ohrazení pro stromy (života) uprostřed. Ungerma zde totiž odkazuje na *Zjevení sv. Jana, kap. 22*, kde se popisuje právě Nebeský Jeruzalém a stromy života uprostřed jeho náměstí. V rámci křesťanské mytologie je dále funkce stromu jako garanta života zdůrazněna přítomností zvířat kolem něj, což můžeme přímo vidět i na jiných velkomoravských ozdobách se stejným motivem, tedy na nákoncích z Mikulčice nebo Starého Města – Valů (obojí viz výše). Souvislost stromu a kříže je doložitelná od antiky, kdy se objevila představa, že kříž se přímo vyvinul ze stromu života. Jako analogii k našemu nákončí pak uvádí stříbrný pohár z dánské lokality Fejø, na kterém je Nebeský Jeruzalém rovněž znázorněn pomocí sloupů propojených arkádami a hustému listoví za nimi. Políčka tvořená sloupy a arkádami jsou pak navíc vyplněna zvířaty nebo velmi zjednodušenými stromy (*Ungerma 2001b, 170, 171*). V tomto případě se tedy jedná o inspiraci spíše ze západní Evropy než přímo z východních kultur, jak ve svých člancích dokládá Šimon Ungerma (*Ungerma 2001, 2001b*). V judaismu plní stejnou funkci Jeruzalém, který je sám považován za střed světa, kterážto analogie rovněž podporuje interpretaci nákončí jako stromu života a zároveň Nebeského Jeruzaléma. Nicméně je otázkou, jestli byl podobných úvah schopen velkomoravský řemeslník nebo zadavatel práce. V mimokřesťanských kulturách funguje strom jako tzv. axis mundi, neboli „pupek

světa“, který tvoří osu, okolo které se rozkládá svět a která spojuje nebesa, zemi i podsvětí, resp. různé roviny kosmu (viz například představa germánského Yggdrasilu). Pokud se ohlédneme až k mezopotamské kolébce civilizace, zjistíme, že asyrská představa stromu života připomínala spíše než strom nějakou popínavou rostlinu nebo palmety vyrůstající z až architektonické konstrukce (obr. 30). Propojení konstrukčních prvků jednoduchých staveb a rostlin, tedy předobraz „Nebeského Jeruzaléma“ je tisíce let starý jev (*Parpola 1993, 162*).

7.3. Antropomorfní motivy

V případě avarských nálezů se jedná obvykle o dost propracované postavy v pohybu, máme i doklady ikonografického znázornění určitého příběhu v podobě „komixu“. Oproti tomu na Velké Moravě jsou častější například tzv. zobrazení orantů, tedy stylizovaných a zjednodušených postav ve statické pozici.

Přímo na avarských pohřebištích v kaganátu jsou antropomorfní zobrazení spíše vzácností. Na pohřebišti Tiszafüred v hrobě č. 1149 se našlo bronzové lité nákončí (obr. 24) s motivem interpretovaným Évou Garam jako boj muže a zvířete (*Garam 1995, 135*). Motiv je zvláště ve své horní části poměrně nezřetelný, při bližším pohledu je ale vidět postava muže s vousy, vlasy po ramena a ofinou, s našasenou košilí a po kotníky dlouhou suknicí. Muž stojí v pravé části nákončí, zvíře v levé. To je zobrazeno ve vzpřímené pozici, pravou přední tlapu má položenou kolem mužova pasu. U zvířete ale není patrná hlava, vypadá to, jako kdyby muž zvíře svíral právě v místech, kde bychom hlavu očekávali. Svou postavou se zvíře nejvíce podobá medvědu. V levém horním rohu nákončí je v kousku volného prostoru zobrazen srpek dorůstajícího měsíce. Na témže pohřebišti se vyskytují i kruhová prolamovaná kování, patřící patrně k dámským taštičkám, s motivem zjednodušené lidské postavy, například v hrobech č. 166 a 262 Tyto postavy z anfasu, s mírně rozkročenýma nohama a s rukama zvednutýma nad hlavu. V Dolních Dunajovicích v hrobě č. 6 bylo nalezeno drobné prolamované kování bočního řemene, které také nese motiv odpovídající postavě oranta, ačkoliv tuto analogii vidíme pouze ve tvaru motivu; kování totiž není nijak detailněji zdobeno (*Klanica 1972, 14*).

Zjednodušeným antropomorfním motivem jsou mužské tváře, zobrazené na dlouhém stříbrném plechovém nákončí z hrobu č. 512 na pohřebišti Zamárdi (obr. 25). Spodní tvář je zobrazená obráceně tak, aby na sebe hleděly. Mezi nimi je ovál vyplněný

křížem s rozeklanými rameny a i samotné tváře jsou přímo zakomponovány do geometrické výzdoby.

Motiv sokolníka se vyskytuje i na dlouhém nákončí z depotu nalezeného v Moravském Svätém Jánú (obr. 26). Nákončí je z jedné strany zdobeno motivem úponky se spirálovitě zatočenými konci, z druhé pak postavou muže a letícího ptáka; v horní části pod úchyty je pak samostatné obdélníkové políčko, na první straně vyplněno esovitou úponkou, na druhé pak zvířetem připomínajícím nejvíce psa. Sokolník má na sobě halenu s výrazným límcem a do půlky lýtek dlouhou řasenou suknicí a nízké boty. Vlasy mu trčí nahoru a jsou sepnuty úzkou čelenkou, případně by tato stylizace mohla znázorňovat výraznou čelenku nebo „korunu“. Postava je tváří otočená napravo, zbytek těla od krku dolů je už zobrazen z anfasu. Levou ruku má zdviženou do výše, mírně pokrčenou v lokti a celá scéna tak nejvíce připomíná vypouštění dravého ptáka na lov. Pták má roztažená křídla a letí šikmo směrem do horního pravého rohu, má krátký ostrý zobák a křídla tvořená několika samostatnými pery. Ocas je ze dvou per, je ale odseknutý hranou nákončí, stejně jako konečky per z levého křídla. Nákončí má na horní hraně dva otvory na nýty a další tři pak těsně pod horním obdélníkovým výzdobným políčkem, tyto tři otvory jsou ale vyraženy jakoby náhodně a porušují výzdobu. Nad ptáčkem tak vidíme ještě dva půlměsíčky nad sebou, zbytek tohoto horního obrazu je ale porušen otvory (*Profantová 1992, 696, 670, 767*).

Neobvyklý motiv nám poskytuje bronzové nákončí z Dolních Dunajovic z hrobu č. 7 (obr. 27). Velké nákončí jazykovitého tvaru je složeno ze dvou částí spojených bronzovými nýty. Mezi oběma polovinami nákončí se dochovaly fragmenty vloženého řemene a zbytky textilie (*Poulik 1949, 38*). Po bočním obvodu nákončí se po složení obou polovin vyrýsuje silně stylizovaný florální motiv na puncovaném pozadí (*Klanica 1972, 26*). Nese na sobě motiv několika lidských postav a zvířat, rozdělený do scén ve 2 polích a do jednoho políčka pod úchyty v podobě dvou trojúhelníkovitých výběžků. Je po celém obvodu lemované hrubým perlovcovým okrajem, kterým je odděleno i vrchní menší políčko s neurčitelným zvířetem, zobrazeným z pravého profilu. Vnitřní plocha je rozdělena žlábkovanou lištou na vrchní menší pole a na spodní přibližně dvojnásobné velikosti, ve kterém jsou zachyceny pod sebou dvě scény. První scéna v menším poli zachycuje dvě postavy postavené čelem proti sobě a dotýkající se nosy, obě drží předmět tvaru hole, který je postavený mezi nimi a sahá oběma postavám přibližně k pasu. V dalším momentu je zobrazena postava sedící na čtyřnohém zvířeti, snad gryfovi a oba stojí de facto na temeni postavy z nejspodnější scény. Postava nese na hlavě buď jakousi

výraznou čelenku, nebo se může jednat možná o vlající vlasy; analogický účes vidíme i u sokolníka zobrazeného na nákončí z Moravského Svätého Jána. Na sobě má kalhoty se širokými nohavicemi, patrně vysoké boty a krátkou halenu. Zvíře, na kterém jede, má ostře zakloněnou hlavu a otevřenou tlamu, jezdec ho přitom svírá za dlouhý krk. Ocas je hladký, štíhlý, esovitě prohnutý a sahá až ke konečkům vlasům/konci čelenky jezdce. Postava je fakticky stejně vysoká jako zvíře samo, což stejně jako neobvyklé držení zvířete pod krkem evokuje spíš představu zápasu než jezdecké zvíře a jeho pána. Spodní, poslední scéna zobrazuje jednu stojící postavu s podobnou čelenkou/vlasy jakou má postava ze druhé scény, která drží v obou rukou dva podlouhlé předměty. Všechny scény zachycují postavy z profilu; v případě spodního pole se postavy z obou scén dívají doleva. Josef Poulík přirovnal dunajovické nákončí k ozdobě nalezené v Pančevu, jejíž výzdobu interpretoval Nándor Fettich jako zobrazení scén z Dionýsova kultu (*Klanica 1972, 27*), Ján Dekán pak vyložil scénu z dunajovického nákončí jako scény z Héraklova života (*Klanica 1972, 28*), dle Nándora Fetteche se v případě dunajovického nákončí sice jedná o helénistický motiv, nicméně za oblast vzniku označil Černomoří (*Poulík 1949, 38*). Zdeněk Klanica navrhuje pro každé políčko několik variant interpretací. Vrchní scénu se dvěma postavami proti sobě tak navrhuje vidět například jako scénu z Davidovy svatby, druhé pole vidí jako scénu z mithraistického kultu, kdy bůh Mithra obětuje býka, v případě třetího pole se pak částečně shoduje s Dekánem, protože motiv Hérakla nevyklučuje, ačkoliv v tomto případě by bylo takové přímé spojení východních motivů s antickým dosti zvláštní.

Mohli bychom zmínit i destičku ze smolného gítu, nalezenou na Bratislavském hradě, se zobrazením jezdce. Tato destička sloužila jako forma pro vytepávání kruhových plaket, snad falér. Naneštěstí je dochována pouze část destičky se zobrazením převážně těla koně a části těla jezdce, hlava zvířete i jezdce chybí. Pod koněm je pak ještě zachycená hlava postavy, po které kůň dupe. I dochovaná část je dost nejasná, destička má částečně poškozený povrch a tedy je obtížné zachytit přesnější detaily zobrazení. Pozadí postav je puncované. Kůň má částečně patrné řemení, postava jezdce je pak oblečena v krátké košili a z míst, kde bychom očekávali krk postavy, vlaje pruh látky. Můžeme tedy snad mluvit o válečníkovi nebo přímo vládci, který vítězí nad nepřáteli (*Štefanovičová 1975, 108, 111*).

Na Velké Moravě máme antropomorfní zobrazení rovněž v podobě sokolníka nebo v podobě tzv. orantů. Oranti jsou mužské postavy zobrazené v typické pozici – vzpřímeně stojící s oběma rukama zvednutýma nahoru, tedy gestu vyjadřujícím modlitbu nebo

prosbu. Analogickým nálezem u Avarů jsou lidské postavy na prolamovaných kulatých kováních z pohřebiště Tiszafüred, které jsou zobrazeny ve stejné „modlitební“ pozici. Tato kování pochází pravděpodobně z dámských taštiček, na rozdíl od velkomoravských nákončích s oranty, která nacházíme zejména v mužských hrobech. Tento rozdíl je poměrně zajímavý, snad se ho můžeme pokusit vysvětlit na základě rozdílů mezi pohanstvím a křesťanstvím. V pohanství jsou obecně velmi často právě ženy spojovány s intenzivní náboženskou aktivitou (vědky, kněžky), v křesťanství vystupují jako hlavní náboženští představitelé muži; proto snad avarské ženy a velkomoravští křesťanští muži mohli dostat do hrobu týž symbol. Tato úvaha nicméně předpokládá, že všichni velkomoravští muži vybavení nákončím se symbolem oranta byli již křesťané. Ne vždy ale lze o zemřelém uvažovat jako o křesťanu. Lze to předpokládat například v případě chlapeckého hrobu č. 100 u 2. kostela v Mikulčicích (obr. 28), kde na nákonči zobrazený orant nese na hrudi zavěšený velký rovnoramenný kříž (tlapatý). Jindy ale, jako v případě nákonči z hrobu č. 390 ze stejného pohřebiště nemá postava insignie žádné nebo nese takové znaky, jejichž význam není možné s jistotou interpretovat, viz další mikulčické nákonči z hrobu č. 240 tamtéž, kde nese postava ve zdvižených rukách předměty tvarem připomínající kladivo a roh, nelze z nich tedy ani vyvozovat případnou náboženskou příslušnost pohřbeného. Výklady zobrazení orantů se liší, Zdeněk Klanica jim připisuje apotropaickou, tj. ochrannou funkci (*Klanica 1970*, 74), dle Josefa Poulíka se může jednat o zobrazení velkomoravských velmožů (*Poulik 1968-1970*, 141, cituje *Ungerma 2001*, 225), případně podle B. Svobody jde u mikulčického nákonči z hrobu č. 240 o tzv. labarum, tedy pozdně římský praporec. Josef Poulík pak spojuje nákonči s orantem bez insignií z Mikulčic se zobrazením sokolníka na stříbrném plechovém terčíku ze Starého Města u Uherského Hradiště (*Poulik 1975*, 80). Tento terčík (obr. 29) byl nalezen v červnu 1950 během 2. sezóny záchranného výzkumu trati „Špitálky“ v hrobě č. 15, který byl vyhlouben přímo v nartexu odkrývaného špitálského kostela. V hrobě byl dále bronzový pozlacený gombík, zlatá náušnice s hrozníčkovitým přívěskem, jeden stříbrný a dva zlaté granulované knoflíčky; na základě náušnice a bronzového gombíku byl hrob datován na konec 9. století (*Benda 1963*, 41). Terčík se patrně již v zemi rozpadl na několik částí, které ale držely u sebe díky korozi a definitivně se oddělily až po vyzvednutí. Průměr je 43 mm a motiv je zhotoven brakteátovou technikou. Nad pravou paží sokolníka je dodatečně proražený otvor. Okraj je lemován žlábkovanou 3 mm silnou lištou. Pozadí je zdobeno hrubým řídkým puncováním. Kůň je vyobrazen s nakročenou pravou přední nohou, jeho hlava je v poměru ke zbytku těla trochu nadměrná, stejně tak zadní nohy

jsou vyobrazeny menší než by vzhledem k předním měly být. Nasazenou má ohlávku zdobenou vybíjením. Jezdec je dlouhovlasý muž s pravou rukou v pokrčení zvednutou vzhůru, levá ruka je natažená a nese „sokola“. Od hlavy k pasu je zobrazený z anfasu, spodní část těla je již zobrazena z levého profilu. I zde je patrná značná disproporce mezi horní a spodní částí těla, rovněž pravá ruka, kterou jezdec pomocí otěže ovládá koně, je oproti tělu neúměrně veliká. Oblečen je do přepásaného kabátce dlouhého po kolena, zdobeného svislými pruhy (*Benda 1963, 43, 44*).⁶

Antropomorfní zobrazení mohou tedy mít apotropaickou funkci, jako v případě velkomoravských orantů nebo mohou nést různé motivy evokující moc a sílu, jako v případě sokolníka, válečníka nebo vládce. Může to platit i v případě nálezů, v jejichž dekoraci byla přímo identifikována konkrétní postava, jako například Jánem Dekánem na dunajovickém nákončí zjištěný Hérakles, kterého můžeme nahlížet téměř s jistotou jako nejmocnějšího a nejsilnějšího antického héra. Zobrazení sokolníka máme asi v nejstarším případě dochované na pozdně antické výšivce z Egypta, datované do 5.-6. století. Dále se pak zobrazoval v islámském íránském umění, vidíme ho např. na nástěnné malbě z Nišápúru z 8. - 9. století. Je zajímavé, že později v sasánovském perském prostředí sokolníka zatím neznáme. Zde se zobrazuje panovník nebo válečník jedoucí na koni, nikdy však ho nedoprovází dravý pták (*Benda 1963, 51-53*).

---

⁶ Jiří Mlíkovský, kurátor zoologického oddělení Národního muzea, interpretoval ptáčka nikoliv jako dravého ptáka, ale jako papouška druhu *Psittacula eupatria* (alexandr velký). Učinil tak na základě detailního rozboru plaketky, kdy ve způsobu zobrazení ptáčka našel dosti znaků, které nasvědčují tomuto výkladu a/nebo naopak popírají možnost identifikace ptáčka jako dravce – mohutnost zobáku, tvar spodní čelisti, absence nosních otvorů, tvar hlavy, délka křídla nebo délka ocasu (*Mlíkovský 2005, 185–187*). Víme, že papoušci nebyli středověkému evropskému světu neznámí a tedy mohlo jít vskutku o řemeslnický záměr; v tomto případě by ale interpretace motivu jako sokolníka nebyla obhajitelná.

8. Závěr

Docházíme tedy k závěru, že avarské motivy nebyly na Velké Moravě nijak výrazně přebírány. Analogie se vyskytují, nicméně ve všech případech se spíše jedná o motiv obecnějšího rázu, který má svoje předobrazy v jiných, obvykle asijských kulturách a tedy ačkoliv se motiv vyskytuje jak u Avarů, tak na Velké Moravě, jde spíše o svérázné zobrazení široce známého motivu a nikoliv o přímé převzetí velkomoravany od Avarů. Na základě katalogizace avarských pohřebišť a ustanovení konkrétních Avary používaných motivů se zároveň vyrýsovaly i motivy, které, ač v jiných zmiňovaných kulturních kontextech rovněž známé, se na Velké Moravě nevyskytují – např. motiv gryfa, boje zvířat nebo kruholaločné úponky. Jedná se tedy zejména o ty motivy, které dominují v pozdně avarské fázi II a prakticky zanikají, nebo jsou alespoň velmi na ústupu, už během samotného avarského období. Obecně sledujeme vývoj motivů od starověké Mezopotámie (viz případ palmet nebo stromu života), přes sásánovskou Perskou říši a později další kultury na území Íránu po antické středomořské kultury. Motivы mohly být do středoevropského prostoru přinášeny buď přímo s příchodem samotných Avarů nebo prostřednictvím zejména byzantských obchodníků. I po zániku kaganátu i Velké Moravy žily motivы nadále vlastním životem a objevují se v pozdějších kulturních kontextech a v různém pojetí prakticky až dodnes.

Bibliografie:

- Bálint, Cs. 1989:* Die Archäologie der Steppe – Steppenvölker zwischen Volga und Donau vom 6. bis zum 10. Jahrhundert. Wien.
- Bartošková, A. 1995:* Kostěná ozdobná destička s motivem páva z budečského předhradí, Sborník prací FF BU 40, 101–110.
- Bárdos, E. – Garam, É. 2009:* Das Awarenzeitliche Gräberfeld in Zamárdi-Rétiföldek, Teil 1. Budapest.
- Bednaříková et al. 2006:* Stěhování národů a východ Evropy. Praha.
- Benda, K. 1963:* Stříbrný terč se sokolníkem ze Starého Města u Uherského Hradiště, Památky archeologické 54, 41–66.
- Biedermann, H. 1992:* Lexikón symbolov. Bratislava.
- Borges, J. L. 1988:* Fantastická zoologie. Praha.
- Čilinská, Z. 1973:* Frühmittelalterliches Gräberfeld in Želovce. Bratislava.
—1992: Slovania a avarský kaganát. Bratislava.
- Daim, F. 1987:* Das awarische Gräberfeld von Leobersdorf. Wien.
—2003: Avars and Avar Archaeology, An Introduction. In: Goetz, H.W. – Jarnut, J. – Pohl, W. (eds.), *Regna and Gentes. The Relationship between Late Antique and Early Medieval Peoples and Kingdoms in the Transformation of the Roman World*, Leiden, 463–570.
—2010: Byzantine Belt Ornaments of the 7th and 8th Centuries in Avar Contexts. In: Entwistle, Ch. (ed.), *Intelligible Beauty: Recent Research on Byzantine Jewellery*, London, 61–71.
- Day, F. E. 1950:* Silks of the Near East, *The Metropolitan Museum of Art Bulletin* vol. 9/4, 108–117.
- Dekan, Ján 1972:* Herkunft und Ethnizität der Gegossenen Bronzeindustrie des VIII. Jahrhunderts, *Slovenská archeológia* XX/2, 317–452.
- Dostál, B. 1966:* Slovanská pohřebiště ze střední doby hradištní na Moravě. Praha.
- Drescher, H. 1978:* Untersuchungen und Versuche zum Blei- und Zinnguß in Formen aus Stein, Lehm, Holz, Geweih und Metall. Ein Beitrag zur mittelalterlichen Gießtechnik von Kleingerät, *Frühmittelalterliche Studien* 12, 84–115.
- Eisner, J. 1952:* Devínská Nová Ves: slovanské pohřebiště. Bratislava.
- Galuška, L. 2009:* Ideas to the Question of the Bird-Motif on Great Moravian Buttons Based on a Find from Staré Město – Špitálky. In: Maříková-Vlčková, P. et al. (eds.),

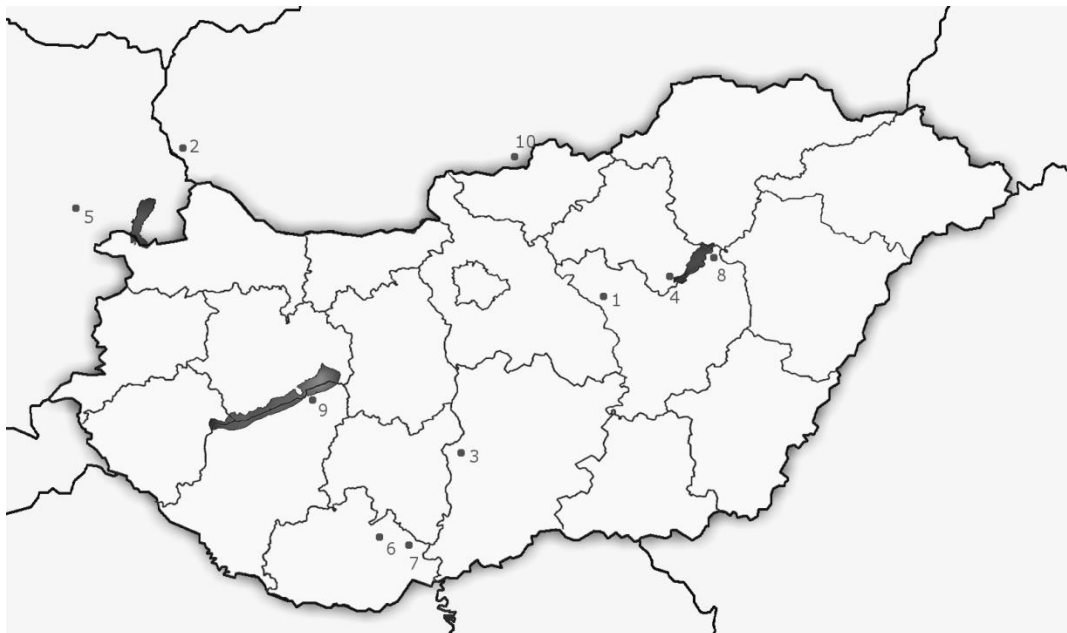
- My Things Changed Things: Social Development and Cultural Exchange in Prehistory, Antiquity and the Middle Ages, Praha, 167–173.
- 2013: Hledání původu. Od avarských bronzů ke zlatu Velké Moravy. Brno.
- Garam, É.* 1979: Das awarenzeitliche Gräberfeld von Kisköre. Budapest.
- 1995: Das awarenzeitliche Gräberfeld von Tiszafüred. Budapest.
- Garam, É. et al.* 1975: Avar finds in the Hungarian National Museum. Budapest.
- Garam, É. – Kovács, T.* 2002: Gold der Awaren: Der Goldschatz von Nagyszentmiklós. Budapest.
- Heinrich-Tamaska, O.* 2008: Avar-age Metalworking Technologies in the Carpathian Basin (6th to 8th Century). In: Curta, F. (ed.), The Other Europe in the Middle Ages: Avars, Bulgars, Khazars, and Cumans, Leiden, 237–261.
- Hlava, M.* 2000: Avarské kování s gryfem z hradiště Zelená Hora (kat. ú. Radslavice, okr. Vyškov), *Pravěk NŘ*, 103–109.
- Hrubý, V.* 1955: Staré Město – velkomoravské pohřebiště „Na Valách“. Praha.
- Chorvátová, H.* 2004: K relativnej chronológii pohrebiska Staré Město v polohe Na valách, *Acta Historica Neosoliensia* 7, 199–236.
- 2009: Kulturno-historický význam gombikov, *Studia mediaevalia Bohemica* 1/2009, 7–19.
- Kalferst, J. – Profantová, N.* 1999: Nové poznatky o hradišti Kal, okr. Jičín, *Archeologie ve středních Čechách* 3/2, 293–335.
- Kalousek, F.* 1971: Břeclav-Pohansko I: velkomoravské pohřebiště u kostela – archeologické prameny z pohřebiště. Brno.
- Kiss, A.* 1977: Avar Cemeteries in County Baranya. Budapest.
- Klanica, Z.* 1970: Symbolika velkomoravských ozdob, *Sborník Národního muzea* 24/1-2, 73–79.
- 1971: Dvě mikulčická kování s figurální výzdobou. In: *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university*, E, 16, 185–198.
- 1972: Předvelkomoravské pohřebiště v Dolních Dunajovicích. Praha.
- Kovrig, I.* 1963: Das awarenzeitliche Gräberfeld von Alattyán. Budapest.
- László, G.* 1974: The Art of the Migration Period. Budapest.
- Mlíkovský, J.* 2005: Papoušek na raně středověké plaketě ze Starého Města, *Časopis Moravského muzea, vědy společenské* 90/1-2, 185–196.
- Parpola, S.* 1993: The Assyrian Tree of Life: Tracing the Origins of Jewish Monotheism and Greek Philosophy, *Journal of Near Eastern Studies* 52/3, 161–208.

- Pavlovičová, E. 1996:* K vypovedacej schopnosti gombíka u naddunajských Slovanov v 9. storočí, *Slovenská archeológia* 44, 95–153.
- Pohl, W. 1988:* Die Awaren. Ein Steppenvolk in Mitteleuropa 567 – 822 n. Chr. München.
- Poulik, J. 1949:* Hroby staroslovanských zemědělců v Dolních Dunajovicích, *Archeologické rozhledy* 38, 37–40.
- 1968–1970: Beziehungen Großmährens zu den europäischen Kulturgebiet. In: *Jahrbuch für Landeskunde von Niederösterreich* 38, 141.
- 1975: Mikulčice: sídlo a pevnost knížat velkomoravských. Praha.
- Profantová, N. 1992:* Awarische Funde aus den Gebieten nördlich der awarischen Siedlungsgrenzen. In: Daim, F. (ed.) *Awarenforschungen* 2, Wien, 605–778.
- 2008: The Middle Avar Period and the Problem of a „Cultural Change“, *Antaeus* 29–30.
- 2008b: Byzantské nálezy v 6.-11. stol. v Čechách a na Moravě. In: Charvát, P. – Maříková Vlčková P. (eds.) *Země Koruny české a východní Středomoří ve středověku a novověku*, Praha, 73–120.
- Profantová, N. – Stolz, D. 2006:* Kovové nálezy z hradiště v Tismicích a pokus o interpretaci významu hradiště v raném středověku, *Archeologie ve středních Čechách* 10, 793–838.
- Profantová, N. – Rypka, L. 2010:* Dvě bronzová kování ze severozápadních Čech a problematika jedné dílny, *Archeologie ve středních Čechách* 14, 799–806.
- Prostředník, J. – Ulrychová, E. 1991:* Avarsko-slovanské nákončí z hradiště Vala k.ú. Kal, okr. Jičín, *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 18, 62–65.
- Rác, Z. 2014:* Die Goldschmiedegräber der Awarenzeit. Mainz.
- Szente, G. 2013:* Vegetal Ornaments in the Late Avar Decorative Art, *Dissertationes Archaeologicae ex Instituto Archaeologico Universitatis de Rolando Eötvös nominatae* 3/1, 303–320.
- Szőke, B. M. 2008:* Veränderungen in der Struktur des Awarischen Gürtels, *Antaeus* 29-30, 175–213.
- Štefan, I. 2011:* Great Moravia, Statehood and Archaeology. The Early Medieval Polity System Collapse. In: Macháček, J. – Ungerman, Š. (eds.), *Praktische Funktion, gesellschaftliche Bedeutung und symbolischer Sinn der frühgeschichtlichen Zentralorte in Mitteleuropa*, Studien zur Archäologie Europas, Bonn, 333–354.
- Štefanovičová, T. 1975:* Bratislavský hrad v 9.-12. storočí. Bratislava.

- Thankappan Nair, P. 1974: The Peacock Cult in Asia, Asian Folklore Studies 33/2, 93–170.*
- Tirr, D. A. 1976: The Attitude of the West Towards the Avars, Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 28, 111–121.*
- The New Encyclopaedia Britannica. Chicago, 1998, sv. 5.*
- Třeštík, D. 2010: Vznik Velké Moravy: Moravané, Čechové a střední Evropa v letech 791–871. Praha.*
- Ungermaň, Š. 2001: Ikonografie velkomoravských nákončí a symbolika opasku v raném středověku, Listy filologické 124, 223–258.*
- 2001b: Poznámka k velkomoravskému nákončí z Rajhradic (okr. Brno-venkov), Sborník prací filosofické fakulty brněnské univerzity M 6, 167–176.
- Zábojník, J. 2009: Slovensko a avarský kaganát. Bratislava.*
- www.tourismplacesinworld.blogspot.com
- www.britishmuseum.org

Příloha č. 1

Mapa a přehled motivů

Obr. 1 – Mapa s vyznačenými polohami katalogizovaných pohřebišť

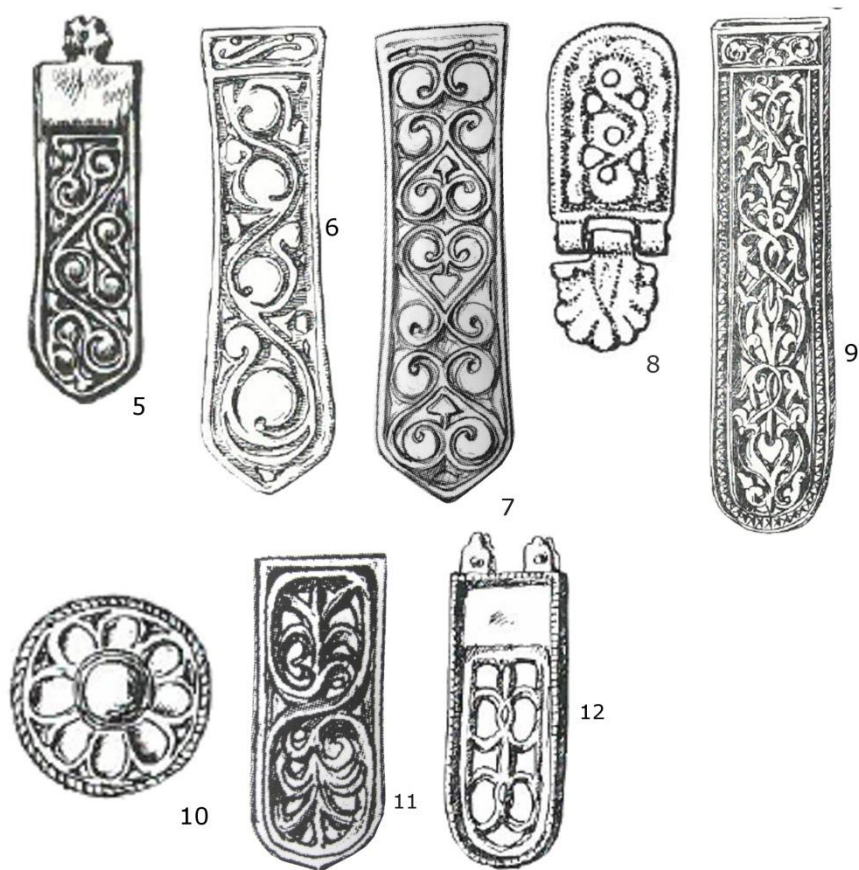
1 – Alattyán; 2 – Devínská Nová Ves; 3 – Homokmégy-Halom; 4 – Kisköre; 5 – Leobersdorf; 6 – Nagypall I - Határi-Dúló; 7 – Szebény I; 8 – Tiszafüred; 9 – Zamárdi; 10 – Želovce

Obr. 2 – Přehled hlavních zoomorfních motivů

1 – gryf, Leobersdorf, hrob 71 (dle *Daim 1987*); 2 – zvířecí hlavičky, Tiszafüred, hrob 63 (dle *Garam 1995*); 3 – boj zvířat, Homokmégy-Halom, hrob 31 (dle *Garam et al. 1975*); 4 – zvíře (nespecif.), Tiszafüred, hrob 38 (dle *Garam 1995*)

Obr. 3 – Přehled hlavních florálních motivů

5 – úponka (nespecif.), Nagypall I - Határi-Dúló (dle *Kiss 1977*), hrob 32; 6 – kruholaločná úponka, Homokmégy-Halom, hrob 60 (dle *Garam et al. 1975*); 7 – esovitá úponka, Zamárdi, hrob 612 (dle *Bárdos – Garam 2009*); 8 – osmičkovitá úponka, Leobersdorf, hrob 93 A (dle *Daim 1987*); 9 – florální (nespecif.), Szebény I, hrob 128 (dle *Garam et al. 1975*); 10 – roseta, Alattyán, hrob 372 (dle *Kovrig 1963*); 11 – palmeta, Zamárdi, hrob 1360 (dle *Bárdos – Garam 2009*); 12 – „fleur de lis“, Kisköre, hrob 143 (dle *Garam 1979*)

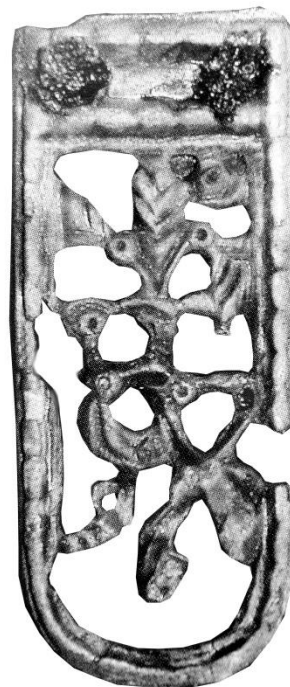
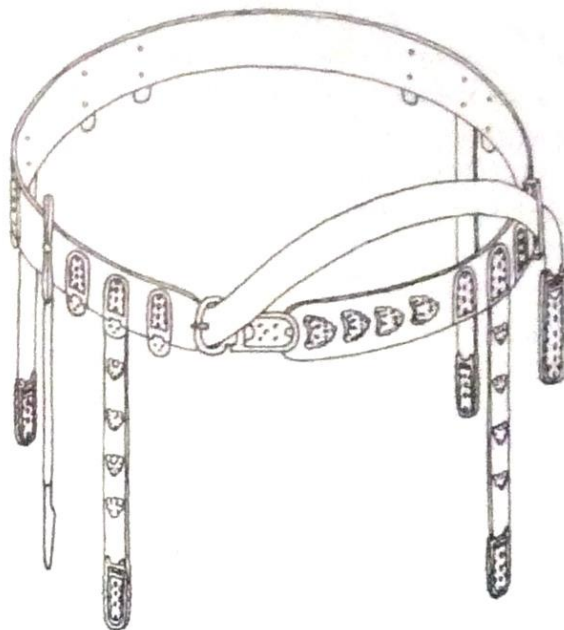

Obr. 4 – Přehled hlavních geometrických a antropomorfních motivů

13 – geometrický (nespecif.), Tiszafüred, hrob 776 (dle *Garam 1995*); 14 – pletenec, Alattyán, hrob 185 (dle *Kovrig 1963*); 15 – mřížka, Zamárdi, hrob 700 (dle *Bárdos – Garam 2009*); 16 – geometrizovaný florální, Alattyán, hrob 182 (dle *Kovrig 1963*); 17 – antropomorfní, Tiszafüred, hrob 166 (dle *Garam 1995*)

Příloha č. 2

Obrazový doprovod

(vlevo) Obr. 5 – Rekonstrukce opasku (dle *Zábojník 2009*)

(vpravo) Obr. 6 – Motiv stromu života s ptáčky ze Starého Města „Valů“ na hlavním bronzovém nákončí (dle *Galuška 2013*)

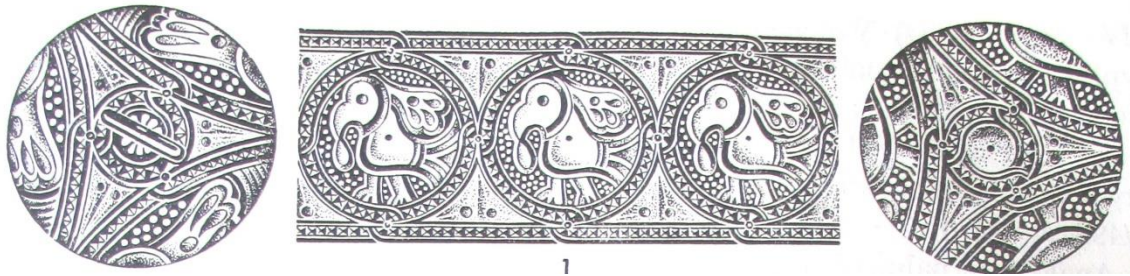

(vlevo) Obr. 7 – Ptáčky z Tiszafüred, hrobu 28 (dle *Garam 1995*)

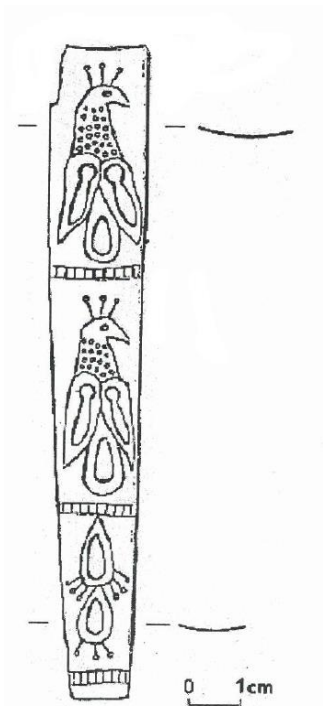
(vpravo) Obr. 8 – ptačí hlavičky ze Zamárdi, hrobu 1377 (dle *Bárdos – Garam 2009*)

Obr. 9 – Zlaté nákončí z Mikulčic hrobu 433 s motivem stromu života (dle *Daim 2010*)

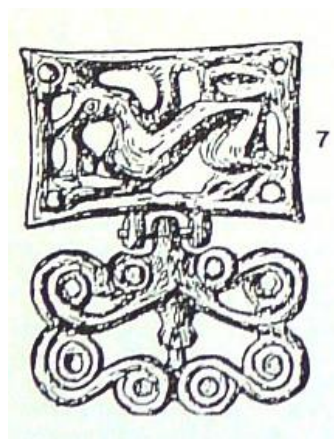
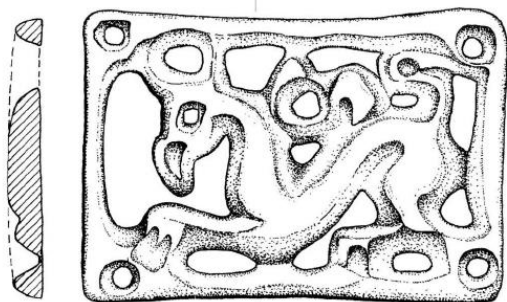
Obr. 10 – Motiv ptáčka na gombíku ze Starého Města „Valů“ hrobu 251/49 (dle *Hrubý 1955*)

(vlevo) Obr. 11 – Motiv páva na kostěné destičce z Budče (dle *Bartošková 1995*)

(vpravo) Obr. 12 – Motiv ptáčka za plaketce ze Starého Města „Valů“ hrobu 24/48 (dle *Hrubý 1955*)

(vlevo) Obr. 13 – Motiv gryfa na obdélníkovém kování Liščína (dle Profantová – Rypka 2010)

(vpravo) Obr. 14 – gryf na obdélníkovém kování z Krumvíře (dle Profantová 1992)

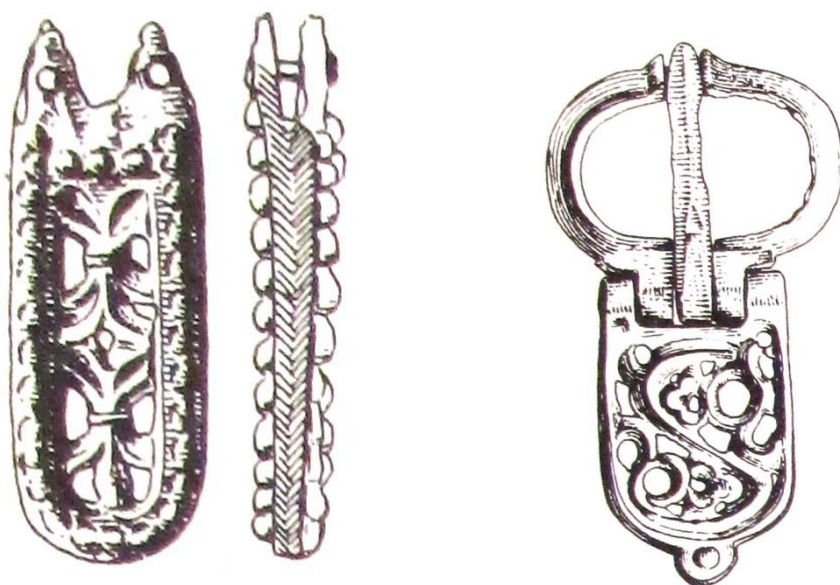

(vlevo) Obr. 15 – Motiv boje zvířat na hlavním nákončí z Tiszafüred (dle Garam 1995)

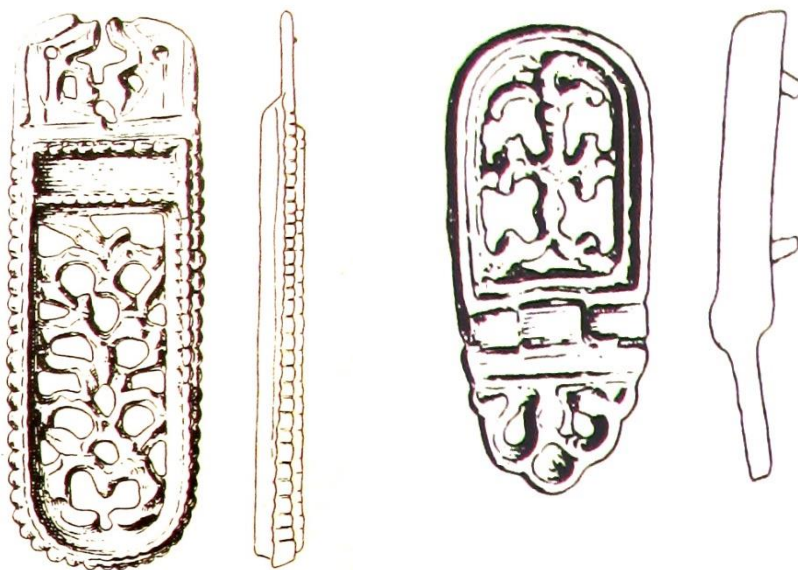
(vpravo) Obr. 16 – Motiv boje zvířat na reliéfu v Persepolis (dle www.tourismplacesinworld.blogspot.com)

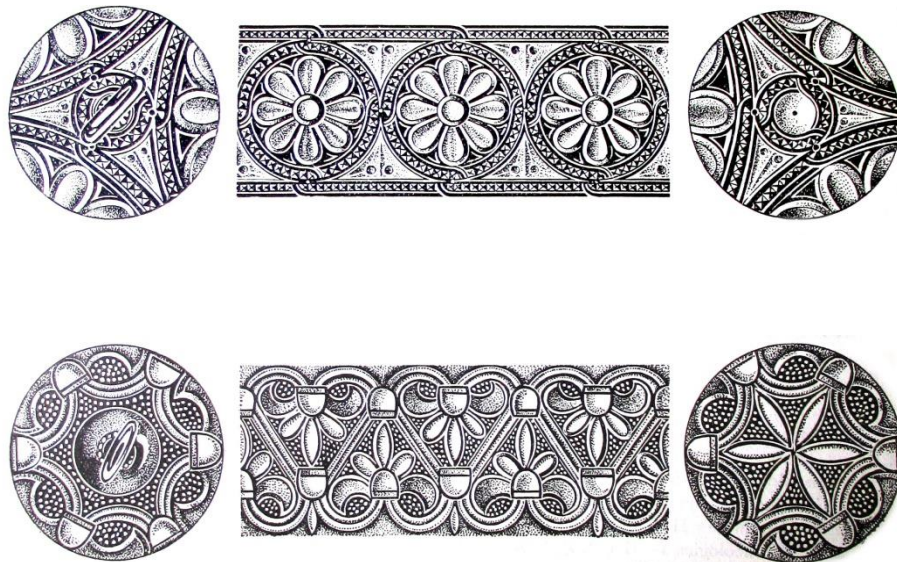
Obr. 17 – Výběr z depotu opaskové garnitury uložené blízko Zlína (dle *Galuska 2013*)

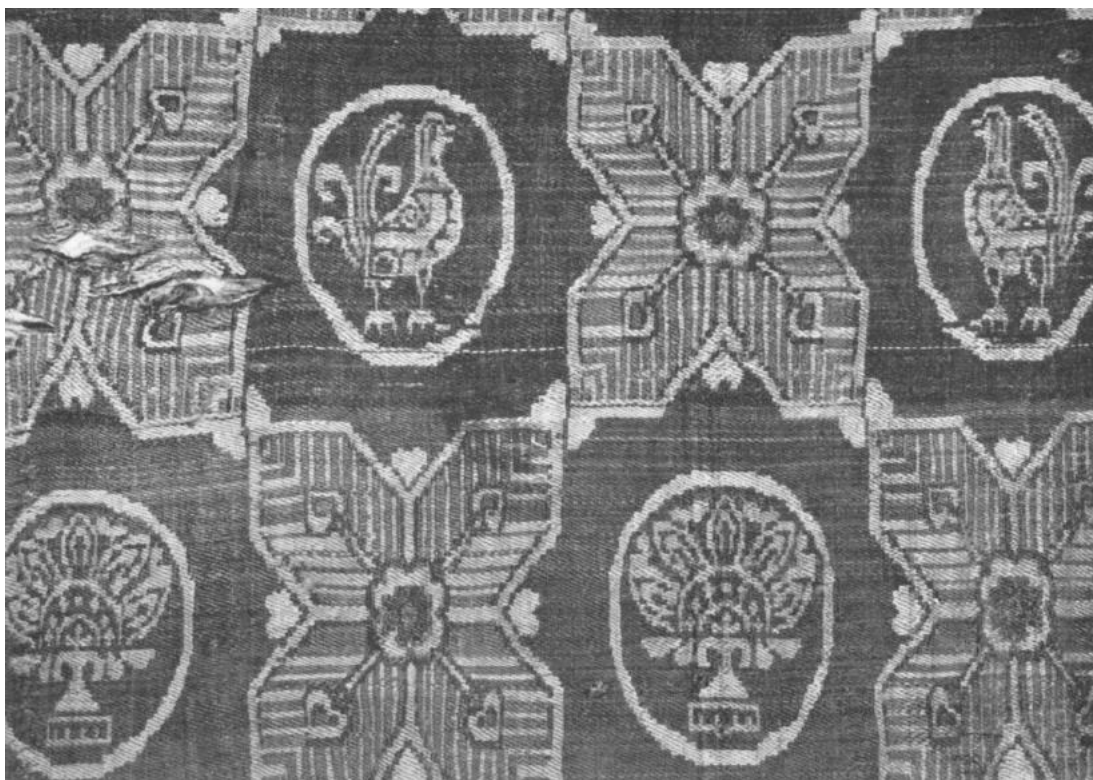
Obr. 18 – drobné nákončí s motivem „fleur de lis“ a přezka s motivem esovité úponky z Dolních Dunajovic, hrobu č. 7 (dle *Klanica 1972*)

Obr. 19 – Malé nákončí s florálním motivem a drobné kování s přívěskem s motivem zjednodušeného stromu z Dolních Dunajovic, hrobu č. 6 (dle *Klanica 1972*)

Obr. 20 – Florální motivy na gombících ze Starého Města „Valů“. Z hrobu 282/49 gombík s motivem rosety a z hrobu 35/50 s motivem palmet v srdčitých polích (dle *Hrubý 1955*)

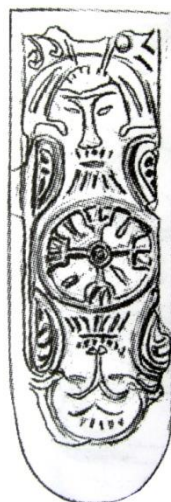

Obr. 21 – Perská keprová látka s motivem palmet a ptáčků (dle *Day 1950*)

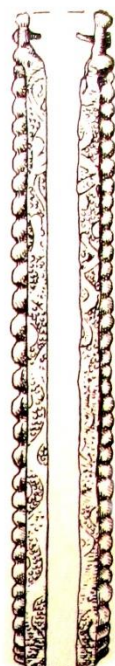
(vlevo) Obr. 22 – Motiv stromu života z pohřebiště Zamárdi, hrobu 1163 (dle *Bárdos – Garam 2009*); (vpravo) Obr. 23 – Motiv stromu života z pohřebiště Rajhradice, hrobu 323 (dle *Ungerman 2001*)

(vlevo) Obr. 24 – Motiv boje muže a zvířete na hlavním nákončí z hrobu 1149 v Tiszafüred (dle *Garam 1995*)

(vpravo) Obr. 25 – Motiv mužských tváří na malém nákončí z hrobu 512 v Zamárdi (dle *Bárdos – Garam 2009*)

(vlevo) Obr. 27 – Motiv s několika scénami na hlavním nákončí z hrobu 7 v Dolních Dunajovicích (dle *Klanica 1972*)

(vpravo) Obr. 26 – Motiv sokolníka na hlavním nákončí z Moravského Svätého Jána (dle *Profantová 1992*)

(vlevo) Obr. 28 – Malé nákončí s motivem oranta z hrobu 100 u 2. kostela v Mikulčicích
(dle *Ungerma*n 2001)

(vpravo) Obr. 29 – Terčik s motivem sokolníka z hrobu 15 ve Starém Městě „Špitálkách“
(dle *Benda* 1963)

Obr. 30 – Strom života z severozápadního paláce Aššurnasirpala II v Kalhu
(www.britishmuseum.org)

Příloha č. 3

Katalog pohřebišť

Alattyán:

(dle Kovrig 1963)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
destička	hrob 1	geometrický	muž, u pánevní kosti lisované kování z postříbřeného bronzového plechu, zlomky velkého nákončí z postříbřeného bronzového plechu, 3 podobná malá postříbřená bronzová kování, u pravé ruky železný nůž, vedle něj okrouhlé lisované bronzové kování, přikryté pozlacenou stříbrnou destičkou. Nalevo od hlavy náušnice z tenkého stříbrného drátu, korálkový náhrdelník (malé kulaté a droboučké barevné korálky, bikonkávní a osmistěnné korálky a skleněné perly), rybí obratel
malá nákončí	hrob 46	geometrický	muž; u pravé kyčle malé opaskové kování z nekvalitního stříbra s lisovaným vzorem, u křížové kosti kruhové stříbrné kování s nýtem, 3 malá nákončí, pod pravými žebry 3 malá kování a jedno kulaté stříbrné kování, pod pravým ramenním kloubem velké železné nákončí, železný nůž, další malá nákončí a 2 malá kruhová kování, fragmenty železného kroužku
pukličky	hrob 50	perlovcový okraj, prostřední perlový kruh, perla uprostřed	muž; skořápka vedle stehenní kosti, široká sekera, fragmenty železného nože, fragmenty železné přezky, lisovaná bronzová puklička, vedle ramenního kloubu malá puklička a lisované bronzové nákončí s úponkovým motivem, kostěný hřeben, zlomky železné přezky, dvě malá nákončí, puklička, fragment kování z tenkého bronzového plechu, malé nákončí a puklička
nákončí		úponka	
malá nákončí		gryf? /zvíře ?	

přívěsek (?)	hrob 57	čtyřlístek, granulované paprsky po obvodu	žena; u kolene pravoúhlá bronzová destička, fragmenty železného nápažníku, malý železný kroužek, u pravé ruky fragmenty dalších železných nápažníků, železná přezka, železný nůž, u páteře korálky: 19 tmavých, 4 žluté, 20 zelených, 4 hnědé bikonické, 2 hnědobílé, 2 tmavé se žlutými očky, hnědý s vlnicí a žlutým očkem; hliněné nebo skleněné; mezi korálky malé bronzové nákončí a fragmenty železného řetízku, hvězdicovitý stříbrný přívěsek z náušnice s granulací a filigránovou výzdobou, z obou stran hlavy stříbrné náušnice s velkým kulatým přívěskem s modrou skleněnou vložkou a granulací
puklička	hrob 84	geometrický	žena; pod levou rukou železný fragment, u pánevní kosti železná přezka a fragmenty železných kroužků, pod levou klíční kostí lisování kruhová puklička se stopami pozlacení na okraji, na obou stranách lebky stříbrné náušnice s velkým kulatým závěskem
kování se závěsky	hrob 146	florální	muž; zvířecí kosti, železný fragment u kolena, u ruky železný nůž, u prstů malé bronzové lité nákončí s prolamovaným motivem, u pánve bronzové lité kování se závěskem, u hlavy zlomky železné přezky, u pánve bronzová přezka s železným trnem, u levého ramene bronzové kování s přívěskem, malé bronzové nákončí, u 3. obratle bronzové kování s přívěskem, bronzový kroužek
nákončí		geometrický prolamovaný	
kování	hrob 170	dvě zvířecí hlavy oproti sobě	muž; zvířecí kosti, železný nůž, pod stehenním kloubem a levou rukou velké lité nákončí z postříbřeného bronzu s úponkovým motivem, opasková svorka se 2 hřebíky, 3 malé bronzové hřebíky, na vnitřní straně levého stehenního kloubu bronzové plechové kování, fragmenty železné tyčinky (náradí?), u pravého stehenního kloubu malé bronzové lité postříbřené nákončí s prolamovaným úponkovým motivem, fragmenty dvou bronzových destiček, fragmenty železné přezky, různoběžníková přezka s týlní destičkou z postříbřeného bronzového plechu, na vnitřní straně pravého ramenního kloubu bronzové lité kování se dvěma hlavičkami zvířat
malé nákončí		jednoduchá kruholaločná úponka	

velké nákončí		kruholaločná úponka	
malá nákončí	hrob 175	geometrický s granulovanou bordurou (?)	muž; na vnější straně pravé stehenní kosti zlomky železného nože, ve středu levé kyčle kopí a lisované malé stříbrné nákončí se stužkovou výzdobou, 2 podobná malá nákončí, štítková lisovaná stříbrná kování, malé nákončí, štítkové kování pod pravým ramenním kloubem, pod levým ramenním kloubem pazourek a křesadlo
drobná štítková kování		perlovcový okraj, puklička uprostřed	
čtvercová kování	hrob 182	geometrizedované stylizované květy s granulací	žena; pod levým kolenem zvířecí kosti, pod levou rukou čtyřhranný přeslen z šedé hlíny s cik-cak motivem, na vnitřní straně levého ramenního kloubu železný nůž, u pravé kyčle 2 lisované čtyřhranné spony, železná přezka, po obou stranách přezky náušnice se závěsky z tmavých korálek
čtvercová kování	hrob 185	pletenec	muž; pod pravou stehenní kostí zlomky železného nože, na vnitřní straně stehna malé nákončí z bronzového plechu s gravírováním a puncováním se stužkovým motivem/pletencem, srdcovité plechové bronzové kování s puncováním, malá čtyřhranná destička. Pod ní postříbřená bronzová přezka s puncováním, srdcovité kování, malé nákončí, na vnitřní straně levého stehna zlomky železné přezky, uprostřed pánevní kosti srdcovitá kování, 2 čtyřhranná kování, větší čtyřhranná kování, čtyřhranné opaskové kování s motivem pletence se skleněnou vložkou, velké bronzové nákončí s pletencem, 3 malá nákončí pod levým ramenním kloubem. Ve středu pravé kyčle 4 čtyřhranná kování a z její levé strany 5 čtyřhranných kování s pletencem a pod kyčlí 6 dalších kování, vedle pravého podpaží zlomek bronzového plechu a puncované, postříbřené kování, u pravé ruky 4 malá kování. Nalevo od hlavy bronzová náušnice s malým stříbrným kulatým závěskem
čtvercové kování s čtvercovou pukličkou uprostřed		pletenec	

hlavní nákončí		oblý nekonečný pletenec	
malá nákončí		pletenec	
čtvercové kování	hrob 214	pletenec	muž; vedle lýtky zvířecí kosti, vedle levé kyčle železná přezka, pod levou rukou železný nůž, u pravého stehna lisované malé nákončí z postříbřeného bronzového plechu a vedle železná přezka. Na vnitřní straně pravé kyčelní kosti postříbřené čtyřhranné lisované kování z bronzového plechu, ve středu pánve fragment železné přezky, na vnitřní straně levé kyčle zlomek železného šídla, 5 bronzových kování a dvě malá fragmentarizovaná nákončí, pod levým ramenním kloubem velké lisované postříbřené nákončí z bronzového plechu, na vnitřní straně levého podpaží malé nákončí
hlavní nákončí		stylizovaný geometrický motiv	
malá nákončí		pletenec	
čtvercová kování	hrob 234	figurální motiv, snad gryf	muž; železný nůž, zlomek železné přezky, čtyřhranné lisované kování z postříbřeného bronzového plechu se lvem/gryfem (?), zlomek postříbřeného bronzového nákončí, zlomek železného kroužku
obdélníková kování	hrob 246	uprostřed s prolomeným šestiúhelníkem	muž; železný nůž, bronzový kroužek, zlomky kovového zrcátka, malé nákončí z lisovaného postříbřeného bronzového plechu, čtverhranná kování z postříbřeného bronzového plechu s puncováním, velké nákončí z dvou postříbřených bronzových destiček s puncováním, zlomek železné přezky, dvě pravoúhlá kování, menší pravoúhlé postříbřené bronzové kování, fragment železné přezky, úzké pravoúhlé bronzové kování, 3 stejná kování, několik pravoúhlých malých kování, železný kroužek
malé nákončí		geometrizedované palmety	
přezka s destičkou	hrob 267	stylizovaná palmeta	muž; malé lité bronzové nákončí, železný nůž, lité bronzové kování se 3 dírkami, menší pravoúhlé úzké bronzové kování se dvěma nýty a kulatou dírkou, opaskové bronzové poutko, pětiúhlé lité bronzové kování s prolamovaným ornamentem, 4 malá pravoúhlá úzká kování, lichoběžníková přezka, železná přezka, litá bronzová štítkovitá kování, pár bronzových drátěných náušnic
drobná štítkovitá kování		stylizovaná palmeta	

malá nákončí		esovitá jednoduchá úponka	
malé nákončí	hrob 268	jednoduchý pletenec	muž; hlavní nákončí, zlomky železného nože, železný kroužek, malé nákončí z bronzového plechu, zlomek železné přezky, čtyřhranná kování rozpadlá na několik částí, zlomky dvou čtyřhranných kování, dva hladké bronzové kroužky
hlavní nákončí		na rubu bordura s motivem zubů, uprostřed jednoduchý pletenec, na líci pletenec na okrajích a uprostřed motiv podobný šupinám	
spony	hrob 284	úponka s trojlaločnými lístky	muž; 5 čtyřhranných kování ze stříbrného plechu, 3 podkovovitá kování ze stříbrného plechu, čtyřhranná železná přezka, 2 pětiúhelníková malá nákončí, bronzová přezka, hlavní nákončí, zlomky velkého železného kruhu, pár vlasových spon z lisovaného pozlaceného bronzového plechu, bronzová náušnice s přívěskem z tmavých hliněných korálků, stříbrné malé nákončí
hlavní nákončí	hrob 311	gryf z obou stran, na líci navíc další zvíře (lev?) v rámečku	muž; zlomky železného nože, malé lité nákončí z bronzu, 5 čtyřhranných malých kování z bronzového plechu, zlomek železné přezky, fragment velkého litého nákončí z bronzu, lichoběžníková bronzová přezka, 6 bronzových kroužků s poutky
malé nákončí		florální motiv	
malé nákončí	hrob 364	osmičkový pletenec s kroužky v očkách	muž; malé lité nákončí z bronzu, malý stříbrný kroužek
přezka s destičkou	hrob 369	jednoduchá kruholaločná úponka	muž; litá bronzová přezka, železný nůž, vrtulkovité bronzové kování, lité kování s prolamovaným motivem, zlomky železného náradí, štítková kování opaskových dírek, zlomky železné přezky, dvě zdobené bronzové destičky tvořící hlavní nákončí, 9 menších kosočtvercových kování s perlovcovým okrajem, 3 malá dvoudílná nákončí, 7 kování bočních řemenů se závěskem
kování bočních řemenů		geometrizedovaný florální motiv	
hlavní nákončí		geometrizedovaná úponka s kruhovými lístky	

malá nákončí		jednoduchá úponka s kruhovými lístky	
kruhové kování	hrob 372	roseta	žena; kostěný jehelníček s železnou jehlou, bronzová náušnice se závěskem ze zelených skleněných korálků, kruhové kování
kruhová kování	hrob 386	roseta	žena; dvoukónické závaží z bílé hlíny, osmistěnné modré a dvoudílné bezbarvé skleněné korálky, kulaté hliněné korálky, černé melounovité a bronzové korálky, bronzová kruhová kování se skleněnou vložkou, bronzová náušnice se závěskem ze skleněných korálků,
opaskový kroužek	hrob 394	jednoduchá esovitá úponka s trojlaločnými listy	muž; velké lité nákončí, železný nůž, 7 čtyřhranných kování se 6 kulatými nýty, 5 malých čtyřhranných podlouhlých kování se dvěma nýty, 3 malá litá nákončí, zlomek železné přezky, opaskové poutko
hlavní nákončí		soustava jednoduchých esovitých úponek	
malá nákončí		esovitá jednoduchá úponka	
hlavní nákončí	hrob 395	vlnovka lemující okraj, úponka	muž; malé lité nákončí, vrtulkovité lité kování, 3 čtyřhranná kování z bronzového plechu, železný nůž, velké lité nákončí, zlomek železné přezky, litá destička z přezky, 2 podkovovitá kování z bronzového plechu
malá nákončí		osmičkový pletenec s kroužky v očkách	
spona na cop	hrob 413	dva zjednodušené osmičkové pletence ve dvou oknech	muž; zlomky železné obruče, železný nůž, destičky z rukojeti luku, úzká železná destička, 3 čtyřhranná lisovaná kování, železný zlomek, podkovovitá kování opaskových dírek ze stříbrného plechu, bronzová přezka s postříbřenou týlní destičkou, 5 čtvercových stříbrných kování, opaskové poutko, zlomek železné přezky, stříbrné malé nákončí, zlomky železných kroužků, předmět tvořený 3 propojenými čtverečky ze dvou destiček, velké nákončí z lisovaného stříbrného plechu, trojhranné stříbrné kování, poničené malé stříbrné nákončí, lisovaná spona na cop z pozlaceného bronzů, bronzový kroužek
přezka s destičkou	hrob 542	pseudoperlovcový okraj, jednoduchá esovitá úponka s trojlaločnými listy	muž; železný zlomek, čtyřhranná bronzová přezka s železným trnem, olověná přezka, velké olověné nákončí, 8 štítkovitých olověných kování, 3 pětihdranná olověná kování uprostřed s perlovcem, 3 olověná menší kování, malé olověné nákončí, bronzová náušnice

hlavní nákončí		esovitá úponka s trojlaločnými listy	
malá nákončí		esovitá úponka s trojlaločnými listy	
štítkovitá kování		dvě jednoduché kruhové úponky	
hlavní nákončí	hrob 581	pletenec	muž; železný nůž, 5 čtyřhranných postříbřených bronzových kování, zlomek železné přezky, 3 malá nákončí z postříbřeného bronzu, velké nákončí z postříbřeného bronzu, bronzová náušnice s přívěskem
čtvercová kování		geometrický čtvercový pletenec	
hlavní nákončí	hrob 659	líc - dvě zvířata za sebou, rub - kruholaločná úponka	muž; fragmenty železného nože, hlavní lité nákončí, litá bronzová přezka, 7 čtyřhranných kování z postříbřeného bronzového plechu, podlouhlá kování z postříbřeného bronzu, malé lité nákončí z postříbřeného bronzu, železná přezka, malý litý bronzový kroužek, malé lité nákončí, zlomek stříbrné náušnice
malé nákončí		jednoduchá kruholaločná úponka	

Devínská Nová Ves:

(dle *Eisner 1952*)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
kování - ztraceno	hrob 27	gryf	jezdec, plechové prolamované kování, kování s gryfem
nákončí tvaru zvířecí hlavy	hrob 40	zoomorfní	jezdec, obruč z vědra, železný nůž
hlavní prolamované nákončí	hrob 62	osmičkovitá úponka	4 malá kování s přívěskem, 2 bez přívěsku, hlavní nákončí, přezka s kruholaločnatou úponkou, krátké nákončí, pozlacené obdélníkové kování, objímka nákončí, 3 plíšky se dvěma nýty, plechová ozdůbka
malé nákončí		esovitá úponka	
malá kování se závěskem		prolamovaný	
malá kování bez závěsku		prolamovaný	
přezka		kruholaločná úponka	
pozlacené obdel. kování		kruholaločná úponka	
2 čtvercové stříbrné ozdoby	hrob 79	prolamovaná mřížka tvořená perličkovými liniemi, obruba perlovcová	jezdec; dvě pásové ozdoby ze stříbra, faléra, obdélníkové bronzové kování se čtyřmi nýty a úškem, rolničky, masivní kroužek, kroužek ze závěsu šavle, bronzová čtvercová přezka, jednosečná šavle, masivní nožík, kloučovice s odděleným týlem a obloukovými laloky, hrot šípu, ohnutá železná tyčinka - snad rameno ostruhy, laténské sekerce podobný nástroj s laloky pro topůrko, druhý podobný - jen širší, tyčinka zakončená 3 zoubky, železná botka s obdelným průřezem, dutý jelení parůžek, jelení parůžek zdobený kroužky s vyznačeným středem, čtyřboký brousek, okrouhlý brousek a plochý trojúhelníkovitý brousek
kování ze závěsu šavle		kroužek se dvěma objímkami	

bronzová přezka	hrob 104	florální ornament	jezdec; bronzová přezka s článkovaným rámcem i trnem, 4 dvoudílné závěsky, bronzový kroužek, třmen (západní typ avarského třmene), postranice nomádského udidla, ostruha, dlátko, malá železná přezka, velká železná přezka, obruče z velkého vědra, 4 brousky (1 plochý čtyřboký, 1 klínovitý čtyřboký, 1 čtyřboký vysoký a 1 čtyřboký do boků vybroušený), keramické střepy z nádob podunajského typu (pod hrdlem řada šikmých sloupců z krátkých hlubokých rýh)
dvoudílné závěsky		kruholaločná úponka	
nákončí	hrob 116	dva gryfové, na rubu dvojité kruholaločná úponka	jezdec; nákončí se dvěma gryfy a na rubu s úponkou, přezka s úponkami, 6 dvoudílných závěsků s týmž motivem, 4 malá nákončí s esovitou úponkou, opaskové poutko, bronzový kroužek, faléra z bílého bronzu, 4 obdélníkové závěsky s úškem, nezdobená puklička, 6 plochých kotoučků, 2 ploché pukličky, obdélníkový plíšek se 2 nýty, tupý šíp, 2 trojhrbité šípy, nůž rozlomený na 2 kusy, ostruha, dlátečko, obdélníkové kování se skobou, tordovaný kus držadla vědérka, předmět z jeleního parohu zdobený kosočtverečky
přezka		dvojitá kruholaločná úponka	
dvoudílné závěsky		dvojitá kruholaločná úponka	
malá nákončí		esovitá úponka	
hlavní nákončí	hrob 124	geometrický čtvercový vzor	jezdec; stříbrné byzantské nákončí, další podobné nákončí z bronzového plechu, bronzová přezka, oválná bronzová přezka, malý bronzový kroužek, kopí
hlavní nákončí	hrob 131	pletencový motiv	jezdec; čelenka z ohlávky z bílého bronzu, nákončí s pletencovou ozdobou, 3 puklice, 4 malá nákončí s pletencem, 4 čtvercová kování
malá nákončí		pletencový motiv	
čtvercová kování		pletencový motiv	
faléry	hrob 147	perlovcový okraj, 4 zvířecí hlavičky do tvaru kříže	jezdec; 6 plochých bronzových falér s perlovcovým okrajem a zvířecími hlavami, bronzový kovaný dřevěný váleček, 2 rolničky rozeklané křížem, obdélníkový závěsek, prolamované pozlacené čtvercové kování s perličkovým okrajem, lichoběžníková přezka, zlomky z nože se zbytky dřevěné pochvy, železná tyčinka, nástroj s laloky, úzký trojhrbitý šíp, srnčí parůžek

rolnička		dvě dvojice listů	
čtvercové kování		prolamovaná mřížka, pozlacené, perlovcový okraj	
bronzová oválná přezka	hrob 172	florální motiv	jezdec; oválná bronzová přezka, dvě dvoudílná bronzová kování s gryfem, lukovité kování, křesadlo. Koňské řemení: prolamovaná okrouhlá čelenka, přezka, jednoduchá přezka, faléra z bílého bronzu, obdélníkové pozlacené kování s úškem, plechové rámečkové kování, další podobné kování, udidlo, držadlo vědérka, kousek prošívání kůže, dva kousky dřeva
dvoudílná kování		gryf	
lukovité kování		zvířecí hlavičky	
křesadlo		bronzová dravčí hlavička	
bronzový trojlístek	hrob 317	trojlístek	dětský; náušnička, bronzový trojlístek, keramická nádoba
bronzová pozlacená kování	hrob 393	propletence? florální m.?	jezdec; 4 bronzová kování, vědérko
prolamovaná přezka	hrob 420	florální motiv	jezdec; nůž, bronzová přezka, vědérko
prolamovaná přezka	hrob 425	florální motiv	bronzová prolamovaná přezka, velké vědro, keramický hrnec podunajského typu
dřevěná ptačí figurka	hrob 430	pobitá plechem, křídlo šikmo šrafováno, u hlavy je úško pravděpodobně na zavěšení	dřevěná ptačí figurka, 3 kusy ovčí hlavy, zbytky vědérka, bronzová přezka

dvě nákončí, jedno malé a druhé větší	hrob 524	úponka	jezdec, velké a malé bronzové nákončí, pozlacené nákončí v podobě kroužků, rámeček přezky, pozlacené kování se třemi závity, objímka s úponkou, tři dvoudílná pozlacená kování, bronzová objímka, oválná přezka, okrouhlá přezka, bronzová růžice, dvě stříbrné pukličky. Koňský postroj: dvě pozlacená kování s kotouči s růžicemi, další tři podobná kování s prolamovanými kotouči, plechová prolamovaná ozdoba, menší prolamovaná ozdoba, pozlacená jehlancovitá plechová trubice, druhá užší pozlacená trubice. Sax s rovným hřbetem s jílcem se zlomky dřeva, kopí s trny na tulejce se zbytky dřeva, zlomky trojhrbitého šípů s trnem, železný zlomek snad ze šípů, trn trojhrbitého šípů, další 3 zlomky asi ze 2 trojhrbitých šípů, 4 zlomky asi z nožíku, zlomek snad z čtyřúhelníkové přezky, železný zlomek, 5 železných skobovitých zlomků
pozlacené nákončí v podobě kroužků		spojené kroužky do nákončí	
pozlacená objímka		úponka	
tři dvoudílná pozlacená kování		destička s úponkou	
roseta		roseta	
pukličky		pěticípá hvězdice	
pozlacená kování se dvěma kotouči		rosety v kotoučích, uprostřed nýt	
menší kování se dvěma kotouči		florální motiv	
plechová okrasa		florální motiv	
menší plechová okrasa		florální motiv	
čtvercové kování	hrob 530	prolamovaná mřížka, šachovnicově jsou čtverečky buď plné nebo volné, plné jsou zdobeny křížem po úhlopříčkách	jezdec; třmen, vědérko, hrot šípů, pozlacené čtvercové kování, pozlacené nákončí, pozlacená objímka, dvě oválné bronzové přezky, dvě nákončí řemínků, jehlancové šestiboké bronzové kování

malé nákončí		pozlacené, prolamovaná mřížka se čtverci s křížem po úhlopříčkách	
pozlacená objímka		prolamovaná, osmičkový motiv	
bronzové nákončí	hrob 585	z rubu i lícu úponkový motiv	jezdec; bronzové nákončí, 3 štítková kování, bronzová přezka s týlovou destičkou, nomádský oštěp s plochým listem, malá štíhlá sekerka s týlem, zlomky malého trojhrbitého šípu, 2 zlomky asi z nože se zbytky dřevěné pochvy, nomádské udidlo s přímými postranicemi, třmen
štítková kování		úponka	
obdélníkové kování	hrob 633	gryf	jezdec; obdélníkové kování s gryfem, obruče, 3 trojhrbité šípy, sax (hřbet k hrotu zahnut, břit je přímý), čtyřhranná přezka, udidlo, 2 třmeny, železná přezka
malá nákončí	hrob 660	gryf	jezdec; 2 nákončí, zbytky vědérka, železný předmět,
přezka	hrob 689	perlovcový rámeček	jezdec; železná přezka, trojhrbitý hrot šípu, nůž, bronzová přezka, zlomek skleněné nádoby, obruče z vědérka
nákončí	hrob 759	na líci dva proti sobě postavené masky, na rubu jedlová větvička	jezdec; bronzové nákončí, 2 obdélníková kování s úškem, jednodušší obdélníková kování, nezdobená štíhlá keramická nádoba potiského typu, 3 železné předměty (snad přezka, nůž a křesadlo), železná přezka
malá nákončí	hrob 760	úponka	jezdec; oštěp, zbytky vědérka, 2 malá nákončí z bílého kovu, lichoběžníková bronzová přezka s úškem, obdélníková destička, lichoběžníková bronzová přezka, 2 návlečky. Koňské řemení: 2 malá nákončí tvaru zvířecí hlavičky, dvoudílné nákončí, 3 kování ve tvaru hlavy, 2 faléry z bílého kovu, kotouček s šikmými paprsky, 2 ploché kotouče, zlomek pukličky
obdélníková destička		úponka	
malá nákončí		zvířecí hlavičky, jedno pozlacené	
dvoudílné nákončí		zvířecí (koňská?) hlavička	
kování		hlavička (???, spíš florální)	
kotouček		roseta	

přezka	hrob 804	florální motiv na týlní destičce	jezdec; bronzová lichoběžníková přezka, bronzová roseta, bronzová návlečka, bronzová rolnička, 3 faléry s perlovcovým okrajem, 2 trojhrbité zahrocené šipy, trojhrbitý tupý šíp
roseta		roseta	
faléry		úponková prolamovaná ozdoba, perlovcový okraj	
malé nákončí	hrob 805	úponka	jezdec; nůž, nádobka, malé nákončí s úponkou, 2 rosety, 2 bronzová kování s úponkou, 4 bronzové plechové puklice s perličkami, 2 další puklice, paprskovitě zdobená puklice, 2 nožíky, prolamovaná svorka, hrnec
svorka		prolamovaná úponka	
plechové puklice		perličkové vypnuliny	
pukličky		roseta	
hlavní nákončí	hrob 842	motiv vinné révy	jezdec; bronzové nákončí, 3 prolamovaná nákončí, plechová bronzová objímka, vrtulkovité kování, čtyřhranná bronzová přezka s prostým obdélníkovým týlem, lichoběžníková bronzová přezka. Koňské řemení: 2 faléry, kování kužele (snad na chochol?) plechová ozdoba, srdcovitá ozdoba, 3 vysoké pukličky, obdélníkový bronzový plíšek, kus bronzové ozdoby, 2 rolničky s úškem, nožik s vykrojeným hřbetem, šavle se stopami dřevěné rukojeti na jílcí, menší oštěp na jedné straně plochý, na druhé mírně vypouklý, trojhrbitý šíp, železná tyčinka zakončená třemi malými zoubky, čtyřhranné držadlo vědérka, devět zlomů obručí, 2 třmeny se silnými rameny a úšky, udidlo
prolamovaná nákončí		fleur de lis	
vrtulkovité kování		pletencový motiv	

dvě faléry		plátovány pozlacenými měděnými listky, uprostřed knoflík z bílého kovu, celkem 5 soustředných kruhů: první, prostřední a vnější jsou na faléru přitlučeny celé, spirálový meandr, druhý a čtvrtý pás je zdoben esovitými listky, které byly na faléru přitlounány jednotlivě	
tepaná plechová ozdoba		vlnice	
nákončí	hrob 878	perlový okraj, úponka a výčnělky v týle	jezdec; 2 nákončí, kotouč s perlovcovým okrajem, 4 drobná kování, bronzový kroužek, 2 ploché faléry z bílého bronzu, 8 pukliček, plíšek, rám železné lichoběžníkové přezky, nůž, zlomky z druhého nože, zahnutý předmět - snad srp, zlomek šípů se zpětnými křídly, zlomek čtyřhranného držadla, zlomek obruče
kotouč		perlovcový okraj, motiv stromu uprostřed	
drobná kování k opaskovým dírkám		florální motiv	
malé nákončí	hrob 882	dvě řady půlměsíčků	jezdec; malé bronzové nákončí, bronzový kotouček, 2 faléry prolamované, 3 faléry s perlovcovým okrajem, prolamovaná bronzová okrasa, malý bronzový kroužek, větší a plochý kroužek, dvojitě plechové kování, plechová měsíčkovitá ozdoba, 2 nože se zbytky dřevěných pochev, zlomek křesadla, křesací kámen, trojbřítý šíp s trojúhelníkovými břity, trojbřítý šíp, trojbřítý šíp s listy nejprve rovnoběžnými a pak zahrocenými, 2 čtverhranné ploché železné tyčinky
kotouček		roseta	

faléry		prolamované, motiv se podobná slunci a čtyřem měsícům, Eisner ho popisuje jako úponkový	
tři faléry		perlovcový okraj, kruholaločná úponka	

Homokmégy-Halom:

(dle Garam et al. 1975)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Další nálezy:
nákončí krátké	hrob 3	zvíře na zadních	
hlavní nákončí	hrob 10	boj zvířat a stylizovaná úponka	muž; 5 štítkovitých kování s přívěskem, kování opaskových dírek, přezka, malá nákončí, hlavní nákončí, vrtulkovité kování
štítkovitá kování		gryf	
malé nákončí		esovitá úponka	
terčíková spona	hrob 11	řecký kříž/roseta	žena; náušnice, korálky, pouzdro na jehlu, nezdobené náramky, dva keramické hrníčky
malé nákončí	hrob 30	florální m.	kované opaskové poutko, 2 jazykovitá kování s přívěskem, malé nákončí, bronzové destičky (snad nůž?), fragment nože
jazykovitá kování s přívěskem		strom	
štítkovitá kování s přívěsky	hrob 31	palmeta	muž; přezka, opaskové poutko, 3 štítkovitá kování se závěsky, fragment nože, železná spona
hlavní nákončí		boj zvířat a kruholaločná úponka	
hlavní nákončí	hrob 42	kruholaločná úponka, úchyty v podobě zvířecích hlaviček	hlavní nákončí, kování opaskových, malé nákončí, kování s přívěsky, náušnice, bronzová destička, dvě železné spony, nůž
kování se závěsky		palmeta	
malé nákončí		kruholaločná úponka	
malé nákončí	hrob 48	fleur de lis	muž a dítě; hlavní nákončí, malé nákončí, vrtulkovité kování, kování opaskových dírek, přezka, 2 malá jazykovitá kování s přívěsky

hlavní nákončí		fleur de lis v řadě nad sebou	
hlavní nákončí	hrob 50	pletenec	železná spona, železný nůž, hlavní nákončí, 2 čtvercová kování
čtvercové kování		pletenec	
hlavní nákončí	hrob 56	pletenec	náušnice, hlavní nákončí, 3 malá nákončí, 4 kování opaskových dírek, železná spona a kroužek, 6 čtvercových kování, 4 pětiúhelníková nákončí
čtvercové kování		pletenec	
pětiúhelník. nákončí		pletenec	
malá nákončí		pletenec	
přezka	hrob 60	florální m.	opaskové poutko, postříbřené bronzové kování, železná spona (fragment), keramika, hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 2 kování opaskových dírek, 6 malých kování, 6 štítkovitých kování s přívěsky
hlavní nákončí		boj zvířat a kruholaločná úponka	
malé nákončí		kruholaločná úponka	
kování opaskových dírek		florální m.	
štítkovitá kování		palmety	
hlavní nákončí	hrob 110	esovité jednoduché úponky ve dvou řadách za sebou	muž; bronzové obdélníkové kování s kulatým přívěskem, vrtulkovité kování, opaskové poutko, spínač na měšec, železný nůž, 2 kování opaskových dírek, přezka, přeslen, železný kroužek, kostěná destička, bronzový kroužek, keramická lahev, na kruhu točená keramika s vlnkou okolo výdutě, hlavní nákončí, 3 malá nákončí,
malá nákončí		esovitá úponka	
štítkovitá kování	hrob 111	florální m.	muž; opaskové poutko, šedý šálek, 3 štítkovitá kování se stěžkami, hlavní nákončí
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
přezka	hrob 131	florální m.	muž; vrtulkovité kování, bronzová přezka, 7 štítkovitých kování s přívěsky, hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 2 kování opaskových dírek, 9 drobných kování,

			fragment železného nože, kuřecí kosti
malá nákončí		osmičkovitá úponka	
kování opaskových dírek		florální m.	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
terčíková spona	hrob 149	roseta	náušnice, skleněné korálky, bronzový náramek, hliněná nádoba, přeslen, terčíková spona
malé nákončí	hrob 150	kruholaločná úponka, úchyty v podobě zvířecích hlaviček	bronzová přezka, kování, 7 jazykovitých kování s přívěsky, 11 kování opaskových dírek, hlavní nákončí, 2 malá nákončí, železný nůž, hrot šípu, kus železa, opaskové poutko
hlavní nákončí		kruholaločná úponka, úchyty v podobě zvířecích hlaviček	
terčíková spona	hrob 151	roseta	šedé skleněné korálky, čtvercový rám bronzové přezky, terčíková spona
čtvercové kování	hrob 162	pletenec	2 bronzové náušnice, železná přezka, kování opaskových dírek, opaskové poutko, hlavní nákončí, 5 čtvercových kování, 5 malých nákončí, železný nůž
hlavní nákončí		pletenec	
malá nákončí		pletenec	

Kisköre:

(dle Garam 1979)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
přezka	hrob 23	spirála	muž; přezka, 9 kování s přívěsky, 2 malá nákončí, malá nezdobená železná přezka, 4 kování opaskových dírek, 1 velké nákončí, vrtulkovité kování, železný nůž, scramasax, bronzový kroužek
kování s přívěsky		florální motiv	
malé nákončí		kruholaločná úponka	
velké nákončí		kruholaločná úponka	
kování opask. dírek		esovitá úponka	
malé nákončí	hrob 27	esovitá úponka	muž; velké nákončí z bronzového plechu, malé nákončí, 4 kruhové ozdoby z bronzového a zlatého plechu, malé kování, 2 jednoduché přezky (oválná a železná obdélná), kroužek, železný nůž, osmičkově svinutý drát
kruhové ozdoby		dvojitý perlovcový okraj	
čtvercová kování	hrob 32	4 nýty v rozích, spojené kuličkovým páskem, uprostřed motiv mřížky	muž; 2 záušnice, obdélná přezka, 5 čtvercových kování z bronzového plechu, podlouhlé kováníčko k pásku, nůž, železná a bronzová přezka, poutko, železný meč, železný nůž
kulaté ozdoby	hrob 34	perlovcový okraj s pukličkou uprostřed	mladík; 4 kulaté plechové ozdoby, 3 kování opaskových dírek, 2 maličká nákončí, velké zlaté nákončí, zlaté náušnice, oválná železná přezka, železný nůž
maličké nákončí		kruholaločná úponka	
malé nákončí		gryf	

čtvercová kování	hrob 37	proplétaná mřížka, uprostřed sklíčko	muž; krátké nákončí, hlavní nákončí, vrtulkovité kování, 5 čtvercových kování uprostřed s modrým sklíčkem, oválná železná přezka, 3 kování opaskových dírek, 2 malá obdélníková kování, opaskové poutko, železná přezka, kostěné spínátko, železný nůž, železné šídlo, 2 železné hroty šípů, kostěné destičky z luku, zvířecí páteř, lopatka a žebra
malé nákončí		jednoduchý propleteneč	
velké nákončí		pleteneč	
podlouhlá obdélníková kování	hrob 41	florální motiv	muž; zlatá náušnice, spona na cop ze zlatého plechu, zlaté destičky, přezka, 6 obdélníkových kování, hlavní nákončí, malé nákončí, bronzové kování, pozlacené opaskové poutko, přezka, dvě kování opaskových dírek, železná přezka, 2 malé bronzové kroužky, bronzová destička, 2 železné hroty šípů, železný nůž, zvířecí kosti, zbytky látek, bronzové úlomky
přezka		esovitá úponka do tvaru srdce	
opaskový kroužek		esovitá úponka	
obdélníková kování		esovitá úponka	
hlavní nákončí		boj zvířat a kruholaločná úponka	
malé nákončí		jednoduchá esovitá úponka	
hlavní nákončí	hrob 53	kruholaločná úponka	muž; velké nákončí, fragment malého nákončí, opaskové poutko z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž, železné šídlo, bronzové poutko
malé kování s přívěskem	hrob 54	florální?	muž; pozlacený bronzový kroužek, velké lité nákončí, malé nákončí, bronzová litá přezka, lité bronzové kování, kování opaskových dírek, vrtulkovité kování, bronzový kroužek, železný nůž, nákončí z bronzového plechu
přezka s destičkou		esovitá úponka	
malé nákončí		fleur de lis	
malé nákončí (zlomek)		kruholaločná úponka	

hlavní nákončí	hrob 57	motiv U-tvaru se zavinutými konci	muž; velké nákončí, 4 malá nákončí, 2 obdélníková kování, bronzová přezka, opaskové poutko
malá nákončí		kruholaločná úponka	
kování opaskových dírek	hrob 70	palmeta	muž; 2 malá plechová nákončí, lité malé nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, 15 litých kování, kování, železný nůž
hlavní nákončí		rosety v obloucích	
malé nákončí		polorosety v obloukových polích	
malé nákončí	hrob 72	kruholaločná úponka	muž; malé lité nákončí, 2 lité bronzové kování, železný nůž
malé nákončí		zrcadlové palmety, perlovcový okraj	
2 velká nákončí	hrob 73a	kruholaločná úponka	muž a dítě; 2 zlaté proužky, velké bronzové lité nákončí, 2 litá pozlacená malá nákončí, bronzová přezka, 6 štítkovitých kování, 10 malých kování, železný nástroj, malý bronzový kroužek, zlomky nádoby, zvířecí kosti
menší kování		zrcadlová palmeta	
čtvercová kování	hrob 94	mřížka, čtverce v rozích a uprostřed jsou rovněž rozděleny mřížkou	muž; bronzová plechová spona do vlasů, 4 litá kování, železná přezka, železný nůž, 3 železné hroty šípů, kostěné destičky, olovená přezka, zvířecí kosti
velké nákončí	hrob 111	kruholaločná úponka	muž; bronzové lité velké nákončí, malé nákončí, 3 štítkovitá bronzová litá kování, oválná bronzová přezka, žlutohnědá v ruce dělaná nádoba
obdélníková kování		florální motiv	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
čtvercová kování	hrob 121	tepané pozadí, rozděleno úhlopříčně	žena; 2 spony do vlasů ze zlatého plechu, malé zlaté destičky, velké tepané nákončí, 2 tepaná kování ze zlatého plechu, litá bronzová přezka, menší přezka, železný nůž, 3 železné hroty šípů, kostěné destičky z luku, zvířecí kosti
malé nákončí		perlovcový okraj, uvnitř pletenec	

hlavní nákončí	hrob 134	esovité úponky ve dvojicích nad sebou	muž; pozlacené náušnice s tmavými korálky, velké lité nákončí, malé nákončí, 4 kování z bronzového plechu, 2 železné přezky, vrtulkovité kování, železné šídlo, kostěné destičky z luku, železné hřebíky
malé nákončí	hrob 136	přední str. zvířata sedící za sebou, zadní str. kruholaločná úponka	muž; bronzová přezka, lité velké nákončí, lité malé nákončí, vrtulkovité kování, opaskové poutko, 2 kování, 5 podobných kování, železná přezka, železné šídlo, železný nůž
esovité kování		konce ve tvaru zvířecích hlaviček	
opaskový kroužek	hrob 138	esovitá úponka	muž; lité velké nákončí, 2 malá litá nákončí, 6 litých kování, 2 opasková poutka, vrtulkovité kování, 4 malá litá kování, železná přezka, železný nůž, železné šídlo, kování opaskových dírek (?), železné poutko, zlomek bronzové lité přezky
obdélníková kování s přívěskem		gryf	
velké nákončí		nejasný, snad př. str. zvířata a z.s. florální	
malé nákončí		kruholaločná úponka	
přezka s destičkou	hrob 139	kruholaločná úponka	muž; zlaté řetízky, bronzové lité velké nákončí, malé nákončí, bronzová litá přezka, opaskové poutko, litá destička, štítkovité lité kování, malý bronzový kroužek, železný nůž, železná přezka, 3 malá litá bronzová kování, zvířecí kosti
obdélníkové malé kování		propletená osmička	
štítkovité kování s přívěskem		cikcak okraj, uvnitř bohatá florální výzdoba	
velké nákončí		florální motivy	
malé nákončí		florální motivy s květy	
podlouhlé kování s přívěskem	hrob 142	perlovcový okraj, uvnitř esovitá úponka	muž; velké lité nákončí, 2 malá nákončí, bronzová přezka, 2 podlouhlá kování, kování opaskových dírek, 4 malá kování, vrtulkovité kování, železný nůž
velké nákončí		kruholaločná úponka	
malá kování s přívěskem	hrob 143	palmeta, tepané pozadí	muž; velké lité bronzové nákončí, 2 malá nákončí, 2 podlouhlá litá kování, bronzová přezka, vrtulkovité kování, fragment železného nože

velké nákončí		prolamovaná fleur de lis	
malá nákončí	hrob 146	kruholaločná úponka	muž; bronzové náušnice, dvě malá litá nákončí, 6 litých kování, 10 malých litých nákončí, 2 litá kování opaskových dírek, obdélníkové kování, železná přezka, železný nůž, 3 svorky z rakve
kruhová puklička	hrob 147	roseta	žena; oválná náušnice, modré a zelené skleněné perly, spona se skleněnou intarzií
kruhové pukličky	hrob 152	roseta	žena; bronzové náušnice s přívěskem ze zelené skleněné perly, 2 spony se skleněnou intarzií, melounovité korálky, malý železný nůž, přesleny, bronzová přezka, keramický ručeně dělaný džbán
malá nákončí	hrob 153	kruholaločná úponka	muž; lité velké nákončí, 3 malá nákončí, litá kování, vrtulkovité kování, malý prsten
velké nákončí		florální motiv ?	
velké nákončí	hrob 156	florální motiv	žena; bronzová náušnice se zelenými skleněnými korálky, modré a zelené skleněné perly a červená karneolová perla, litý bronzový náramek, železná přezka, fragmenty dřevěné obruče
velké nákončí	hrob 165	vlnovka na okraji, uvnitř rozvinutá úponka s listy v podobě polopalmet	muž; bronzové lité velké nákončí, bronzová přezka, kování z bronzového plechu, malé lité kování, opaskové poutko z bronzového plechu, železný nůž, 2 železné kroužky

Leobersdorf:

(dle Daim 1987)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
hlavní nákončí	hrob 21 A	boj zvířat a kruholaločná úponka	muž; stříbrná náušnice se stříbrným kulatým přívěskem, stříbrná drátěná náušnice. Garnitura z lisovaného bronzového plechu - hlavní nákončí, fragmenty dalšího pozlaceného nákončí, zlomky menšího nákončí, 4 pozlacené rosetky, 4 kování, fragmenty vrtulkovitého kování, opaskové poutko, 3 čtverhranná kování opaskových dírek, 4 hlavičky nýtů, bronzová přezka
malá kulatá kování		roseta	
malé nákončí		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 35 B	geometrický	muž; poničená bronzová plechová spona na cop, 2 náušnice ze stříbrného drátu, poničená železná přezka, poničená šavle, hlavní nákončí z bronzového plechu, několik fragmentů z nákončí
spona na cop	hrob 46 B	motiv "klasu"	muž; fragmentarizovaná bronzová plechová spona na cop, 6 železných fragmentů, malá oválná železná přezka, zlomek železného kroužku, 4 železné hroty šípů, zkorodovaný železný nůž, zlomek železného kroužku, železný zlomek, trojhranné bronzové kování
hlavní nákončí	hrob 51	kruholaločná úponka	muž; 2 náušnice z bronzového drátu, pozlacená spona na cop, bronzová přezka s oválným rámem, hlavní nákončí, obdélníkové kování, 2 obdélníková kování s přívěskem, 3 štítkovitá kování s přívěskem, železný nůž, hrot šípů, zlomky železného kroužku
obdélníkové kování		gryf	
přezka		esovitá úponka do tvaru srdce	

obdélníková kování s přívěskem		gryf	
štítkovitá kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 56	úponka s polopalmetovými listy	muž; litá bronzová přezka, 5 pravoúhlých kování z bronzového plechu, hlavní nákončí
malé nákončí	hrob 57 A	esovitá úponka	muž; lité malé bronzové nákončí, malý železný nůž, nezdobený bronzový fragment
hlavní nákončí	hrob 65 B	esovitá úponka	muž; hlavní bronzové lité nákončí, bronzová přezka, 7 rosetkovitých prolamovaných kování, 3 kování opaskových dírek, 2 malá nákončí, vrtulkovité kování, bronzová drátěná náušnice, železná přezka, železný předmět, dlouhý železný nůž, poničený železný nůž, železné hroty šípů
kulatá kování		florální motiv	
malá nákončí		esovitá úponka	
kování	hrob 66	dvě zvířecí hlavičky	muž; bronzová drátěná náušnice, masivní bronzový kroužek, křesadlo, zlomek železného kroužku, litá bronzová vrtulkovité kování, kování tašky, 2 masivní bronzové kroužky, větší železný kroužek, dlouhý železný nůž, fragment železného hrotu šípu, zničený keramický hrnek
hlavní nákončí	hrob 69	boj zvířat a esovitá úponka do tvaru srdce poskládaných nad sebou	muž; litá bronzová pozlacená přezka s oválným rámem, hlavní lité pozlacené bronzové nákončí, opaskové poutko z bronzového plechu, 4 malá bronzová pozlacená nákončí, 6 litých pozlacených kulatých drobných kování, 3 velká litá pozlacená kování opaskových dírek, masivní kruhová bronzová spona, železný objekt, masivní bronzový kroužek, 7 malých kováníček z lisovaného bronzového plechu, 3 hlavičky nýtů z bronzového plechu, dlouhý železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, 2 hroty šípů, pravoúhlá železná přezka
malé nákončí		esovitá úponka do tvaru srdce	
přezka		florální motiv	
malá nákončí		lidská postava (?) a esovitá úponka	

přezka	hrob 71	esovitá úponka	muž; 2 hroty šípu, šavle, kostěný fragment, dlouhý železný nůž, bronzová pozlacená přezka s lichoběžníkovým rámem, kování s prolamovanou úponkou, kování se stěžejkou, hlavní nákončí, opaskové poutko z bronzového plechu s pozlacenou přední stranou, 3 obdélníková kování se stěžejkami a přívěskami, malé bronzové pozlacené nákončí, 2 malá nákončí s esovitou úponkou, 3 kování opaskových dírek
obdélníková kování		gryf	
opaskové poutko		úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí		boj zvířat a esovitá úponka do tvaru srdcí poskládaných nad sebou	
malé nákončí		esovitá úponka s polopalmetovými listy	
malá nákončí		esovitá úponka	
obdélníková kování s přívěskem		gryf	
čtvercové kování	hrob 78	soustředné čtverečky z malých pukliček	muž; náušnice z bronzového drátu, čtvercové kování lisované z bronzového plechu, stejné fragmentarizované kování, opaskové poutko z bronzového plechu, plochá objímka z bronzového plechu, čtyřhranné kování opaskové dírk, železný nůž se zbytky dřeva, 2 hroty šípů, trojbřítý hrot šípu
hlavní nákončí	hrob 81	florální motiv, úchyty v podobě zvířecích hlaviček	muž; hlavní nákončí, část prolamovaného litého bronzového malého nákončí, 2 dvoudílná litá malá nákončí, prolamované malé lité nákončí, 5 litých prolamovaných jazykovitých kování s přívěsky, poničená přezka, 2 litá velká kování opaskových dírek, 9 malých kováníček, destička čtvercové železné přezky, zlomky železného nože
malá nákončí		obdobný florální motiv	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěskem		florální motiv	

hlavní nákončí	hrob 82 A	jednoduché palmety na puncovaném pozadí	infans; hlavní dvoudílné nákončí, 3 malá nákončí, 11 jazykovitých kování s přívěskem, 3 srdcovitá kování opaskových dírek, 16 štítkovitých malých kování, 3 železné fragmenty, fragment železného nože, 3 železné hroty šípů
malá nákončí		jednoduché palmety na puncovaném pozadí	
srdcovitá kování opaskových dírek		jednoduché palmety na puncovaném pozadí	
jazykovitá kování s přívěskem		jednoduché palmety na puncovaném pozadí	
kulatá kování	hrob 82 C	roseta	dítě; opaskové spínadlo z bronzového plechu, stříbrná náušnice ze stříbrného drátku, 3 zelené a černé korálky, olověný přeslen
hlavní nákončí	hrob 93 A	kruholaločná úponka	muž; dvoudílné hlavní nákončí, malé nákončí s pyramidovými úchyty, malé nákončí, 18 jazykovitých kování, 11 kování se stěžkou a přívěskem, 7 podobných kování bez přívěsku, 10 drobných štítkovitých kování, prolamované lité kování, 3 litá kování opaskových dírek, bronzová přezka, rám z přezky, masivní bronzový kroužek, fragmentarizovaný železný nůž, železný zlomek, malý hrot šípu
malé nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěskem		osmičkovitá úponka	
přezka		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 119 A	kruholaločná úponka, úchyty ve tvaru zvířecích hlaviček	muž; hlavní bronzové lité nákončí, bronzová přezka, opaskové poutko z bronzového plechu, 4 malá nákončí, svinutý bronzový drátek, kování se stěžkou, podobné kování bez stěžky
malá nákončí		osmičkovitá úponka	
malé nákončí	hrob 120 C	esovitá úponka	muž; čtvercová železná přezka, podlouhlý železný předmět, malé bronzové prolamované nákončí, hrot šípu, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, modrošedý sílexový odštěpek

přezka	hrob 129	esovitá úponka do tvaru srdce	muž; hlavní bronzové nákončí, bronzová přezka s oválným rámem, opaskové poutko z bronzového plechu, vrtulkovité kování, 4 malá nákončí, 14 jazykovitých kování s přívěsky, 4 velká kování opaskových dírek, čtyřhranné plechové bronzové kování, 10 drobných opaskových kování, 14 modrošedých sílexových odštěpků, 2 hroty šípu, dlouhý železný nůž
malá nákončí		osmičkovitá úponka	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěskem		esovitá úponka	
vrtulkovité kování		motiv "klasu"	
hlavní nákončí	hrob 133	úchyty ve tvaru zvířecích hlaviček, "šupinový" motiv	muž; prolamované bronzové lité hlavní nákončí, bronzová přezka, vrtulkovité kování, 9 jazykovitých kování s přívěskem, 2 kování se stěžejkou bez přívěsku, podobné kování i bez stěžejky, 3 velká kování opaskových dírek, 5 částečně fragmentarizovaných malých kování, dlouhý železný nůž, 2 skoby, 2 podlouhlé rámy, dlouhý železný fragment, pravoúhlá železná destička
přezka		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěskem		esovitá úponka	
kování opaskových dírek		palmeta	
malé nákončí	hrob 145 A	esovitá úponka, úchyty v podobě zvířecích hlaviček	dítě; polovina litého prolamovaného litého hlavního nákončí, bronzová litá přezka s oválným rámem, dvoudílné bronzové lité malé nákončí, fragment bronzového opaskového poutka z plechu, 10 jazykovitých kování s přívěsky, 2 kování se stěžejkou bez přívěsku, 2 podobná kování, 2 kování opaskových dírek, 11 drobných kování, několik železných zlomků, fragment železného nože, železný trn, 2 podlouhlé železné zlomky
přezka		kruholaločná úponka	

hlavní nákončí		kruholaločná úponka, perlovcový okraj	
jazykovitá kování s přívěskem		florální motiv	
obdélné kování	fond 1976	gryf	
obdélné kování s přívěskem	fond 1976	gryf	
malé nákončí	fond 1976	kruholaločnatá úponka	
obdélné kování s přívěskem	fond 1977	gryf	

Nagypall I - Határi-Dúló:

(dle Kiss 1977)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
malé nákončí	hrob 16	geometrický, vodorovné vlnky	muž; 4 železné svorky, 2 železné hřebíky, malé nákončí, vrtulkovité kování, obdélníkové kování s přívěsky, další podobné kování, kování s přívěsky, 4 kování opaskových dírek, čtyřhranná přezka, fragment železné přezky, kování s zdobené úponky s přívěskem, kování s gryfem, hlavní nákončí
kování se přívěskem		gryf	
kování		úponky	
čtvercové kování		gryf	
hlavní nákončí		boj zvířat a úponka	
přezka	hrob 28	úponky	muž, 12 kování s kruhovými přívěsky, 3 kování opaskových dírek, bronzová přezka s úponkou, krátké nákončí s úponkou, hlavní nákončí s úponkou, fragment železné přezky, železná sekera
krátké nákončí		kruholaločná úponka	
hlavní nákončí		florální motiv	
kulaté kování	hrob 32	zvíře v kruhovém rámečku	muž; oválná bronzová přezka, železný prsten, kulaté kování se zvířetem, hlavní nákončí s úponky, čtverhranné kování, 3 kulatá kování, železný nůž, železná svorka z rakve
hlavní nákončí		úponky	
přezka	hrob 80	prolamovaná palmeta	muž; přezka s palmetou, 4 kování opaskových dírek, železný fragment, železný nůž, hlavní nákončí s palmetami, železná svorka z rakve, obdélníkové kování s přívěskem
hlavní nákončí		prolamovaná palmeta	

obdélníkové kování s přívěskem		zdobené nýty a prolamováním	
litá bronzová přezka	hrob 133	úponka s lístky	muž; železný hřebík z rakve, 2 železné svorky z rakve, vrtulkovité kování, přezka, 4 cínová kování, hlavní cínové nákončí, bronzové opaskové poutko, železný nůž, železná válečná sekera
vrtulkovité kování	hrob 134	perlovcový okraj	muž; železné svorky z rakve, železný hřebík, bronzové hlavní nákončí s tečkami, 6 podlouhlých kování s pěti nýty, 11 nákončí se dvěma nýty, vrtulkovité kování, bronzová přezka, fragment malého bronzového řetízku, podlouhlá bronzová přezka s jazýčkem, 4 malá nákončí postříbřená se třemi vyraženými tečkami, malé nákončí, opaskové poutko
hlavní nákončí		geometrický, vyražené tečky	
krátké nákončí		geometrický, vyražené tečky	

Szebény I:

(dle Garam et al. 1975)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
hlavní nákončí	hrob 2	florální motiv	muž; jednoduchá bronzová náušnice, tři malá nákončí, destička, oválná přezka, 7 destičkových kování, opaskové poutko, dva kroužky, pět kování opaskových dírek, dva železné nože, železná přezka
malá nákončí		florální motiv	
přezka	hrob 4	florální motiv	muž středního věku; velké nákončí zdobené prolamovanými úponkovými motivy, tři malá nákončí zdobená stejně, pět kování s prolamovanými gryfy, destičkové kování, prolamované opaskové poutko, lichoběžníková přezka, 4 prolamovaná kování opaskových dírek, dva kroužky, železný nůž
kování s přívěskem		gryf	
kování		gryf	
hlavní nákončí		florální motiv	
malé nákončí		florální motiv	
přezka	hrob 11	florální motiv	žena: drátěná náušnice, přeslen; muž: hlavní nákončí, malé nákončí prolamované, 4 malá srdcovitá kování, 5 kování s prolamovanými gryfy, bronzová přezka, kování opaskových dírek, opaskové poutko, železný nůž
obdélníkové kování		gryf	
kování opaskových dírek		florální, palmety	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka a boj	

		zvířat	
terčíková spona	hrob 13	roseta	oválná drátěná náušnice s 3 zelenými skleněnými přívěsky, skleněné korálky, terčíková spona s rosetou se skleněnou intarzií, dva náramky, železný nůž
přezka	hrob 29	florální motiv	hlavní nákončí, 3 malá nákončí dekorované stejně, oválná přezka se stejným motivem, 3 kování opaskových dírek se stejným motivem, 7 štítkovitých kování (1 s přívěskem), bronzové opaskové poutko, 5 drobných srdcovitých kování, železný nůž
štítkovité kování s přívěskem		pták trhající hada, na závěsku tvář	
štítkovitá kování		pták trhající hada	
hlavní nákončí		úponka	
malé nákončí		kruholaločná úponka	
obdélníkové kování s přívěskem	hrob 43	gryf, přívěsek florální	muž; hlavní nákončí, vedle něj zbytky textilu, 2 malá nákončí, přezka, 6 obdélníkových kování, dvě podlouhlá kování opaskových dírek, dva železné nože, železná přezka, opaskové poutko, železný kroužek
obdélníkové kování		gryf	
hlavní nákončí		boj zvířat a kruholaločná úponka	
malé nákončí		esovitá úponka	
malé nákončí	hrob 46	2 zvířata	malé nákončí, přezka, 5 obdélníkových prolamovaných kování, fragment železné přezky, 2 podkovovitá kování opaskových dírek, železný kroužek
obdélníkové kování s přívěskem		gryf, přívěsek florální	
obdélníkové kování		gryf	

hlavní nákončí	hrob 47	2 zvířata	muž; hlavní nákončí, 3 malá nákončí, 6 obdélníkových kování s přívěsky, přezka, 3 kování opaskových dírek, fragment železné přezky, opaskové poutko, železný nůž
kování se přívěskem		florální motiv	
kování		florální motiv	
přezka	hrob 51	esovitá úponka do tvaru srdce	železná přezka, bronzová přezka, železný kroužek
přezka	hrob 69	úponka	muž; hlavní nákončí, 2 štítkovitá kování, lichoběžníková přezka, kování opaskových dírek, železný nůž se stopami dřeva
štítkovitá kování		florální motiv	
hlavní nákončí		úponka	
přezka	hrob 97	kruholaločná úponka	muž; železná přezka, hlavní nákončí, 4 malá nákončí, vrtulkovitá kování, bronzová přezka, 4 kování opaskových dírek, 3 podlouhlé destičkové kování, 10 štítkovitých kování (7 z toho s dochovanými přívěsky), 11 malých srdčitých kování, opaskové poutko, 2 železné nože, kostěná hlavice z rukojeti biče s dekorací z teček, nádoba - žlutá na kruhu točená keramika
štítkovitá kování se přívěskem		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
přezka	hrob 100	velmi poničené, pravděpodobně florální motiv	muž; 2 železné nože, hlavní nákončí, 4 malá nákončí, přezka s lidskou hlavou, 4 kování opaskových dírek, vrtulkovitá kování, opaskové poutko, 7 štítkovitých kování, hlavička nýtu
štítkovitá kování s přívěsky		protáhlá palmeta, připomínající až strom	
hlavní nákončí		úponka s listy tvaru břečťanu	
malé nákončí		úponka s listy tvaru břečťanu	
malé nákončí		esovitá úponka	

obdélníková kování s přívěsky	hrob 123 - 124	gryf	hrob 123: hrob koně, železné udidlo, faléra, železná přezka z popruhu, malý knoflík, hlavička hřebíku hrob 124: muž, narušuje hrob 123, dvě obdélníková kování s prolamovanými gryfy, železná přezka
přezka	hrob 128	gryf	muž; fragment železné přezky, hlavní nákončí, přezka, 3 malá nákončí, 8 podkovovitých malých kování, opaskové poutko, 6 kování opaskových dírek, 6 obdélníkových kování s přívěsky, kování, tmavožlutá na kruhu točená nádoba s uchem
obdélníková kování s přívěsky		gryf	
hlavní nákončí		složitý florální motiv, kombinace řady palmet vyrůstajících ze sebe a úponky s lístky	
malá nákončí		jednodušší úponka se spirálovitě zatočenými konci	
přezka	hrob 139	gryf	muž; hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 7 štítkovitých kování s přívěsky, opaskové poutko, vrtulkovité kování, přezka, 4 podkovovitá kování opaskových dírek, 10 malých podkovovitých kování, železný nůž, na kruhu točená žlutá nádoba
štítkovitá kování s přívěsky		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka a boj zvířat	
vrtulkovité kování		úponka	
malá nákončí		esovitá úponka	
přezka	hrob 140	florální motiv	muž; hlavní nákončí, 5 malých nákončí, přezka, 2 kování opaskových dírek, přezka, 6 štítkovitých kování (2 s dochovaným přívěskem), opaskové poutko, vrtulkovité kování, 11 drobných kování, železný nůž

štítkovitá kování		dvojitá palmeta	
hlavní nákončí		úponka se zatočenými konci	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
malé nákončí		úponka s polopalmetovými listy	
přezka	hrob 142	palmeta na puncovaném pozadí	muž; hlavní nákončí, 2 malá nákončí, přezka, 13 jazykovitých kování (9 s dochovanými přívěsky), 3 kování opaskových dírek, 23 malých štítkovitých kování, kus železa, železný nůž, šedá keramická nádoba
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
malá nákončí		esovitá úponka	
jazykovitá kování s přívěsky		jednoduché palmety na puncovaném pozadí	
drobná štítkovitá kování		jednoduché palmety na puncovaném pozadí	
kování opaskových dírek		jednoduchá palmeta na puncovaném pozadí	
terčíková spona	hrob 153	roseta	žena; drátěné náušnice s přívěskem z černých korálek, 2 terčíkové spony s šestilístkovou rosetou se skleněnou intarzií, 30 zelených, červených mnohostranných skleněných korálek a černé korálky tvaru melounového zrna, 2 prsteny, kousek zahnutého bronzu, železný nůž, železná přezka, šedá keramická nádoba (ne na kruhu)
malá nákončí	hrob 174	florální geometrizovaný motiv	4 malá nákončí, 6 knoflíků, malý háček, železný nůž, železná přezka, keramická nádoba, bronzový talíř
hlavní nákončí	hrob 194	tři zvířata a jednoduché esovité úponky uspořádané do tří řad	náušnice, hlavní nákončí, malé nákončí, obdélníkové hladké kování, přezka, opaskové poutko, 3 podkovovitá kování opaskových dírek, 4 trojúhelníková drobná kování, žlutá vytáčená keramická nádoba s 1 uchem a liniovým dekorem
malé nákončí		esovitá úponka	

hlavní nákončí	hrob 197	esovitá úponka	muž a dítě - výbava jen u muže; hlavní nákončí, obdélníková kování, železná přezka se stopami dřeva, železné fragmenty, železný nůž, šedá keramická nádoba točená na pomalém kruhu s vlnicí
přezka	hrob 201	esovitá úponka do tvaru srdce	muž; náušnice, hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 5 obdélníkových kování s přívěsky, přezka, 2 kování opaskových dírek, opaskové poutko, železná přezka
opaskové poutko		esovitá úponka	
obdélníková kování s přívěsky		gryf	
hlavní nákončí		dvě zvířata a esovité úponky uspořádané do tvaru srdce	
opaskové poutko	hrob 202	zajíc	muž; hlavní nákončí, 3 malá nákončí, přezka, 2 podlouhlá kování opaskových dírek, 6 podlouhlých kování, opaskové poutko, malý prsten, železný nůž, železná přezka
obdélníková kování s přívěsky		gryf	
obdélníkové kování		gryf	
malé nákončí		esovitá úponka	
přezka	hrob 203	florální motiv	muž, 11 štítkovitých kování, opaskové poutko, 4 rombická kování, vrtulkovité kování, 7 kování opaskových dírek, železný nůž, hlavičky nýtů, na kruhu točená žlutá keramická nádoba
štítkovitá kování s přívěsky		palmety	
kování	hrob 208	dvě zvířata hlavami od sebe	muž; lichoběžníková přezka, kování se dvěma zvířaty
přezka	hrob 209	kruholaločná úponka	muž; náušnice, hlavní nákončí, podobné krátké nákončí, přezka, kování opaskových dírek, 12 jazykovitých kování s přívěsky, 5 rombických kování, železný nůž, vytáčený žlutý keramický džbán

kování s přívěskem		florální motiv ze spirálek	
hlavní nákončí		jednoduchý pletenec	
krátké nákončí		jednoduchý geometrický prolamovaný vzor v podobě stromu	
terčíková spona	hrob 211	florální motiv	žena; drátěné náušnice se přívěskem ze zeleného skla, terčíková spona se skleněnou intarzií, železný fragment, červená keramická nádoba
přezka	hrob 245	kruholaločná úponka	muž; hlavní nákončí, 3 malá nákončí, přezka, 4 trojúhelníková kování opaskových dírek, vrtulkovité kování, opaskové poutko, železná přezka, 17 jazykovitých kování, 12 drobných kování, 2 železné nože, vytáčená šedo-žlutá keramická nádoba s uchem s dek. horizontálních linií
opaskové poutko		florální motiv na puncovaném pozadí	
jazykovitá kování s přívěsky		kruholaločná úponka	
malé nákončí		fleur de lis	
opaskové poutko	hrob 290	esovitá úponka na puncovaném pozadí	muž; hlavní nákončí, 4 podobná krátká nákončí, přezka, vrtulkovité kování, 16 jazykovitých kování, opaskové poutko, 5 štítkovitých kování opaskových dírek, 21 větších štítkovitých kování, bronzové destičky
jazykovitá kování s přívěsky		esovitá úponka	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka, tulejka v podobě dvou zvířecích hlaviček hledících na sebe	
štítkovitá kování opaskových dírek		palmeta na puncovaném pozadí	

štítkovitá drobná kování		palmeta na puncovaném pozadí	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
přezka	hrob 304	kruholaločná úponka	hlavní nákončí, 4 podobná krátká nákončí, přezka, 2 kování opaskových dírek, opaskové poutko, 18 jazykovitých kování s přívěsky, 12 malých kování, vrtulkovité kování, železný nůž, pazourek, obsidián
opaskové poutko		florální motiv na puncovaném pozadí	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěsky		kruholaločná úponka	
malá nákončí		kruholaločná úponka a tulejka v podobě dvou zvířecích hlaviček hledících na sebe	
přezka	hrob 316	kruholaločná úponka	muž; hlavní nákončí, 4 podobná malá nákončí, přezka, železná přezka, 11 štítkovitých kování s přívěsky, 5 prolamovaných kování opaskových dírek, 8 prolamovaných malých kování, železný nůž, opaskové poutko a podlouhlé destičkové kování, vytáčená světle šedá keramická nádoba
štítkovitá kování s přívěsky		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
hlavní nákončí	hrob 334	florální motiv	muž; prsten z drátu, hlavní nákončí, přezka, železná přezka, 4 obdélníková kování s přívěsky, 4 malá kování tvaru podkovy, podkovovité kování opaskových dírek, trojúhelníkové kování, čtverhranná destička, železný nůž, železný prsten

obdélníková kování s přívěsky		gryf	
přezka	hrob 335	dvojitá palmeta	muž; hlavní nákončí, 4 malá nákončí, přezka, opaskový kroužek, vrtulkovité kování, 6 štítkovitých kování s přívěsky, 3 kování opaskových dírek, železná přezka, 17 štítkovitých kování, 2 železné nože, malé nýty
opaskové poutko		drobné puncované palmetky v pravidelném vzoru	
štítkovitá kování s přívěsky		palmeta	
kování opaskových dírek		florální motiv	
hlavní nákončí		kombinace úponky s hrozny a palmet v podobě širokých vějířů vyrůstajících z úponky jako listy	
malá nákončí		florální geometrizovaný motiv	

Tiszafüred:(dle *Garam 1995*)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
hlavní nákončí	hrob 25	dva gryfové a florální motiv	muž; lité hlavní nákončí s úchyty, 3 litá bronzová malá nákončí s úchyty, 4 litá kruhová kování, přezka z bronzového plechu, litá vrtulkovitě kování, železné šídlo, železný nůž, křesadlo, pazourek, fragment bronzového plechu
malá nákončí		řada fleur de lis	
vrtulkovitě kování		dvě zvířecí hlavy proti sobě	
kruhová kování		nýt uprostřed obklopen perlovcem, kolem úponkový "věnec"	
kování	hrob 28	dva ptáčci dotýkající se zobáky	žena; 2 zlaté náušnice s kulovitým filigránovým přívěskem, bronzová spona, bronzová jehlice, bronzový prsten a bronzový řetízek, kování tvaru ptáčků, železný nůž, bronzový kotouč, bronzová spona, hlavní nákončí, puncovaný zlomek bronzového plechu, 2 hnědé korálky
prolamované kruhové kování	hrob 38	zvíře s puncovaným tělem	žena; fragment velké náušnice, průhledné melounovité korálky, bronzová přezka, bronzové kruhové kování, železný nůž, hlavní nákončí, 2 svorky z rakve
hlavní nákončí	hrob 46	úponka	muž; prolamované lité bronzové hlavní nákončí, malé nákončí, opaskové poutko, železná přezka s železnou destičkou, 5 litých bronzových obdélných kování, 3 vrtulkovitě kování z bronzového plechu, křesadlo a pazourek, kruhové bronzové kování, malý bronzový kroužek, železný nůž, železný kroužek, železné kopí
obdélná kování		gryf	
malé nákončí		esovitá úponka	

kruhové prolamované kování	hrob 63	zvířecí hlavičky uspořádané do tvaru vrtulky	žena; náušnice s tmavým korálkovým přívěskem, 4 litá bronzová kování, železný nůž, hlavní bronzové nákončí, svorka z rakve
malé nákončí	hrob 72	osmičkový florální motiv	žena; lité bronzové náušnice s hvězdicovým přívěskem, šedé melounovité korálky, železný kroužek, železný nůž, železný jehelníček, železný nástroj, lité bronzové malé nákončí, bronzové kulaté kování s poutkem a jedno bez, 2 svorky z rakve
hlavní nákončí	hrob 116	mřížka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, lité bronzové malé nákončí, 8 opaskových kování z bronzového plechu, přezka z železného plechu s litým lichoběžníkovým rámem, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, křesadlo a pazourek, železný nůž, 4 svorky z rakve
malé nákončí		gryf	
hlavní nákončí	hrob 113	př.s.: 4 zvířata orámovaná úponkou, z.s.: palmetový motiv	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 litá bronzová malá nákončí, 3 kování tvaru podkovy z bronzového plechu, litá bronzová přezka, litá kování opaskových dírek, železná přezka, bronzové poutko, 3 litá bronzová kování, křesadlo, železné šídlo, pazourek, železný nůž, železná poutka, hrot kopí
opaskové poutko		osmičkový pletenec	
obdélná kování		gryf	
malé nákončí		př.s.: dvě zvířata proti sobě, z.s.: osmičkový florální motiv	
vrtulkovité kování		kruholaločná úponka	
kruhové prolamované kování	hrob 117	a la maltézský kříž	žena; šedé melounovité korálky, lité bronzové kruhové kování s poutkem, železný nůž, oválný bronzový rám přezky
hlavní nákončí	hrob 125	př.s.: boj 3 zvířat, stejné zvíře na týlové destičce; z.s.: florální motiv	muž; lité bronzové velké nákončí, lité bronzové malé nákončí, 6 kování z bronzového plechu, přezka z bronzového plechu s lichoběžníkovým litým rámem, poutko z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
malé nákončí		esovitá úponka	

kruhové prolamované kování	hrob 127	gryf	žena, lité kruhové kování, železný nůž
kruhové prolamované kování	hrob 131	gryf	žena; bronzové náušnice, melounovité a dvojité korálky, lité bronzové kruhové kování
hlavní nákončí	hrob 144	geometrizedovaný kličkový motiv	muž; hlavní nákončí z bronzového plechu, 3 lisovaná čtvercová kování z bronzového plechu, poutka z bronzového plechu, 2 železné přezky, železný nůž, železná poutka, svorka z rakve
čtvercová kování		palmetový čtverec	
kruhové prolamované kování	hrob 150	okraj zdobený perlovcem, uprostřed roseta	žena; bronzové náušnice s tmavomodrým přívěskem ze skleněných korálků, lité bronzové kruhové kování, kostěný jehelníček, zkorodovaná železná jehla
hlavní nákončí	hrob 166	pletencový motiv	žena; zlaté náušnice s malými zlatými kuličkami a tmavomodrým přívěskem ze skleněných korálků
kruhové prolamované kování		rozkročená lidská postava s rozpaženými rukama	
čtvercová kování	hrob 169	4 nýty	muž; bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka s litou destičkou, lisovaná kování z bronzového plechu, 2 malá nákončí z bronzového plechu, 2 kování opaskových dírek z bronzového plechu, železná přezka, železný kroužek a malý bronzový kroužek, sax ?
kostěné pouzdro na hřeben	hrob 171	geometrické zdobení	muž; železný kroužek, železný nůž, železná přezka, kostěné pouzdro na kostěný hřeben, kostěné šídlo, železné šídlo, křesadlo, železný plech, bronzová přezka, 3 svorky z rakve
hlavní nákončí	hrob 175	př.s.: kruholaločná úponka ve dvou řadách, z.s. Spirálky "vyrůstající" ze středního kmene	muž; velké nákončí, litá bronzová přezka, 5 štítkovitých litých bronzových kování, 5 kování opaskových dírek z bronzového plechu, 3 kování z bronzového plechu, železná přezka, poutko z bronzového plechu, železný nůž, pazourek, železný hrot kopí
přezka		esovitá úponka	

štítkovitá kování postranních řemenů		esovitá úponka	
kruhové prolamované kování	hrob 177	zvířecí hlavičky uspořádané do tvaru vrtulky	žena; bronzová náušnice, další s přívěskem ze skleněných korálků, průhledné melounovité a tmavé korálky, bronzové kruhové kování
malé nákončí	hrob 184	př.s.: esovitá úponka, z.s.: žeběrka	dítě; oválná železná přezka, 4 kruhová lisovaná bronzová kování, 2 litá bronzová malá nákončí, 3 malá lisovaná kování z bronzového plechu
kruhová drobná kování		zvíře podobné veverce	
kruhové prolamované kování	hrob 182	perlovcový okraj, roseta	žena; bezbarvé melounovité korálky, lité bronzové kulaté kování, bronzové postříbřené hlavní nákončí
hlavní nákončí	hrob 190	3 zvířata (gryfové?) za sebou, zvíře stočené do klubíčka na týlní destičce	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 2 litá bronzová malá nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, 3 litá bronzová kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, 4 obdélná litá bronzová kování, malé kování z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
přezka		gryf	
obdélná kování		gryf	
malé nákončí		geometrický motiv klasu	
prolamované kruhové kování	hrob 193	gryf se znázorněnou srstí/štětínami na těle	žena; bezbarvé melounovité korálky, bílé křídové korálky, železný kroužek, lité bronzové kulaté kování, prolamovaná litá bronzová okrasa, železný nůž
hlavní nákončí	hrob 199	geometrický motiv klasu	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, 3 litá bronzová malá nákončí s úchyty, 6 litých obdélných bronzových kování s přívěsky, bronzová přezka, 2 kování opaskových dírek z bronzového plechu, poutko z bronzového plechu, malý bronzový řetízek, pravouhlé malé bronzové kování, železná přezka, 2 železné nože, železný hrot kopí
malé nákončí		esovitá úponka	
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 211	geometrický motiv trojúhelníku	muž; hlavní nákončí z lisovaného bronzového plechu, 4 lisovaná kování postranních řemenů, železná přezka, železný nůž

kování postranních řemenů		palmeta	
čtvercové kování	hrob 213	roseta	muž; velké nákončí z bronzového plechu, malá nákončí, bronzová přezka, kování opaskových dírek z bronzového plechu, železné šídlo, křesadlo a pazourek, železný nůž, 4 svorky z rakve, čtvercové bronzové kování
hlavní nákončí	hrob 214	pletencový motiv	muž; hlavní nákončí, malá nákončí, kování z bronzového plechu, železný nůž, svorka z rakve
čtvercové kování		pletencový motiv	
čtvercová kování	hrob 218	geometrický motiv soustředných čtverců	muž; přezka z bronzového plechu, kování opaskových dírek z lisovaného bronzového plechu, hlavní nákončí z lisovaného bronzového plechu, malé nákončí z lisovaného bronzového plechu, poutko z bronzového plechu, 2 kování z bronzového plechu s bronzovým kroužkem, 2 trojúhelníková kování z lisovaného plechu, 6 čtyřhranných kování z bronzového lisovaného plechu, 2 malá pravouhlá plechová kování, železný nůž
hlavní nákončí		dochováno jen fragmentárně, asi kruholaločná úponka uprostřed s esovitou na vnějším obvodu	
malé nákončí		dochováno fragmentárně, florální motiv	
trojúhelníková kování		granulace	
malé nákončí	hrob 250	kruholaločná úponka	muž; 2 litá bronzová malá nákončí, oválná železná přezka, železná přezka z plechu, poutko, železný řetízek, křesadlo, železné šídlo, železný nůž, 3 čtyřhranná kování z železného plechu
hlavní nákončí	hrob 257	dochované jen částečně, geometrický motiv	muž; hlavní nákončí z lisovaného bronzového plechu, 8 bronzových malých nákončí, malé kování z bronzového plechu, 5 kování, 2 železné přezky, železný nůž, železný meč

kruhové prolamované kování	hrob 262	rozkročená lidská postava s rozpaženými rukama	žena; stříbrné náušnice, bezbarvé a modré melounovité korálky, 1 korálek z karneolu, železný kroužek, železný nůž se zbytkem textilu, lité kruhové bronzové kování, hlavní nákončí
kruhové prolamované kování	hrob 266	gryf	žena; bronzové náušnice s 1 velkým nezdobeným přívěskem a 2 malými bronzovými kuličkami, železný jehelníček se zbytky textilu, malé lité bronzové kruhové kování
kruhové prolamované kování	hrob 279	gryf	žena; bronzová náušnice s přívěskem z tmavých skleněných korálek, korálkový náhrdelník (korálky z karneolu, černé, modré, černobílé, skleněné), železný kroužek, bronzové lité kulaté kování, velké bronzové lité kulaté kování, železný nůž, 2 svorky z rakve
kruhové prolamované kování		trojlístek	
hlavní nákončí	hrob 298	pletencový motiv	žena; bronzová náušnice s přívěskem z černých skleněných korálek, 2 skleněné korálky, železný kroužek, železný nůž, bronzové lité kruhové kování, železná přezka, velké nákončí z bronzového plechu, železný řetízek
kruhové prolamované kování	hrob 306	zvíře s puncovaným tělem	žena; bronzová náušnice s přívěskem z černých skleněných korálek, skleněné korálky (šedé melounové a modré zploštělé kulovité), korálky z křídly, železný nůž, lité bronzové kulaté kování, železné šídlo, 2 svorky z rakve
čtvercová kování	hrob 312	pletencový motiv	dítě; bronzové postříbřené hlavní nákončí, malá nákončí, 4 čtvercová zdobená kování z postříbřeného bronzového plechu, malá železná přezka a železný kroužek, železný nůž
hlavní nákončí		pletencový osmičkovitý motiv	
hlavní nákončí	hrob 326	dochované jen částečně, pletencový motiv	muž; stříbrné hlavní nákončí s lisovaným ornamentem, litý bronzový rám spony s železným trnem, 3 lisovaná kování z bronzového plechu (2 postříbřená, zbylé pozlacené), kování z lisovaného postříbřeného bronzového plechu, 2 malá nákončí z postříbřeného bronzového plechu, kování opaskových dírek, 2 pravouhlá kování z bronzového plechu, železný kroužek, železný nůž, železná přezka, bronzové poutko, železný meč

čtvercová kování		geometrický motiv s čtyřhrannou pukličkou uprostřed	
hlavní nákončí	hrob 330	2 gryfové; gryf i na týlové destičce	muž; lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová přezka, 3 podkovovitá litá kování opaskových dírek, 3 litá bronzová malá nákončí, 7 litých obdélných bronzových kování s přívěskem, 2 malá pravoúhlá kování z bronzového plechu, malé kulaté kování z lisovaného bronzového plechu, bronzové kulaté kování s poutkem, litá bronzová vrtulkovitá kování, poutko z bronzového plechu, železná přezka, menší železná přezka, 5 svorek z rakve, křesadlo, pazourek, železný nůž, železný hrot kopí
přezka		esovitá úponka	
malá nákončí		esovitá úponka	
obdélná kování		gryf	
vrtulkovitá kování		esovitá úponka	
opaskové poutko		florální motiv s lístky	
kruhové prolamované kování	hrob 336	perlovcový okraj, roseta	žena; bronzová náušnice, železný nástroj, železný nůž, lité bronzové kulaté kování
kruhové prolamované kování	hrob 343	čtveřice zvířecích hlaviček dívajících se do středu kruhu	žena; lité bronzové náušnice s hvězdicovým přívěskem, lité bronzové kulaté kování, bezbarvý korálek, železný nůž
hlavní nákončí	hrob 363	úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 litá bronzová malá nákončí, bronzová přezka s litou destičkou, železná přezka, poutko z bronzového plechu, pravoúhlá kování opaskových dírek z bronzového plechu, železný nůž
malé nákončí		esovitá úponka	
čtvercové kování	hrob 368	mřížka	muž; čtyřhranné lité bronzové kování, zlomky bronzového plechu

kruhové prolamované kování	hrob 396	geometrický motiv trojúhelníku	žena; velká bronzová náušnice z bronzového plechu s přívěskem z černých skleněných korálků, bezbarvé melounovité, černé tvaru prosného zrnka a černobílé skleněné korálky, železný kroužek, bronzové kulaté kování, zlomek kostěného jehelníčku, železný plech, zlomek železného kroužku, železný nůž, hlavní nákončí z postříbřeného bronzového plechu
malé nákončí	hrob 406	3 gryfové	muž; lité bronzové malé nákončí, 3 obdélná litá bronzová kování, přezka z bronzového plechu, litá bronzová kování opaskových dírek, železná přezka, železný nůž
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 407	pletencový motiv	muž; hlavní nákončí z postříbřeného bronzového plechu, 2 malá nákončí, 3 obdélná kování z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
obdélná kování		gryf	
malé nákončí	hrob 423	úponka s listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, 2 litá bronzová malá nákončí, 5 čtvercových litých kování, pravoúhlá kování opaskových dírek z bronzového plechu, poutko z železného plechu, železný kroužek, menší železný kroužek, železný nůž, železný hrot kopí
čtvercová kování		florální esovitý motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 448	gryf se znázorněnou srstí na krku	žena; bronzová náušnice s plechovým kulatým přívěskem, litá bronzová náušnice s hvězdicovitým přívěskem, bezbarvé a tmavé melounovité skleněné korálky, tordovaný nákrčník, litá bronzová kulatá kování, železný nůž, hlavní nákončí
kruhové prolamované kování		perlovcový okraj, roseta	
hlavní nákončí	hrob 451	pletencový motiv	muž; hlavní nákončí z bronzového plechu, týlní destička malého nákončí z bronzového plechu, 4 čtvercová kování z bronzového plechu, 3 malá pravoúhlá kování z bronzového plechu, železná přezka, železný kroužek, železný nůž, železný hrot kopí
čtvercová kování		pletencový motiv	
obdélná kování	hrob 459	gryf, zachované částečně	muž; lisované kování z postříbřeného bronzu, železná přezka, železný nůž, křesadlo, šídlo, hnědé a bezbarvé skleněné korálky

hlavní nákončí	hrob 465	pletencový motiv	žena; lité bronzové náušnice s hvězdicovitými přívěsky, modré a bezbarvé skleněné korálky, karneolový korálek, železný kroužek, kostěný jehelníček, železný řetízek, bronzové kulaté kování, bronzové nákončí
hlavní nákončí	hrob 474	florální motiv	muž; litá bronzová přezka, litá bronzová vrtulkovitě kování, 3 podkovovitá litá bronzová kování opaskových dírek, lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, malé nákončí, 7 obdélných litých bronzových kování, z toho 5 s přívěskem, poutko z bronzového plechu, železná přezka, křesadlo, pazourek, železné šídlo, železný nůž, 3 svorky z rakve, železný hrot kopí
přezka		florální kruholaločnatý motiv	
malé nákončí		esovitá úponka s lístky	
obdélná kování		gryf	
opaskové poutko		esovitá úponka s lístky	
hlavní nákončí	hrob 477	pletencový motiv	muž; bronzové postříbřené hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 5 kulatých kování z postříbřěného bronzového plechu, čtvercová kování z bronzového plechu, oválná železná přezka, kování opaskových dírek z bronzového plechu, 2 železné přezky, křesadlo a 2 pazourky, 2 železné nože
malé nákončí		pletencový motiv	
kulatá kování		pletencový motiv	
obdélná kování	hrob 482	gryf	muž; litá bronzová přezka, 5 obdélných lisovaných kování z bronzového plechu, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, váleček z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
čtvercová kování	hrob 488	geometrický ze soustředných čtverců doplněných mřížkou	dítě; 7 lisovaných bronzových kování, železná přezka
kruhové prolamované kování	hrob 493	perlovcový okraj, roseta	žena; lité bronzové náušnice s hvězdicovitým přívěskem, černé melounovité korálky a bezbarvé dvojité korálky, železný kroužek, 2 litá bronzová kulatá kování, železný nůž

hlavní nákončí	hrob 496	boj muže se 2 zvířaty (z obou stran)	muž; lité bronzové hlavní nákončí, malá nákončí, litá bronzová přezka, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, 6 litých obdélných bronzových kování s přívěsky (u 2 přívěsek se nedochoval), železná přezka, bronzový kroužek, 3 železné nože se zbytky dřevěné pochvy, 2 kování z bronzového plechu, malý bronzový kroužek, železná přezka, železný meč (raná forma podobná šavli), železný hrot kopí
přezka		florální esovitý motiv	
obdélná kování		gryf	
opaskové poutko		florální esovitý motiv	
malé nákončí		gryfové	
kruhové prolamované kování	hrob 498	gryf	žena; oválná bronzová náušnice se zbytkem korálkového přívěsku, 2 bezbarvé tyčinkovité korálky, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný jehelníček, železný nástroj, železná pinzeta, 3 bronzová kulatá kování
hlavní nákončí	hrob 507	3 gryfové	muž; bronzová přezka, kování opaskové dírký z bronzového plechu, poutko z bronzového plechu, lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, lité bronzové malé nákončí, 6 obdélných litých kování s přívěsky, vrtulkovité kování z železného plechu, železná přezka, železný nůž, bronzový kroužek, železný hrot kopí
malé nákončí		esovitá úponka	
obdélná kování		gryf	
kruhové prolamované kování	hrob 511	4 zvířecí hlavičky směřující do středu, jedna nedochovaná	žena; prolamované bronzové kulaté kování, litá bronzové kulaté kování, železný nůž
kruhové prolamované kování		obloučky po obvodu, uvnitř stylizovaný kříž	
kruhové prolamované kování	hrob 512	trojlístky se "šipkami"	žena; bronzové náušnice s fragmentem přívěsku ze skleněných korálek, 1 melounovitý korálek, lité bronzové kulaté kování, železný nůž, velký chalcedonový korálek, bronzový třmen, svorka z rakve

hlavní nákončí	hrob 513	kruholaločná úponka	muž; svorky z rakve, železná obruč, litý bronzový háček, 2 litá bronzová kování, 4 kování, lité bronzové hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 4 litá malá kování, litá bronzová přezka, 3 litá bronzová kování opaskových dírek, úchyty z železného plechu, litá bronzová vrtulkovitě kování, křesadlo, železné šídlo, železný nůž
malé nákončí		kruholaločná úponka	
kování opaskových dírek		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 533	perlovcový okraj, žeběrka	muž; lisované hlavní nákončí z bronzového plechu, bronzová přezka, 2 lisovaná malá nákončí, 5 čtvercových lisovaných kování z bronzového plechu, poutko z železného plechu, 2 malá pravouhlá kování z bronzového plechu, železný nůž
hlavní nákončí	hrob 536/a	př. S.: úponkový motiv s lístky, z.s.: 3 zvířata	muž; lité bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka, 6 obdélných kování, lité bronzové kování opaskové dírk, 2 malá nákončí, poutko z bronzového plechu, vrtulkovitě kování z železného plechu, železná přezka, železné šídlo, železný nůž, železné křesadlo, 2 kování z bronzového plechu, železný hrot kopí, 6 svorek z rakve
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 537	čtyřlístky poskládané do mřížky	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 malá nákončí, litá bronzová přezka, 2 podkovovitá kování opaskových dírek, 6 litých bronzových kování s přívěskem, 2 malá kování z bronzového plechu, bronzové kulaté kování, křesadlo a pazourek, malá železná přezka, svorky z rakve, železný hrot kopí
malá nákončí		gryf	
přezka		gryf	
obdélná kování		gryf	
malé nákončí	hrob 544	perlovcový okraj, florální motiv	muž; velké nákončí lisované z bronzového plechu a zlatého plechu, 4 kruhová kování, 2 železné přezky, železný nůž
kruhová kování		roseta	
kruhové prolamované kování	hrob 554	perlovcový okraj, roseta	žena; železný obrouček, bronzové náušnice s přívěsky z černých korálek, lité bronzové kulaté kování

hlavní nákončí	hrob 561	úponka s listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, lité bronzové malé nákončí, obdélná kování, poutko z železného plechu, kování opaskové dírky z bronzového plechu, malé pravoúhlé kování z bronzového plechu, železné šídlo a křesadlo, vrtulkovité kování z železného plechu, 2 železné nože, železná přezka, železný hrot kopí
malé nákončí		př.s.: gryf, z.s.:esovitá úponka	
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 577	pletencový motiv	muž; hlavní nákončí z postříbřeného bronzového plechu, 3 malá nákončí, 5 čtvercových kování z bronzového plechu, přezka z bronzového plechu, 3 pravoúhlá kování opaskových dírek z bronzového plechu, bronzový kroužek, železný nůž, železná přezka s otiskem textilie, křesadlo, 4 pazourky, 2 svorky z rakve, železný hrot kopí
čtvercová kování		pletencový motiv	
štítkovitá kování postranních řemenů	hrob 582	kruholaločná úponka	muž; 2 štítkovitá litá bronzová kování, poutko z bronzového plechu, lité bronzové kování opaskových dírek, 3 svorky z rakve
malé nákončí	hrob 589	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové malé nákončí, přezka z bronzového plechu, 6 litých obdélných kování, 2 malá kování, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 592	florální motiv	muž; litá bronzová přezka, litá bronzová kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, lité hlavní nákončí, 3 litá malá nákončí, 6 čtvercových litých bronzových kování, vrtulkovité kování z bronzového plechu, litý bronzový háček, železný nůž, křesadlo a pazourek, železná přezka, kostěná rukojeť hůlky, železný hrot kopí
malá nákončí		gryf	
přezka		florální motiv	
čtvercová kování		gryf	

kruhové prolamované kování	hrob 609	perlovcový okraj, roseta	žena; bronzové náušnice, černé a bezbarvé melounovité korálky, železný kroužek, železný nůž, bronzový kroužek, lité bronzové kulaté kování, válcovitý kostěný jehelníček s železnou jehlou
hlavní nákončí	hrob 629	geometrický puncovaný florální motiv	muž; lisované hlavní nákončí ze stříbrného plechu a slabě pozlacené, poutko z bronzového plechu, litá bronzová přezka se železným zubem, železná přezka, 4 lisovaná kování ze stříbrného plechu, kování opaskových dírek, železný kroužek, železný nůž, šavle
malé nákončí	hrob 630	pletencový motiv	muž; malé nákončí z bronzového plechu, čtvercové kování, železná přezka, křesadlo, 2 pazourky, železný nůž, svorky z rakve, železný hrot kopí
čtvercové kování		pletencový motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 632	perlovcový okraj, čtyři zvířecí hlavičky uspořádané do vrtulky	žena; bronzové náušnice s bronzovým kulovitým přívěskem, černé melounovité korálky, lité bronzové kulaté kování, železný nůž, kostěný jehelníček s železnou jehlou
hlavní nákončí	hrob 638	gryf, zachované částečně	muž; lité bronzové nákončí, 7 litých obdélných bronzových kování, železná přezka, železný nůž, 5 svorek z rakve, železný hrot kopí
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 647	př.s.: pletencový motiv, z.s.: osmičkový pletenec, pás čtverečků na vnější straně	muž; bronzové hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 4 čtvercová kování z bronzového plechu, trojúhelníkové kování z bronzového plechu, železný nůž, křesadlo a pazourek, železná přezka
malá nákončí		pletencový motiv	
čtvercová kování		pletencový motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 653	zvíře se znázorněnou srstí/štětínami na těle	žena; bronzová náušnice, tordovaný nákrčník z bronzového drátu, černé melounovité a malé kulaté skleněné korálky, železná přezka, bronzový toaletní nástroj, lité bronzové kulaté kování, železný nůž, zlomek jehelníčku, bronzové hlavní nákončí, malý bronzový kroužek
kruhové prolamované kování	hrob 669	pásky trojúhelníčků v soustředných kruzích	žena; bronzová náušnice se zbytkem závěsku, hnědočerné skleněné korálky, prolamované bronzové kruhové kování, malý bronzový kroužek, železný nůž

hlavní nákončí	hrob 680	úponka s listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 malá nákončí, 8 litých obdélných bronzových kování, přezka, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, poutko z bronzového plechu, litá bronzová vrtulkovitě kování, železná přezka, železné šídlo, křesadlo, železný nůž, 3 svorky na rakev
obdélná kování		gryf	
malá nákončí		esovitá úponka	
hlavní nákončí	hrob 692	př.s. 3 gryfové, z.s.: kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, 2 litá bronzová malá nákončí, 6 obdélných kování, litá bronzová přezka, poutko z železného plechu, litá bronzová vrtulkovitě kování, čtyřhranné lité bronzové kování, železná přezka, kování opaskových dírek z bronzového plechu, železný nůž, dlouhý železný hrot kopí
malá nákončí		florální motiv	
čtvercové kování		esovitá úponka uprostřed, kolem florální motiv	
obdélná kování		gryf	
čtvercové kování	hrob 730	florální geometrizovaný motiv	muž; kování z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž, bronzový trn z přezky
kruhová drobná kování	hrob 736	roseta	muž; 3 kulatá kování, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
štítkovitá kování	hrob 757	pletencový motiv	muž; lisované hlavní nákončí z postříbřeného bronzového plechu, lisované malé nákončí z postříbřeného plechu, 5 lisovaných postříbřených štítkovitých kování, oválná bronzová přezka s železným trnem, 3 pravouhlá kování opaskových dírek, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný hrot kopí s dlouhou tulejí, svorka z rakve
hlavní nákončí		pletencový motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 771	4 zvířecí hlavičky směřující do středu	žena; bronzové náušnice s plechovým kulatým přívěskem, bezbarvé a černé melounovité korálky, malý černý skleněný korálek, železná přezka, železné náradí, malý železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železné šídlo, prolamované bronzové kulaté kování, 3 svorky z rakve

hlavní nákončí	hrob 776	geometrický motiv	dítě; lisované hlavní nákončí z postříbřeného bronzu, 3 malá nákončí, železná přezka, hlavní nákončí z bronzového plechu, malá nákončí, 16 polokulovitých hlaviček nýtů ve skupinkách po 4, železná přezka, bronzový kroužek, železný nůž, železný hrot kopí
malá nákončí		geometrický motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 777	zvíře	žena; tmavomodré melounovité korálky, lité bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, kostěný jehelníček
hlavní nákončí	hrob 790	kličkovitá úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, malé nákončí, bronzová přezka se zbytky textilu, 3 litá bronzová podkovovitá kování opaskových dírek, 7 kulatých litých bronzových kování, litá bronzová vrtulkovitá kování, železné šídlo, železný nůž, 2 malá pravoúhlá kování z bronzového plechu
malé nákončí		esovitá úponka	
vrtulkovité kování		úponka	
kruhová drobná kování		florální motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 793	4 zvířecí hlavičky směřující do středu	žena; bronzové náušnice s bronzovým kulovitým přívěskem, bezbarvé melounovité skleněné korálky, železný kroužek, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný nástroj, lité bronzové kulaté kování, štítkovité kování, bronzové kulaté kování, železný řetízek, 4 svorky z rakve
kruhové prolamované kování		zvíře	
kruhové prolamované kování	hrob 805	zvíře	žena; bronzová náušnice s trychtýřovitým přívěskem z bronzového plechu s černými korálky, lité bronzové kulaté kování
kruhové prolamované kování	hrob 806	4 zvířecí hlavičky směřující do středu	žena; 2 lité bronzové náušnice s hvězdicovitým přívěskem, černé a bezbarvé melounovité korálky, železný kroužek, lité bronzové kulaté kování, bronzový kroužek, železný řetízek, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, fragmenty kování z lisovaného bronzového plechu

čtvercové kování	hrob 826	geometrický motiv s čtyřhrannou pukličkou uprostřed	muž; litá bronzová přezka, 2 lisovaná čtvercová kování z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž
kruhové prolamované kování	hrob 841	4 zvířecí hlavičky vinoucí se z vnitřního kroužku do tvaru vrtulky	žena; bronzová náušnice s přívěskem tvaru kapky z bronzového plechu s černými skleněnými korálky, černé a bezbarvé melounovité korálky, železný nůž, 2 litá bronzová kulatá kování, 2 svorky z rakve
přezka	hrob 845	perlovcový okraj, florální, esovitý motiv	muž; litá bronzová přezka, podkovovité lité bronzové kování opaskových dírek, 2 litá malá nákončí, 2 čtvercová litá bronzová kování, 2 čtvercová litá kování, rombické lité bronzové kování, křesadlo, 2 pazourky, železný nůž, 4 svorky z rakve, železný hrot kopí s tulejí
malá nákončí		esovitá úponka	
čtvercová kování		mřížka	
čtvercová kování		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 852	geometrický motiv rozdělený do 3 okýnek	muž; lisované hlavní nákončí z bronzového plechu, 2 čtvercová kování z bronzového plechu, lisované malé nákončí, litá bronzová přezka, železná přezka, železný nůž
obdélná kování	hrob 869	gryf	muž; 5 litých obdélných bronzových kování, 3 železné přezky, železný nůž, železný kroužek, 2 pravoúhlá kování
hlavní nákončí	hrob 871	florální motiv s lístky	muž; lité bronzové hlavní nákončí a malé nákončí, bronzová přezka, 5 štítkovitých litých bronzových kování (1 s přívěskem), železné poutko, malé kování z bronzového plechu, železná přezka, křesadlo a 2 pazourky, železný nůž
malé nákončí		esovitá úponka	
štítkovitá kování		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí	hrob 902	př.s.: čtverečky na puncovaném pozadí, z.s.: žeběrka	dítě; lité bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka, 4 litá bronzová kování, 2 litá bronzová malá nákončí, litá bronzová vrtulkovitá kování, 2 železné nože se zbytky dřevěných pochev, železná kopí s tulejí
obdélná kování		gryf	
malá nákončí		esovitá úponka	

hlavní nákončí	hrob 913	kruholaločná úponka	muž; zlatá náušnice s přívěskem z litého bobulovitého korálku, velké železné křesadlo, malé křesadlo, železný nůž, železné šídlo a pazourek, železná přezka, hlavní bronzové nákončí, bronzová přezka, 4 bronzová malá nákončí, 17 puncovaných kování s přívěsky, 3 puncovaná kování opaskových dírek, 22 puncovaných malých kování, poutko z železného plechu, vrtulkovité kování, 4 svorky z rakve
malá nákončí		kruholaločná úponka	
drobná kování		palmeta na puncovaném pozadí	
kování opaskových dírek		jednoduchá palmeta	
kruhové prolamované kování	hrob 943	4 zvířecí hlavičky vinoucí se z vnitřního kroužku do tvaru vrtulky	dívka; bronzové náušnice s přívěskem tvaru pyramidy z bronzového plechu s modrými skleněnými korálky, bezbarvé malé melounovité skleněné korálky, 1 korálek z karneolu, korálky z bronzového plechu, železný kroužek, železný nůž, lité kulaté bronzové kování
přezka	hrob 945	esovitá úponka do tvaru srdce	muž; litá bronzová přezka, 3 podkovovitá litá kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, malé nákončí, 5 obdélných litých bronzových kování (2 s přívěskem), 2 litá bronzová vrtulkovitá kování, železná přezka, železný nůž, železný hrot kopí
obdélná kování		gryf	
opaskové poutko		gryf	
kování		dvě zvířecí hlavy proti sobě	
čtvercová kování	hrob 946	geometrický motiv s čtyřhrannou pukličkou uprostřed	muž; hlavní nákončí z lisovaného stříbrného plechu, litá bronzová přezka, 5 bronzových čtvercových lisovaných postříbřených kování, železná přezka, křesadlo a pazourek, bronzový kroužek, železný kroužek, železný nůž v dřevěné pochvě, železný meč
čtvercová kování	hrob 961	florální smyčkový motiv	dítě; hlavní nákončí z bronzového postříbřeného plechu, 3 malá nákončí z bronzového plechu, 7 lisovaných čtvercových kování z bronzového plechu, železná přezka, oválná železná přezka, bronzová náušnice, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy

hlavní nákončí	hrob 968	gryf a esovitá úponka do tvaru srdce, dochováno částečně	muž; lité bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka s železným trnem, 3 kování opaskových dírek z bronzového plechu, 6 obdélných kování, malé nákončí, křesadlo, železné šídlo, pazourek, železný nůž, malý bronzový knoflík, železná přezka, zlomek železa, 2 svorky z rakve, železné kopí
malé nákončí		úponka	
obdélná kování		gryf	
kruhové prolamované kování	hrob 986	zvířecí hlavičky vinoucí se kolem středového kroužku	žena; bronzová náušnice se pyramidovým přívěskem z bronzového plechu s modrými skleněnými korálky, skleněné korálky, modré melounovité korálky, drátěný kroužek, válcovitý kostěný jehelníček, lité bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
hlavní nákončí	hrob 989	pletencový motiv	muž; postříbřené bronzové hlavní nákončí, 5 čtvercových kování, železný kroužek, malá železná přezka, oválná železná přezka, pravouhlé malé kování z bronzového plechu, železný nůž
čtvercová kování		pletencový motiv	
hlavní nákončí	hrob 1003	úponka s listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 malá nákončí, litá bronzová přezka, 5 kování opaskových dírek z bronzového plechu, poutko z bronzového plechu, zlomek lité vrtulkovitá kování, 7 litých obdélných bronzových kování s přívěsky, 5 litých bronzových kování, podkovovitá kování z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž, železný hrot kopí s tulejí
malá nákončí		úponka s listy	
vrtulkovité kování		florální motiv, dochované jen z poloviny	
obdélná kování		gryf	
kruhové prolamované kování	hrob 1012	perlovcový okraj, uprostřed roseta	žena; bronzové oválné náušnice s přívěskem ze zelených skleněných korálků, modré a zelené melounovité korálky, tordovaný drátěný nákrčník, železný kroužek, bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy

hlavní nákončí	hrob 1019	úponka s listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka, 2 malá nákončí, 6 obdélných kování, vrtulkovité kování, malý bronzový prsten, železný nůž v dřevěné pochvě, poutko z bronzového plechu, železná přezka, železný kroužek, železné šídlo, 2 svorky z rakve
malá nákončí		gryf	
obdélná kování		gryf	
kování		dvě zvířecí hlavy proti sobě	
kruhové prolamované kování	hrob 1063	zvíře	žena; bronzové náušnice s kulovitým přívěskem, nákrčník z bronzového drátu, černé a bezbarvé melounovité korálky, černo-zelené korálky, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, malá litá bronzová spona bez jehlice, lité kulaté kování z bílého kovu, lité kulaté kování
kruhové prolamované kování		perlovcový okraj, roseta	
hlavní nákončí	hrob 1064	boj 2 zvířat	muž; lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová přezka, 2 litá malá nákončí, 7 litých obdélných kování, kování opaskových dírek z bronzového plechu, litá bronzová vrtulkovité kování, železný kroužek, železná přezka, bronzový kroužek, křesadlo, pazourek, železné šídlo, železný nůž, svorka z rakve
obdélná kování		gryf	
malá nákončí		esovitá úponka	
kruhové prolamované kování	hrob 1072	perlovcový okraj, roseta	žena; bronzové náušnice s kulovitým přívěskem, černé melounovité korálky, železný kroužek, lité bronzové kulaté kování
hlavní nákončí	hrob 1075	př.s. 3 gryfové, z.s.: žeběrka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 2 lité bronzové malé nákončí, lité bronzové přezky, 3 podkovovitá litá kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, 10 obdélných litých kování, litá bronzová vrtulkovité kování, bronzové kulaté kování, křesadlo, železná přezka, železný nástroj, 2 železné nože,
přezka		zvíře	
obdélná kování		gryf	

úchyty na nýty		tvary zvířecí hlavy	
kování		2 zvířecí hlavičky hledící od sebe	
hlavní nákončí	hrob 1084	př.s.: boj 3 zvířat, z.s.: kruholaločná úponka	muž; lití bronzové hlavní nákončí, lité malé nákončí, 4 litá malá nákončí s perlovcovým okrajem, litá bronzová přezka, poutko z železného plechu, železná přezka, 4 štítkovitá litá bronzová kování, litá bronzová vrtulkovitá kování, křesadlo, železné šídlo, 3 litá bronzová kování, železný nůž, 6 svorek z rakve
malé nákončí		geometrizedovaný florální motiv	
přezka		florální motiv	
malá nákončí		perlovcový okraj a perlovcová linie uprostřed	
štítkovitá kování		esovitá úponka ve tvaru srdce	
hlavní nákončí	hrob 1085	perlovcový okraj, uprostřed stylisovaný florální motiv	muž; lité bronzové hlavní nákončí s perlovcovým okrajem, 2 malá nákončí, bronzová přezka, lité bronzové kování opaskových dírek, poutko z železného plechu, 10 litých kování s přívěsky, 5 litých bronzových malých kování, čtyřhranný ochranný kroužek z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž, železné šídlo, bronzová vrtulkovitá kování
kruhové prolamované kování	hrob 1119	geometrická stylisovaná mřížka	žena; bronzové náušnice s kulovitým přívěskem, bezbarvé a bílé skleněné korálky, železný kroužek, prolamované lité bronzové kulaté kování, malý železný nůž
kruhové prolamované kování	hrob 1122	perlovcový okraj, roseta	žena; oválné bronzové náušnice s přívěskem ze zelených skleněných korálků, železný kroužek, malé lité kulaté kování, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, tulejkovitá nákončí z bronzového plechu
hlavní nákončí	hrob 1124	př.s. 2 gryfové, z.s. esovitá úponka	muž; lité bronzové hlavní tulejkovitá nákončí, bronzová přezka, 5 čtvercových litých kování, železná přezka, zlomek železného kroužku, železný nůž, křesadlo, železná pinzeta (?)
čtvercová kování		zaoblená mřížka	

kruhové prolamované kování	hrob 1129	zvíře	žena; bronzové náušnice s kulovitým bronzovým přívěskem, bezbarvé melounovité korálky, dvojité korálky, modré a zelené kulaté korálky, černo-šedé korálky, 1 velký polokulovitý modrý skleněný korálek, velký a menší železný kroužek, lité bronzové kulaté kování, železný nůž
hlavní nákončí	hrob 1139	př.s.: 3 gryfové, z.s.: úponka se stylizovanými lístky	muž; lité bronzové hlavní tulejkovité nákončí, malé nákončí, bronzová přezka ve zlomcích, čtyřhranné lité bronzové kování, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, 2 svorky z rakve
čtvercová kování		geometrizedovaný florální motiv	
přezka	hrob 1141	florální motiv	muž; litá bronzová přezka, 3 litá kování opaskových dírek, lité bronzové hlavní nákončí, 2 prolamovaná malá nákončí, 6 štítkovitých kování s přívěsky, 6 malých kování opaskových dírek z bronzového plechu, železné šídlo, železný nůž
hlavní nákončí		př.s.: palmety propojené úponkou, z.s.: zvířata propojená úponkou, dochována jen vrchní polovina	
štítkovitá kování		palmeta	
kování opaskových dírek		stylizovaný florální motiv	
malá nákončí		úponka s obrácenými palmetami	
hlavní nákončí	hrob 1142	esovitě uspořádané drobné kruholaločnaté úponky	muž; oválná bronzová náušnice s granulací, lité hlavní nákončí, malé nákončí, 2 malá nákončí s úchyty, oválná bronzová přezka, 2 podkovovitá litá kování opaskových dírek, železná přezka, poutko z bronzového plechu, vrtulkovité kování, 10 drobných kování, 2 křesadla a pazourek, 2 železné nože se zbytkem dřevěné pochvy, 2 štítkovitá a 3 prolamovaná litá malá kování, železný hrot kopí s tulejí, 3 svorky z rakve
drobná kování		esovitá úponka	
malá nákončí		florální motiv	

hlavní nákončí	hrob 1149	př.s. Boj muže a zvířete, z.s. Úponka s velkými listy	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 malá nákončí s lisovaným ornamentem, litá bronzová přezka, železná přezka, poutko se stopami textilu, železné šídlo, křesadlo, pazourek, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný hrot kopí s tulejí, 2 svorky z rakve
přezka		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí	hrob 1151/a	př.s.: 2 gryfové, z.s.: kruholaločná úponka	bronzová náušnice s bobulovitým přívěskem, lité bronzové hlavní nákončí, rám bronzové přezky, železná přezka, 5 kování z bronzového plechu, železný nůž
kruhové prolamované kování	hrob 1158	zvířecí hlavičky vinoucí se kolem středového kroužku	žena; bronzové náušnice s přívěskem z bronzového plechu s modrými skleněnými korálky, bezbarvé a černé melounovité korálky, černo- zelené korálky, železná přezka, lité bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy
malé nákončí	hrob 1159	pletencový motiv	muž; malé nákončí z bronzového plechu, 3 čtvercová kování z bronzového plechu, pravoúhlá kování z bronzového plechu, železná přezka, 4 svorky z rakve, železný hrot kopí s tulejí
čtvercová kování		pletencový motiv	
hlavní nákončí	hrob 1171	okraj zdobený osmičkovou páskou, uprostřed úponka s lístky	muž; lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová přezka, malé nákončí, 5 obdélných kování, malé kování z bronzového plechu, 2 železné nože, železné obroučky
přezka		esovitá úponka do tvaru srdce	
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 1177	pletencový osmičkovitý motiv	muž; bronzové hlavní nákončí, 4 bronzová malá nákončí, 4 kulatá lisovaná kování z bronzového plechu, 2 pravoúhlá kování opaskových dírek z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
drobná kulatá kování		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 1183	esovitá úponka do tvaru srdce	muž; lité hlavní nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, 2 prolamovaná litá bronzová malá nákončí, 3 kulatá litá bronzová kování

malé nákončí		fleur de lis	
drobná kulatá kování		florální motiv	
hlavní nákončí	hrob 1186	gryfové v oddělených okýnkách, dochována spodní část	žena; řetízek ze skleněných korálek (bezbarvé dvojité korálky, 1 bradavičnatý korálek, 1 millefiori korálek, bronzové spirálové korálky), železný kroužek, železný nástroj, fragment litého bronzového dlouhého nákončí, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy
malá nákončí	hrob 1187	kruholaločná úponka	muž; 2 litá bronzová malá nákončí, litá bronzová přezka, 2 štítkovitá litá bronzová kování s přívěsky, 2 litá bronzová kování opaskových dírek, malé kování, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy
štítkovitá kování		kruholaločná úponka	
přezka		fleur de lis	
hlavní nákončí	hrob 1189	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová vrtulkovitá kování, železný kroužek, železné šídlo, železný nůž, železná přezka
kruhové prolamované kování	hrob 1190	perlovcový okraj, roseta	žena; bronzové náušnice s kulovitým bronzovým přívěskem, oválné bronzové náušnice se zbytkem závěsku z korálek, bronzový nákrčník, dlouhý řetízek ze skleněných korálek (černé melounovité, bezbarvé válcovité, kulaté a válcovité millefiori, bezbarvé kulaté skleněné korálky), železný kroužek, 3 litá bronzová kulatá kování, malý bronzový prstýnek, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, malá bronzová přezka
kruhové prolamované kování		zvíře se hřívou (kůň?)	
hlavní nákončí	hrob 1194	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, bronzová přezka, 3 litá bronzová malá nákončí, 5 kulatých litých bronzových kování, kování opaskových dírek z bronzového plechu, železná přezka, malé železné poutko, železný hrot kopí s tulejí
malá nákončí		esovitá úponka zakončená zvířecími hlavičkami	
drobná kruhová		palmeta	

kování			
hlavní nákončí	hrob 1197	florální motiv s výraznými kulatými lístky	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, destička od přezky z bronzového plechu, 5 kování opaskových dírek z bronzového plechu, 3 litá bronzová malá nákončí, 6 litých bronzových kování, poutko z bronzového plechu, železná přezka, vrtulkovité kování z železného plechu, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, pravoúhlá malá bronzová kování, 3 svorky z rakve, železný hrot kopí
malá nákončí		florální motiv s členěnými lístky	
kruhové prolamované kování	hrob 1199	trojúhelníčky uspořádané do soustředných kruhů	žena; bronzová náušnice, bezbarvé a hnědé melounovité skleněné korálky, lité bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
kruhové prolamované kování	hrob 1205	4 zvířecí hlavičky vinoucí se z vnitřního kroužku do tvaru vrtulky	žena; prolamované bronzové kulaté kování, železný kroužek
kruhové prolamované kování	hrob 1208	4 zvířecí hlavičky vinoucí se z vnitřního kroužku do tvaru vrtulky	žena; bronzové náušnice s trychtýřovitým přívěskem z bronzového plechu s bezbarvými skleněnými korálky, bezbarvé a modré skleněné korálky, železná přezka se stopami textilie, lité bronzové kulaté kování, železný nůž, válečkovitý kostěný jehelníček s železnou jehlou
kruhová prolamovaná kování	hrob 1211	geometrizovaná roseta	žena; bronzové náušnice s kulovitým bronzovým přívěskem, bezbarvé dvojité korálky, modré skleněné korálky, zlomek železné přezky, 2 litá bronzová kulatá kování, 2 svorky z rakve
hlavní nákončí	hrob 1214	př.s. Florální motiv, z.s. 3 gryfové	muž; lité bronzové hlavní nákončí, prolamované lité malé nákončí, 7 obdélných litých bronzových postříbřených kování, bronzová přezka, poutko z bronzového plechu, litý bronzový háček, železná přezka, železný nůž
obdélná kování		gryf	
malé nákončí		stylizovaná fleur de lis	
hlavní nákončí	hrob 1215/a	př.s. Boj zvířat, z.s. kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, bronzové malé nákončí, litá bronzová přezka, 3 podkovovitá litá bronzová kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, 6 štítkovitých litých kování s přívěsky, 3 litá kování, železná přezka, bronzový prsten, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, 2 malé svorky z rakve
přezka		esovitá úponka do tvaru	

		srdce	
opaskové poutko		geometrický křížek	
vrtulkovité kování		esovitá úponka	
štítkovitá kování		florální motiv s palmetou	
hlavní nákončí	hrob 1221	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová přezka, 4 štítkovitá litá bronzová kování opaskových dírek, 3 malá nákončí, 9 litých malých kování, 6 štítkovitých litých bronzových kování s přívěsky, poutko z bronzového plechu, litá bronzová vrtulkovité kování, křesadlo, pazourek, železné šídlo, dlouhý železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy
přezka		kruholaločná úponka	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
štítkovitá kování		kruholaločná úponka	
kruhové prolamované kování	hrob 1227	trojúhelníčky uspořádané do soustředných kruhů	žena; bronzové náušnice s kulovitým bronzovým přívěskem, válcovitý železný jehelníček, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, lité bronzové kulaté kování
kruhové prolamované kování	hrob 1230	4 zvířecí hlavičky uspořádané kolem středového kroužku	žena; litá bronzová náušnice s hvězdicovitým přívěskem, bronzové oválné náušnice s přívěskem z modrých skleněných korálek, malá oválná bronzová náušnice se zbytkem přívěsku, nákrčník z tordovaného bronzového drátu, modro-černé a bezbarvé melounovité skleněné korálky, lité bronzové kulaté nákončí, velké lité bronzové kulaté kování, 7 válcovitých železných jehelníčků a železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy, velký černobílý skleněný korálek
kruhové prolamované kování		zvíře	
kruhové prolamované kování	hrob 1231	perlovcový okraj, roseta	žena, lité bronzové náušnice s hvězdicovitým přívěskem, bezbarvé a zelené skleněné korálky, železný kroužek, zlomek litého bronzového kování, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy

malá nákončí	hrob 1233	drobné šupinky	muž; lité bronzové hlavní nákončí, lité bronzové malé nákončí s úchyty, 9 litých malých kování, železná přezka, křesadlo, 2 pazourky, železný nůž se zbytkem dřevěné pochvy
kruhové prolamované kování	hrob 1235	zvíře	žena; bronzové náušnice s 1 velkým a 2 malými černými přívěsky z černých skleněných korálek, černé a modré melounovité korálky, 1 kulatý zploštělý skleněný korálek, tordovaný nákrčník z bronzového drátu, železný kroužek, bronzové kulaté kování, válcovité kostěné jehelníčky
kruhové prolamované kování	hrob 1236	zvíře	žena; bronzová náušnice se zbytkem závěsku, nákrčník z bronzového drátu, bezbarvé melounovité skleněné korálky, pravoúhlé kování z bronzového plechu, lité bronzové kování opaskových dírek, velké lité bronzové kulaté kování, železný nůž a železná obroučka
kruhové prolamované kování	hrob 1239	trojúhelníčky uspořádané do soustředných kruhů	žena; bronzová náušnice s kulovitým bronzovým přívěskem, černý melounovitý korálek, malý bronzový prsten, lité bronzové kulaté kování, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
hlavní nákončí	hrob 1244	př.s.: kruholaločná úponka s vlnovkovým orámováním, z.s.: stylisovaná osmičková stužka	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, 2 kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, 2 litá malá nákončí, 6 štítkovitých litých bronzových kování (4 s přívěskem), 3 malá kování, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný zlomek
malá nákončí		kruholaločná úponka	
štítkovitá kování		esovitá úponka do tvaru srdce	
hlavní nákončí	hrob 1245	př.s.: boj zvířat, z.s. kruholaločná úponka	muž; lité bronzové tulejkovité nákončí, lité bronzové malé nákončí, poutko z bronzového plechu, bronzová přezka, železná přezka, 6 štítkovitých bronzových kování, litá bronzová vrtulkovitá kování, malý železný nástroj, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, svorka z rakve
hlavní nákončí	hrob 1246	stylizovaný geometrizovaný florální motiv malých osmiček	muž; prolamované lité bronzové kování, 2 litá bronzová malá nákončí, 2 prolamovaná litá malá nákončí, bronzová přezka, 2 kování opaskových dírek, 6 kulatých bronzových kování, litá bronzová vrtulkovitá kování, železné šídlo, 4 štítkovitá litá kování, železná přezka, křesadlo se 2 pazourky, železný hrot kopí s tulejí

kruhové prolamované kování	hrob 1247	zvíře	žena, bronzová náušnice s kulovitým přívěskem, malý oválný bronzový kroužek, zlomky železného řetízku, 2 železné nože, lité bronzové kulaté kování, železná obroučka, 3 svorky z rakve, 2 štítkovitá kování, 3 malá nákončí, vrtulkovité kování
štítkovitá kování		kruholaločná úponka	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
vrtulkovité kování		florální esovitý motiv	
hlavní nákončí	hrob 1248	kruholaločná úponka	muž; prolamované lité hlavní nákončí, 2 malá nákončí, 5 litých jazykovitých malých kování, podkovovitá litá kování opaskových dírek, 11 prolamovaných litých kování, bronzová vrtulkovité kování, křesadlo, pazourek, železný nůž
malá nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování		esovitá úponka	
hlavní nákončí	hrob 1249	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 3 litá bronzová malá nákončí, litá bronzová přezka, 4 bronzová kování opaskových dírek, poutko z bronzového plechu, litá bronzová vrtulkovité kování, 12 litých bronzových jazykovitých kování se přívěsky, 11 litých malých kování, křesadlo, pazourek, železné šídlo, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železná přezka
přezka		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování		florální motiv s palmetou, perlovcový okraj	
kruhové prolamované kování	hrob 1253	perlovcový okraj, roseta	žena; oválné bronzové náušnice s přívěskem ze zelených skleněných korálek, modré, zelené, bílé a černé skleněné korálky, lité bronzové kulaté kování, železný nůž
hlavní nákončí	hrob 1254	florální motiv	muž; prolamované lité bronzové hlavní nákončí, litá bronzová přezka, 2 litá bronzová kování opaskových dírek, 2 litá bronzová malá nákončí s úchyty, litá bronzová vrtulkovité kování, 4 litá malá kování, 6 obdélných kování, křesadlo, pazourek, železné šídlo, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
přezka		gryf	

obdélná kování		gryf	
malá nákončí		florální motiv	
kruhové prolamované kování	hrob 1261	4 zvířecí hlavičky vinoucí se z vnitřního kroužku do tvaru vrtulky	žena; oválné bronzové náušnice s přívěskem ze zelených skleněných korálků, černé melounovité korálky a bezbarvé malé skleněné korálky, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, lité bronzové kulaté kování
hlavní nákončí	hrob 1264	florální motiv	muž; prolamované lité bronzové hlavní nákončí, 3 litá bronzová malá nákončí, 5 obdélných litých bronzových kování, přezka z postříbřeného bronzového plechu, přívěsky kování, poutko z bronzového plechu, železná přezka, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, bronzová náušnice
malé nákončí		esovitá úponka s lístky	
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 1265	kruholaločná úponka	dítě; prolamované lité bronzové hlavní nákončí, 3 litá bronzová malá nákončí, 2 litá bronzová kování opaskových dírek, zlomek železné nože, 2 obdélná kování
malá nákončí		kruholaločná úponka	
malá nákončí		florální motiv	
obdélná kování		gryf	
hlavní nákončí	hrob 1268	kruholaločná úponka	muž; lité bronzové hlavní nákončí, lité bronzové malé nákončí, litá bronzová přezka, 2 litá bronzová kování opaskových dírek, 4 prolamovaná litá malá kování, 7 štítkovitých litých kování se přívěsky, litá bronzová vrtulkovitá kování, křesadlo se stopami textílie, pazourek, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy
štítkovitá kování		esovitá úponka	
hlavní nákončí	hrob 1270	kruholaločná úponka, povrch silně poškozen	muž; lité bronzové hlavní nákončí, 4 malá nákončí, litá bronzová přezka, 3 litá bronzová kování opaskových dírek, litá bronzová vrtulkovitá kování, 15 litých jazykovitých bronzových kování s puncováním, 29 puncovaných litých bronzových knoflíků, 2 železné nože, chránič dřevěné pochvy ze železného plechu
malá nákončí		esovitá úponka	

drobná jazykovitá kování		palmety	
kování opaskových dírek		palmeta	
hlavní nákončí	hrob 1272	úponka	dítě, lité bronzové hlavní nákončí, 2 litá bronzová malá nákončí s úchyty, 6 štítkovitých litých kování se přívěsky, železná přezka, litá kování opaskových dírek, železný nůž
malá nákončí		esovitá úponka	
štítkovitá kování		esovitá úponka	
kruhové prolamované kování	hrob 1273	zvíře	žena; bronzová náušnice, modré, zelené a černé skleněné korálky, železný kroužek, bronzové kulaté kování, lité bronzové kulaté kování, železný nůž
kruhové prolamované kování	hrob 1274	zvíře	dítě, oválná bronzová náušnice, velká litá bronzová spona, lité bronzové kulaté kování
kruhové prolamované kování	hrob 1275	zvíře	žena; bronzové náušnice s kulovitým přívěskem, 1 karneolový korálek, černé a bezbarvé melounovité, bílé kulaté, zelené a černo-šedé válcovité skleněné korálky, kulatá litá kování, nákrčník z bronzového drátu, bronzový kroužek, 3 litá bronzová kování, železný nůž
kruhové prolamované kování		jezdec na koni	
hlavní nákončí	hrob 1281 a/b	geometrizovaný florální motiv do tvaru V	muž a žena; litá bronzová přezka byzantského typu, lité bronzové hlavní nákončí, 2 malá nákončí z bronzového plechu, 5 čtyřhranných kování ze stříbrného plechu, bronzový rám přezky s železným trnem, železná přezka, 2 podkovovitá kování opaskových dírek, kování z bronzového plechu s kruhovým přívěskem, železný nůž

Zamárdi-Rétiföldek:

(dle Bárdos – Garam 2009)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Další nálezy:
malé nákončí	hrob 7	florální motiv	muž, úzký fragment železa z rakve se zbytkem dřeva, malé nákončí z bronzového plechu, hladký bronzový plíšek, čtvercové bronzové plechové kování, opaskové poutko, železný nůž, železný kroužek, fragment bronzového plíšku,
čtvercová kování		florální motiv	
malá nákončí	hrob 10	stylizovaný had	muž; kousek železa z rakve, bronzová pozlacená garnitura: velké nákončí s úchyty, malá nákončí, oválná kování, kulatá kování, krátké malé nákončí s širokou stěžejkou, opaskové poutko, železná přezka. Ozdoby opasku severoitalského typu: oválná bronzová přezka, lichoběžníkové lité kování, masivní bronzové nákončí
drobné obdélníkové kování		osmičkovitý pletenec	
hlavní nákončí		geometrizované stylizované znázornění zvířat, snad ptáků	
malé nákončí	hrob 27	esovitá úponka s lístky	dítě, infans I (?); bronzový přívěsek z náušnice romboického průřezu, litý bronzový kotouček s prolamovaným středem, lité malé nákončí s úchyty
bronzová litá figurka	hrob 35	delfín s kuličkou v tlamě	žena; stříbrná pozlacená náušnice s plechovým kulatým přívěskem, bronzová přezka, oválný litý kroužek, plechové kování, železný hrot, bronzový řetízek, prolamovaný bronzový přívěsek, malá litá bronzová figurka delfína s kuličkou v tlamě, železný klíč, železná spona, železný nůž, železný plech, železný kroužek

malá nákončí	hrob 44	perlovcový okraj, vnitřní plocha zdobená kosočtvercovou mřížkou	dítě; železná přezka, úzké kování z bronzového plechu, lisované malé kulaté kování ze stříbrného plechu, lisované malé nákončí ze stříbrného plechu, železný hrot šípů, bronzový řetízek, šedá keramická nádoba
kulaté prolamované kování	hrob 82	pletencová stužka na okraji, vnitřní plocha se stylizovanými šesti listy směřujícími do středu	žena; stříbrné náušnice s kulatými plechovými přívěsky, barevné skleněné korálky, oválná železná přezka, železný nůž, bronzový kroužek, bronzové malé kotoučky, železný klíč, malá bronzová spona, kostěný jehelníček s železnou jehlou
kulaté prolamované kování		okraj zdoben obloučky, uvnitř stylizovaný čtyřlístek	
kulaté prolamované kování		perlovcový okraj, asi stylizované úponky směřující do středu	
kulaté prolamované kování		3 obloučky z vnitřní strany spojené uprostřed	
kulaté prolamované kování	hrob 94	trojúhelníčky poskládané do dvou soustředných kruhů	žena; skleněné korálky (několik žlutých a zelených, černo-žluté očkované korálky, žebrované zelené), pravoúhlá bronzová přezka s poškozeným opaskovým poutkem ze železného plechu, kulaté kování z lisovaného bronzového plechu, kuželovité bronzové pozlacené kování, oválné lisované kování, prolamované kulaté kování, menší prolamované kulaté kování, železný klíč, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, kostěný jehelníček, železný kroužek
kulaté prolamované kování		3 úponky srdcovitého tvaru mířící do středu	
drobná kulatá kování		florální motiv	
malá nákončí	hrob 111	osmičkovitý pletenec	muž; 4 barevné korálky, bronzový plíšek, 2 malá nákončí, okraj velkého nákončí, 7 lisovaných polokulovitých bronzových kování, 3 malá kování z bronzového plechu, bronzový kroužek, malý zlomek železného plechu,

malé nákončí	hrob 113	osmičkovitý pletenec	žena; 1 modrý osmihranný korálek, stříbrné náušnice s kulatým přívěskem, oválná železná přezka, malé nákončí z lisovaného bronzového plechu
malá nákončí	hrob 120	jednoduché osmičky poskládané do řad nad sebou	muž, železná krátká kování, malé krátké nákončí
hlavní nákončí	hrob 123	osmičkovitý pletenec, dva vedle sebe	mladá žena; krátké lité nákončí buď ze stříbrného plechu nebo možná odlévané, litá bronzová přezka, železná přezka
hlavní nákončí	hrob 153	geometrická nepravidelná mřížka	dítě; 2 stříbrné náušnice, náhrdelník z očkových černozeleňých korálek, římská spona, bronzový kroužek, železný nůž, železný klíč, nákončí ze stříbrného plechu
prsteny	hrob 162	geometrický pletenec	žena; 24 očkovitých korálek, stříbrný drátěný nápažník, 2 stříbrné prsteny z plechu, kulatá bronzová spona, fragment železného nože, nákončí z postříbřeného bronzového plechu, pravoúhlá malá železná přezka
kulaté prolamované kování		svastika	
drobná kulatá kování	hrob 186	roseta tvořená perlovcovým okrajem	kůň; polokulovité ozdoby postroje ze stříbrného plechu, nákončí ze stříbrného plechu, malé kování z lisovaného stříbrného plechu, trojúhelníková kostěná destička, krátká kostěná vyztužovací destička, 6 lisovaných rosetek ze stříbrného plechu, železné kopí
hlavní nákončí	hrob 187	geometrizedované stylizované znázornění zvířat	muž; opaskové ozdoby z pozlaceného bronzového plechu, oválné kování s průhlednou kamennou vložkou, přezka, hlavní nákončí, malé nákončí z bronzového plechu, 2 malá lisovaná polokulovitá kování, opaskové poutko, litá bronzová přezka, železný nůž, zbytek dřevěné pochvy na meč, hliněný hrnec
přezka		osmičkovitý pletenec, dva vedle sebe	
malá nákončí		geometrizedované stylizované znázornění zvířat	
malé nákončí		geometrický jednoduchý motiv z čar a půlobloučků	

přezka	hrob 193	osmičkovitý pletenec, dva vedle sebe	muž; ozdoby z bronzového pozlaceného plechu: velké nákončí, 7 malých nákončí, přezka, oválné kování s kamennou vložkou, krátké štítkovité nákončí, čtvercové kování, opaskové poutko, 13 hřebíků s kulatou hlavičkou, byzantská bronzová přezka, železný nůž se stopami dřevěné pochvy, železný meč v dřevěné pochvě se stříbrnými kováními, oválné plechové stříbrné kování, malý železný kroužek, 3 hlavičky hřebíků, čtvercová železná přezka, keramické střepy
opaskové poutko		osmičkovitý pletenec	
oválné kování		puklička uprostřed, kolem perlovcový kroužek a dva soustředné kruhy z trojúhelníků	
drobné štítkovité kování		nejasný, snad florální motiv	
drobné obdélníkové kování		osmičkovitý pletenec	
hlavní nákončí		osmičkovitý pletenec z dvojic "osmiček" zapletených do sebe	
malá nákončí		osmičkovitý pletenec	
malé nákončí	hrob 194	osmičkovitý pletenec	muž; garnitura ze stříbrného plechu: hladké malé nákončí, lisované malé nákončí, lisované štítkovité kování, železný nůž
drobná štítkovitá kování		perlovcový okraj	
hlavní nákončí	hrob 216	pletencový hvězdicovitý motiv	malá dívka; svorky z rakve, bronzová náušnice, bezbarvé korálky, bronzová tyčinka, železný nůž, železný kroužek, malá nákončí s úchyty, zlomek železa
drobná jazykovitá nákončí		ovál s "korunou" na vrchu, uvnitř pak stylizovaná rostlina	

hlavní nákončí	hrob 218	rozděleno do 6 políček s nejasným motivem a la dvojobec	muž; lisované velké nákončí ze stříbrného plechu, 3 zadní strany z malých nákončí, velká železná přezka, malá kulatá hlavička hřebíku, fragmentarizované rosetky z bronzového plechu, malá železná přezka, železný hrot šípů, kostěná destička
drobná kulatá kování	hrob 225	stylizovaná roseta, perlovcový okraj, puklička uprostřed	muž; 10 železných hrotů šípů, 3 rosetky ze stříbrného plechu, litá malá bronzová přezka, poničené kostěné destičky, nákončí ze stříbrného plechu, prolamovaný plíšek, 4 bronzové hřebíky, železná přezka se zbytky textilu, stříbrná náušnice, očkovitý korálek, fragment železného nože, bronzový řetízek, 3 kousky pazourku, bronzový plíšek, bronzová jehla, bronzový drátek, knötenloser, železná jehla,
přezka	hrob 236	stylizovaná palmeta	mladá dívka; byzantská bronzová přezka typu Sucidava, 2 bronzové řetízky, železný nůž, kousek hřebíku, kulaté hlavičky hřebíků,
hlavní nákončí	hrob 239	perlovcem lemovaná vnitřní plocha vyplněná kosočtvercovou sítí	muž; černobílé očkovité korálky, malé kulaté bronzové rosetky, lisované malé nákončí, kousek tenkého bronzového řetízku, železný plíšek, pazourek, železné šídlo, fragment kostěné destičky, 13 železných hrotů šípů, hliněná nádoba z šedohnědého těsta
drobná kulatá kování	hrob 250/a	perlovcový okraj, puklička uprostřed	muž; železná přezka, bronzové plechové kování s bronzovými nýty, železné křesadlo, bronzový litý přívěsek, 2 stříbrných lisovaných rosetek, 2 lité bronzové přezky, 8 železných hrotů šípů, železný pilník, železné nářadí, pazourek, malý železný zlomek, čtverhranný bronzový plech, bronzový kroužek, malá římská bronzová mince, bronzový držák svítilny, fragment železného nože,
obdélníková kování	hrob 250/b	geometrický pletenec	žena; oválná železná přezka s pětiúhlým železným kováním, další železná přezka, 3 pravoúhlá bronzová pozlacená kování, hladká zadní strana velkého nákončí, fragmenty železných pásků
jazykovitá nákončí	hrob 258	poničená, jednoduché osmičky poskládané vedle sebe/nad sebou	muž; železná opasková garnitura - štítkovité kování, zlomky malého nákončí, srpkovitá část z dlouhých kování

hlavní nákončí	hrob 280	kombinace geometrického a florálního motivu	žena; 2 svorky z rakve, bronzové náušnice s kulatými přívěsky, hnědé a žluté hliněné korálky, bronzový pár nápažníků, hlavní nákončí ze stříbrného plechu, železný nůž v dřevěné pochvě, bronzový kotouček, železný klíč, železný jehelníček s jehlou, velký železný kroužek, hliněný přeslen a kostěný přeslen
malé nákončí	hrob 296	geometrický pletenec	mladá dívka; bronzová náušnice, pouzdro ze stříbrného plechu, železná přezka, fragment železného kroužku, železná přezka, lité bronzové nákončí
hlavní nákončí	hrob 297	geometrický pletenec	muž; postříbřená bronzová plechová garnitura - velké nákončí, 3 malá nákončí, 6 čtvercových kování, železný nůž v dřevěné pochvě, fragment železného nože, železná plechová páska, litá bronzová spona, fragmenty železné přezky
čtvercová kování		geometrický pletenec	
malá nákončí		geometrický pletenec	
malé nákončí	hrob 311	geometrický pletenec	mladá dívka; bronzová náušnice, náhrdelník ze skleněných korálek, železná přezka, železný nůž, litý bronzový kotouček, bronzový prsten, čtyřhranné kování, nákončí z bronzového plechu, železný kroužek, zlomek železné přezky, bronzový kroužek,
čtvercové kování		geometrický pletenec	
nákončí	hrob 322	pletenec	mladá žena; velké množství bronzových plechových zlomků, stříbrná náušnice, bronzová přezka s železným trnem, bronzová jehla, 2 stříbrná pozlacená nákončí z bot, bronzová přezka
malá nákončí	hrob 338	geometrický pletenec	lisovaná garnitura ze stříbrného plechu - 3 malá nákončí, 5 malých kulatých kování, čtyřhranná železná přezka, bronzový řetízek, fragment železa, okraj keramické nádoby
hlavní nákončí	hrob 340	okraj zdoben trojúhelníkovou stužkou, uvnitř geometrický ornament	muž; lisovaná plechová garnitura - stříbrné velké nákončí, 6 štítkovitých kování, 2 dvojité štítkovité kování, 3 malá nákončí, malá lichoběžníková železná přezka, železný nůž, hliněná nádoba,
drobná štítkovitá kování		palmeta	

kulaté prolamované kování	hrob 341	4 kroužky uspořádané do trojlístku	litý bronzový kotouč
hlavní nákončí	hrob 345	kroužky uspořádané za sebou	mladý muž; lité bronzové hlavní nákončí, železné fragmenty opaskových kování, fragment železné přezky, litá bronzová přezka, fragment železa se zbytky textilu, červenobílé očkované korálky, křesadlo, 8 pazourků, článek z bronzového řetízku, železný hrot šípu, 5 kousků bronzového řetízku
drobná kování	hrob 349	roseta tvořená perlovcovým okrajem	muž; 3 plechové bronzové rosetky, prolamované dvoudílné kování, bronzový plechový přívěsek, 2 malé lité bronzové přezky, fragment železného přívěsku, železný hrot šípu, fragmenty vyztužovacích destiček z luku, zlomek hlavního nákončí, zlomek štítkovitého kování, malá železná přezka, železný nůž, pazourek
drobné štítkovité kování	hrob 361	jednoduchý geometrický	muž; otisk byzantské mince na železném fragmentu, štítkovité kování ze stříbrného plechu typu Fönlak, zlomky výztužných pásků, čtyřhranná železná přezka, několik bronzových a železných zlomků, bronzový zlomek s nýtem, malý železný proužek s bronzovým nýtem, železný nůž, kostěná destička z luku, malá litá bronzová přezka, hrot šípu, fragment těla šípu
drobná nákončí	hrob 365	jednoduchý geometrický	juvenis; lisovaná malá nákončí z bronzového plechu - zbytky 5 až 6 kusů, malý fragment bronzového plechu, kulatý fragment bronzového plechu, fragment železné přezky, fragment bronzového přívěsku z náušnice,
hlavní nákončí	hrob 376/a	kroužky uspořádané za sebou	muž; 2 železné hroty šípu, litý bronzový kroužek, zbytky bronzových kování z plechu, 3 bronzové nýty, železné nákončí, železný fragment, fragment nože, železná přezka, pazourek,
hlavní nákončí	hrob 425	kombinace geometrického a florálního motivu	muž; opasková ozdoba ze stříbrného plechu, nákončí se zadní bronzovou stranou, kování s olověnými vložkami - hlavní nákončí, 2 štítkovitá kování, 3 dvoudílná štítkovitá kování, litá bronzová přezka, hladké malé nákončí ze stříbrného plechu, železný fragment se stříbrným okrajem a stopami dřeva
štítkovitá kování		palmy ? (poškozené)	
drobná nákončí	hrob 448	osmičkovitý pletenec	muž; 3 lisovaná malá nákončí z bronzového plechu

hlavní nákončí	hrob 453/b	osmičkovitý pletenec	dívka; dřevěný kbelík + bronzová plechová kování, černobíložluté korálky s očky, litá bronzová přezka, železný nůž
drobná kulatá kování	hrob 455/b	roseta tvořená perlovcovým okrajem	kůň; 3 hroty šípů, garnitura ze zlatého a bronzového plechu - 8 kování s olověnou vložkou, 24 podobných delších kování, 6 bronzových pozlacených nákončí. olověné destičky ze sedla, železné jho, olověné destičky z toulce, železná přezka, 2 železná malá nákončí, jedno poničené bronzové pozlacené pravouhlé kování se 4 nýty, 18 kulatých kování ze stříbrného plechu, 7 kusů lisovaných kování
malé nákončí		pletenec	
kování tvaru křížku		vypnuliny kopírující tvar kování	
kování tvaru čtyřlístku		vypnuliny a pukličky	
drobná kování		pukličky	
kování ze sedla		koně s puncovaným tělem	
kulatá kování	hrob 456/b	pukličky do tvaru rosety	kůň; 3 čtyřhranná kování, 8 malých nákončí, nákončí, 7 lisovaných stříbrných šestilistých rosetek, 3 lisovaná čtyřhranná kování ze stříbrného plechu, železná přezka, železný okraj a fragment asi ze sedla, kostěné destičky z luku, 4 hroty šípů, nákončí z postříbřeného plechu a 3 podobné zadní strany nákončí, 14 kulatých kuželovitých kování, 2 lisovaná polokulovitá kování z bronzového plechu, 4 velká lisovaná kování tvaru kříže
malé nákončí		florální esovitý motiv	
drobná čtvercová kování		florální motiv s pukličkou uprostřed	
malá nákončí		složitý geometrický pletenec	
kování tvaru kříže		složitý geometrický pletenec	
malé nákončí	hrob 457	složitý geometrický pletenec	muž; zlatá náušnice s granulací, malé nákončí, kříž z bronzového plechu, úzký brousek, fragment železného nože, železný hrot šípů, fragment železné přezky

štítkovitá kování	hrob 460	kříž v kombinaci s florálním motivem	muž; bronzový plíšek, bronzový drát, fragmenty železného kroužku, dlouhý železný nůž, litá bronzová přezka, lisované nákončí typu Pančova, fragmenty kování, černo-zeleno-červené korálky s očky, bronzový plechový fragment s 2 dírami na nýty, pazourek, železné nákončí, železný fragment
drobná kulatá kování	hrob 463	pukličky do tvaru rosety	kůň; 12 kulatých lisovaných kování postroje z bronzového plechu, 4 přívěsky tvaru tupého kužele ze stříbrného plechu, faléra z pozlaceného bronzu s plastickou hlavou ptáčka, litá bronzová pozlacená přezka, 2 bronzová pozlacená nákončí s úchyty, 6 malých pravoúhlých kování ze stříbrného plechu, 3 opasková poutka z pozlaceného bronzového plechu, malá železná přezka, 5 kousků bronzových plíšků s nýty, kruhová kování asi z dřevěného vědra, fragmenty kostěných destiček z luku, 3 železné hroty kopí, 3 železné přezky, železný přívěsek, železné opaskové poutko
velká kulatá kování		okraj lemován drobnými kroužky, uprostřed roseta se středem v podobě ptačí hlavičky	
drobná nákončí	hrob 465	perlovcový okraj, esovitá úponka	muž; kloubová přezka z pozlaceného bronzu, opaskové poutko z pozlaceného bronzu, 5 nákončí s úchyty, podkovovité kování z pozlaceného bronzu, fragment stříbrné náušnice, malé žluté a černé hliněné korálky, malé očko z přezky, fragment železného nože
přezka		perlovec, esovitá dvojitá úponka na týlní destičce	
malá nákončí	hrob 467	geometrizedovaný florální motiv	muž; litá bronzová přezka, 2 železné přezky, 7 lisovaných malých nákončí ze stříbrného plechu, 5 lisovaných kulatých kování ze stříbrného plechu, malé bronzové postříbřené nákončí, astralogszier, ozdobný přívěsek se třemi kroužky, železný nůž, železný nástroj, zapínání brašny, zlomky bronzového plechu, bronzová spirálka, litá bronzová spona, kříž ze stříbrného plechu se stopami textilu na zadní straně, pazourek, kousek dřeva s bronzovým nýtem
malé nákončí		geometrický pletenec	

přezka	hrob 468	geometrický pletenec	žena; železný nůž, železná struska, litý bronzový kroužek, náhrdelník z hliněných korálek, kostěný jehelníček, litá bronzová přezka s železným trnem, velké nákončí z pozlaceného stříbrného plechu, litá bronzová přezka
hlavní nákončí		geometrický pletenec	
štítkovitá kování	hrob 472	složitý geometrický pletenec	muž; bronzová pozlacená náušnice s přívěskem, stříbrná křížová přezka byzantského typu, 3 štítkovitá nákončí z pozlaceného bronzového plechu, nezdobené bronzové nákončí, 2 pravoúhlá kování z bronzového plechu, přívěsek se 2 nýty, polovina přívěsku ze železného plechu, pazourek, železný nůž, kříž ze stříbrného plechu
kulaté prolamované kování	hrob 476	trojlístek	mladá dívka; stříbrná náušnice, velké černo-žluto-zelené korálky s očky a zelené hliněné korálky, bronzová římská spona, bronzový litý kotouč, kostěný jehelníček, železný nůž, pětiúhlný stříbrný plechový zlomek, malé nákončí ze stříbrného plechu, železný nástroj - asi sekáček
malé nákončí		geometrický pletenec	
hlavní nákončí	hrob 479	geometrický pletenec	muž; železný nůž, kříž z bronzového plechu se stopami textilu, opasková ozdoba ze stříbrného plechu, dva fragmenty hlavního nákončí, fragment čtvercového kování s bezbarvou kamennou vložkou, 3 kulatá kování s kamennou vložkou, opaskové poutko z bronzového plechu, podkovovitá kování opaskových dírek, pravoúhlý fragment železné přezky
drobné čtvercová kování		pletenec s pukličkami	
hlavní nákončí	hrob 512	2 stylizované mužské tváře, uprostřed kruh se 4 trojzubci do tvaru kříže	mladý muž; železná přezka, lisovaná garnitura ze stříbrného plechu - velké nákončí, 4 malá nákončí, 19 malých kulatých kování, 2 štítkovitá kování, fragment přívěsku, železný nůž, část bronzového řetízku, malá oválná železná přezka, fragment větší železné přezky

nápažníky	hrob 517	složitý geometrický pletenec	žena; zlaté náušnice s kulatým plechovým přívěskem, 150 raně avarských barevných korálek, 2 nápažníky ze stříbrného plechu, prsten ze stříbrného plechu, litá bronzová přezka s železným trnem, bronzový kotoučový rozdělovač, zlomky velkého bronzového řetězu, komolý kužel, zbytky kroužkové košile (?), železný klíč, velký chalcedonový korálek, bronzový kruh se zahnutými konci, bronzový plechový jehelníček, pochva na nůž ze stříbrného plechu, železná tyčinka, skleněný modrý kulatý přívěsek asi z bronzového řetízku, velký zelený skleněný korálek, skleněná nádoba, kříž ze stříbrného plechu, úzká čepel nože, stříbrné nákončí, litá bronzová přezka, litá bronzová přezka se stříbrnými nýty, malé nákončí, fragment železa, černá džbánovitá keramická nádoba,
hlavní nákončí		osmičkový pletenec	
štítkovitá kování	hrob 518	florální ornament, palmeta	fragment keramické nádoby, železný nůž, kříž ze stříbrného plechu, 2 lité bronzové přezky, bronzová zadní strana a dřevěná vložka z lisovaného nákončí, 2 týlní destičky z malých nákončí ze stříbrného plechu, stříbrná plechová štítkovitá a dvojitě štítkovitá kování, fragment srpkovitého kování, římská spona, malý železný kroužek, fragmenty křesadla, 2 malé podkovovité úlomky bronzového plechu, 5 železných hrotů kopí
drobná kování		poškozená, snad palmeta	
hlavní nákončí	hrob 541	perlovcový okraj, florální motiv	žena; černobílé a červenobílé korálky s očky, lisované hlavní nákončí z pozlaceného bronzu, kříž ze stříbrného plechu se zbytky textilu na zadní straně
malé nákončí	hrob 563	osmičkový pletenec	malé dítě; svorka z rakve, oválná bronzová přezka, železný nůž, lité bronzové malé nákončí, železná sekera
hlavní nákončí	hrob 565	velmi poničená, motiv zvířete (?)	muž; fragment zadní strany velkého nákončí ze stříbrného plechu, zadní strany hladkých plechových bronzových malých nákončí, litá bronzová přezka, 5 malých litých bronzových kulatých kování, železný nůž, bronzový plechový pásek, fragment bronzového plechu, pazourek, zlomky nože, úzký železný meč, kování pochvy ze stříbrného plechu, železný plíšek, litá bronzová přezka, železná sedátka (?)
model malého nákončí	hrob 569	jednoduchý geometrický motiv	mladík; bronzový lisovaný model malého nákončí, železný nůž

přezka	hrob 611	dvojitá esovitá úponka do tvaru srdce	muž; lité bronzové hlavní nákončí s úchyty, litá bronzová přezka, 4 malá nákončí, 13 malých štítkovitých kování s přívěsky, 2 bez přívěsku, bronzové plechové opaskové poutko, 5 pravouhlých velkých kování, 12 malých pravouhlých bronzových plechových kování, malá železná přezka, dlouhý železný nůž, fragment železného šídla
kování se přívěskem		palmety, perlovcový okraj	
malá nákončí		palmety, úchyty v podobě dvou roset	
hlavní nákončí		boj zvířat a kruholaločná úponka	
malá nákončí	hrob 612	esovitá úponka do tvaru srdce	muž; kříž z bronzového postříbřeného plechu, hlavní nákončí s úchyty, 3 malá nákončí s úchyty, lichoběžníková bronzová přezka, 6 pravouhlých obdélných kování, železná přezka, 5 pravouhlých plechových kování, 4 malá kování, železný nůž, 2 skořápky z vajec
obdélníková kování		gryf	
hlavní nákončí		boj zvířat a esovitá úponka do tvaru srdce	
obdélníková kování	hrob 621	pletenec	žena; stříbrná náušnice, 3 pravouhlá stříbrná pozlacená kování, stříbrné pozlacené hlavní nákončí, fragment bronzového řetízku se stopami textilu, bronzový kroužek, menší bronzový kroužek, stříbrné plechové kování, 6 pravouhlých lisovaných kování ze stříbrného plechu, oválná stříbrná přezka, 3 malá nákončí ze stříbrného plechu, fragment železného nože se stopami dřevěné pochvy, fragment bronzového plechového pásku tvaru U, olověné kování, keramický hrnec
hlavní nákončí		složitý geometrický pletenec	
drobná maskovitá kování (úlomky)		tvář	

drobná štítkovitá kování	hrob 623	geometrický	muž; 2 stříbrná pozlacená litá štítkovitá kování, bronzový pozlacený plechový fragment, hliněná nádoba
drobné kování	hrob 640	poškozené, horní polovina lidské postavy	dospělý; kulaté plechové bronzové kování, oválná přezka, železný kroužek
kování z vědra	hrob 641	3 řady gryfů	žena; bronzové plechové kování z vědra, dřevěná destička s bronzovými nýty, bronzový kotouč, bronzové plechové kování, opaskové poutko, nákončí, kostěný jehelníček, železný nůž, fragmenty železného nože, přeslen
malé nákončí	hrob 642	geometrický pletenec	dítě; malé nákončí z bronzového plechu, železný kroužek, fragment kroužkové košile, zbytky 4 vajec
malá nákončí	hrob 644	geometrický pletenec	muž; okraj nákončí, 5 čtvercových kování, přední strana štítkovitého kování, podkovovité kování opaskové dírky, 6 malých nákončí, litá bronzová přezka, bronzové lité kování s přívěskem, bronzové plechové kování, 2 pravoúhlá kování z bronzového plechu, fragment nádoby
čtvercová kování		geometrický pletenec	
štítkovitá kování	hrob 645	florální geometrizovaný motiv	muž; kříž ze stříbrného plechu, litá bronzová přezka, rám z lité bronzové přezky, pazourek, 4 štítkovitá kování lisovaná z postříbřeného bronzového plechu, 4 malých nákončí, poškozený meč
kulaté prolamované kování	hrob 646	trojúhelníčky poskládané do dvou soustředných kruhů	žena; skleněné korálky, malé hliněné korálky, malý bronzový kroužek, malá oválná bronzová přezka, přívěsek tvaru kotoučku, železný nůž, 2 železné klíče se stopami textilu, prolamované kulaté kování, pravoúhlá dvojité kování z bronzového plechu, 2 bronzové výztužné pásky, podlouhlý železný nástroj, železný nástroj tvaru kříže, olověná destička, železný kroužek, železný úlomek
malé nákončí	hrob 662	osmičkovitý pletenec	muž; malá stříbrná náušnice, bronzový drátek, malé nákončí z bronzového plechu, 2 oválná bronzová plechová kování, fragment kulatého kování, malá bronzová páska, železný kroužek, železný fragment, pazourek
malá nákončí	hrob 679	složitý geometrický pletenec	muž; 2 litá bronzová malá nákončí, 2 lisovaná malá nákončí z bronzového plechu, 3 malá polokulovitá kování, malé čtvercové kování, železný nůž, malá železná přezka, pazourek, šedý keramický hrnec

malé nákončí	hrob 682	geometrický pletenec	muž; železný kroužek, fragment malého nákončí z bronzového plechu, rosetky z bronzového plechu, fragment bronzového kroužku, železné hroty šípů, železný zlomek
hlavní nákončí	hrob 695	složitý geometrický pletenec	žena; kříž z bronzového plechu, velká bronzová náušnice, hliněné korálky, železný kroužek, 2 hliněné přesleny, bronzový řetízek, fragment kostěného jehelníčku s železnou jehlou, železný nůž, prolamovaný litý kotouček, oválná bronzová přezka, velké nákončí, velký hliněný korálek
hlavní nákončí	hrob 700	mřížka	muž; fragment malé železné přezky, hlavní nákončí lisované ze stříbrného plechu, opaskové poutko z bronzového plechu, 6 malých nákončí ze stříbrného plechu, 3 čtvercová kování, fragment zadní strany nákončí z bronzového plechu, litá bronzová přezka, železný kroužek se stopami textilu, malý bronzový kroužek, rám bronzové přezky, železný nůž, pazourek, bronzové a železné zlomky
malá nákončí		mřížka	
čtvercová kování		mřížka	
hlavní nákončí	hrob 704	perlovec	dítě; stříbrný plechový kříž se stopami textilu, nákončí z bronzového plechu
hlavní nákončí	hrob 710	pletenec	muž; hlavní bronzové plechové nákončí, dřevěná destička, malé nákončí, 4 čtvercová kování, fragmenty podkovovitých kování opaskových dírek
čtvercová kování		pletenec	
hlavní nákončí	hrob 716	pletenec	dítě; hlavní nákončí z postříbřeného bronzového plechu, 2 malá nákončí, 5 čtvercových kování, pravoúhlá železná přezka,
malá nákončí		pletenec	
čtvercová kování		pletenec	
hlavní nákončí	hrob 732	pletenec	mladá žena; 8 pestrých korálků, římská bronzová litá spona, malá bronzová náušnice, litý bronzový kroužek, železný kroužek, okrouhlý konec železného klíče se zrezavělým bronzovým kroužkem, hlavní nákončí ze stříbrného plechu
čtvercové kování	hrob 740	perlovec, čtvercová puklička uprostřed	dospělý; stříbrný kříž, malé nákončí lisované z bronzového plechu, čtvercové kování, fragment železného nože
malé nákončí		perlovcový okraj, esovitá úponka	

malé nákončí	hrob 744	osmičkovitý pletenec	mladý muž; malé nákončí z postříbřeného bronzového plechu, bronzové malé nákončí, velký železný kroužek, železná přezka, železný nůž, malý polokulovitý knoflík s vroubkou
štítkovitá kování	hrob 749	geometrický pletenec	muž; malý bronzový kroužek a další s poutkem, 5 štítkovitých a dvoudílných štítkovitých kování, malá nákončí, železný kroužek
hlavní nákončí	hrob 751	mřížka	muž; železný nůž, pazourek, fragment železné přezky, hlavní nákončí z bronzového plechu, 2 čtvercová kování z bronzového plechu, pravoúhlé obdélníkové kování, bronzová litá přezka s oválným rámem, bronzové lité malé nákončí s úchyty,
přezka		esovitá úponka do tvaru srdce	
malé nákončí		esovitá úponka a geometrický motiv klasu	
obdélníkové kování		mřížka	
čtvercové kování		mřížka	
drobná kulatá kování	hrob 757	roseta tvořená perlovcovým okrajem	muž; velké nákončí z bronzového plechu, malé nákončí z bronzového plechu, 7 lisovaných rosetek z postříbřeného bronzového plechu
rozdělovač řemení	hrob 770	florální geometrizovaný motiv	kůň; 8 lisovaných polokulovitých kování - fragmenty 10 až 12 kusů z bronzového plechu, 1 kus byl slisován ze spojeného stříbrného a bronzového plechu, 3 trojvýchodné rozdělovače z pozlaceného bronzu, 3 pravoúhlá obdélníková kování, malá polokulovitá kování, 2 malá čtvercová kování kuželovitého tvaru, trensenmundeisen, železná jho, železná opasková přezka, 2 menší železné přezky, dlouhé železné kopí s úchyty, 4 železné hroty kopí
obdélníková kování		florální geometrizovaný motiv	
malé nákončí	hrob 789	esovitá úponka	mladá dívka; bronzová vlasová ozdoba s esovitě zatočenými konci, malé žluté a bílé korálky, fragment železné přezky, železný kroužek, železný nůž, 2 železné klíče, litý bronzový kotouček se stopami textilu, kostěný jehelníček s železnou jehlou, bronzové lité malé nákončí s úchyty, železný nástroj, malé šedé ručně formované vědérko z hlíny

hlavní nákončí	hrob 805	geometrizedovaná esovitá úponka	muž; prolamované hlavní nákončí, přezka s oválným rámem, 3 malá štítkovitá kování opaskových dírek, opaskové poutko z bronzového plechu, vrtulkovité kování, 13 kování s přívěskem, 13 malých ozdobných knoflíků, 4 malá nákončí, bezbarvý korálek, železný nůž
přezka		kruholaločná úponka	
kování opaskových dírek		jednoduchá palmeta	
kování se přívěsky		palmety	
vrtulkovité kování		geometrizedovaný florální motiv	
malá nákončí		kruholaločná úponka	
čtvercové kování	hrob 809	složitý geometrický pletenec	mladá žena; železný kroužek, železný fragment, fragment železného nože, bronzový řetízek ze 7 článků, stříbrné čtvercové pozlacené kování, stříbrné pozlacené nákončí
hlavní nákončí		složitý geometrický pletenec	
malá nákončí	hrob 830	osmičky poskládané do dvou řad	muž; železná přezka s oválným rámem, fragment železného plechového nákončí, zbytek železného kování, fragment železné přezky, železný nůž, zbytek dřeva
malá štítkovitá kování	hrob 834	perlovec, geometrický jednoduchý ornament	muž; fragment lisovaného opaskového nákončí, lisované kování, 4 malá kulatá lisovaná kování, fragment bronzové lisované opaskové ozdoby, 3 štítkovitá kování, pseudopřezka, přívěsek ve tvaru T, železný fragment
malé nákončí	hrob 854	pletenec	žena; 2 stříbrné plechové kříže, malá přezka, stříbrné pozlacené lité malé nákončí, světlešedý keramický hrnec
štítkovitá kování	hrob 867	perlovcový okraj, palmeta	muž; fragment velkého pozlaceného nákončí, 2 štítkovitá kování, 2 dvoudílná kování, 3 srpkovitá kování, fragment okrajové pásky, fragment malého stříbrného kotoučku, fragment bronzového plechu, železná přezka, oválná železná přezka, železný kroužek, malý fragment dřevěné pochvy na meč, meč, 2 malé bronzové lité přezky

dvoudílné kování		perlovcový okraj, palmeta	
přezka	hrob 870	složitý geometrický pletenec	muž; malé nákončí z pozlaceného stříbrného plechu, pozlacená stříbrná přezka, 3 štítkovitá kování, přívěsek kování tvaru T, srpkovité kování, stříbrné velké nákončí s polokruhovitým motivem byzantského typu, 1 korálek millefiori, železná přezka, fragment železného nože, pazourek, bronzový plíšek, jílec a zlomek čepele železného meče, fragmenty kostěných výztužných destiček z luku
malé nákončí		složitý geometrický pletenec	
hlavní nákončí		geometrický ornament polokruhů byzantského typu	
štítkovitá kování		složitý geometrický pletenec	
hlavní nákončí	hrob 873	složitý geometrický pletenec	muž; hlavní nákončí z bronzového plechu, 2 malá bronzová plechová nákončí, 2 kování, fragment srpkovitého kování, litá bronzová přezka, železná přezka, pazourek
štítkovitá kování		stylizované mužské tváře	
malé nákončí		složitý geometrický pletenec	
malá nákončí	hrob 882	složitý geometrický pletenec byzantského typu	dítě; 4 malá nákončí lisovaná z bronzového plechu, plechové obruče z vědra
kulatá drobná kování	hrob 925	perlovcový kruh	muž; lisované malé nákončí ze stříbrného plechu, fragment lisované stříbrné přezky, 6 lisovaných stříbrných kotoučků, železná přezka, bronzový plíšek, fragment železného nože, železný plíšek se stopami textilu, fragmenty kostěných výztužných destiček z luku, fragmenty 4 železných hrotů šípů, fragmenty dřeva z pochvy na meč, fragmenty bronzových kování z pochvy na meč
malé nákončí	hrob 929	složitý geometrický pletenec	kůň; 13 kuželovitých kování, kování nádoby, malé nákončí, fragment kování, fragment železné přezky, kruhový rozdělovač, opaskové poutko
kulatý rozdělovač		roseta	

drobná kulatá kování	hrob 948	roseta tvořená perlovcovým okrajem	muž s koněm; hlavní nákončí lisované ze stříbrného plechu, bronzové nebo měděné zpevňující svorky, 17 lisovaných bronzových rosetek, 2 železné hroty šípů, fragment přezky z lisovaného bronzového plechu, železná kování toulce s bronzovými nýty, litá bronzová přezka, fragment železného nože, zlomek železa
olověná výplň opaskového kování	hrob 971	geometrický pletenec	žena; korálky millefiori a korálky s očky, fragment plechové opaskové ozdoby, olověná výplň opaskového kování, zpevňující páska z bronzového plechu, malý bronzový rámeček z přezky, kulatý přeslen, fragment železného nože
hlavní nákončí	hrob 1013	složitý geometrický pletenec	muž; malá oválná železná přezka, litá bronzová přezka, bronzová lisovaná kování s olověnou ozdobou: 3 kování se zakřivenými stranami, srpkovité kování. Hlavní nákončí z bronzového plechu, 5 malých nákončí z bronzového plechu, žlutočerný korálek s očkem, křesadlo, pazourek, fragment poutka na železný meč, železný nůž, železný hrot šípů, lisovaný stříbrný fragment kování, šídlo
malá nákončí		složitý geometrický pletenec	
malá nákončí	hrob 1015	geometrický pletenec	kůň; polokulovité kování s olověnou výplní a zpevňovacími nýty, trojvýchodný rozdělovač, 3 lisovaná nákončí se vzorem klasu, 2 nákončí, litá bronzová přezka, železná přezka
malá nákončí		okrajová stužka se vzorem klasu	
hlavní nákončí	hrob 1072	geometrický pletenec	muž; kostěný hřeben, štítkovité kování z lisovaného stříbrného plechu, srpkovité kování ze stříbrného plechu, lisované stříbrné nákončí, fragment opaskového stříbrného kování, malá litá bronzová přezka, železný fragment, fragment malé lisované přezky, bronzové zpevňující pásy, bronzové hladké kování s nýty, lisované stříbrné plechové nákončí, velká oválná železná přezka, štítkovité železné kování, fragmenty železných výztuží z dřevěné pochvy, fragment železných kroužkové zbroje, kostěné výztužné destičky z luku, železný nůž
malé nákončí	hrob 1088	okrajová stužka s malými pukličkami, uprostřed mřížka	mladá žena; oválná železná přezka, malý železný kroužek, fragment kostěného jehelníčku, velký millefiori korálek, lisované malé nákončí z bronzového plechu, dlouhý železný nůž

malé nákončí	hrob 1989	osmičkovitý pletenec	mladý muž; velká železná přezka, malá železná přezka, lité malé nákončí z pozlaceného bronzů, fragment čtyřhranného kování, pazourek, železný hrot kopí, keramická nádoba
hlavní nákončí	hrob 1107	pletenec	muž; fragment stříbrného plechového kříže, 4 malá bronzová pozlacená nákončí, štítkovité kování z pozlaceného bronzů, 3 srpkovitá kování, 5 štítkovitých kování, přívěsek kování, bronzová přezka, vrtulkovité kování z bronzového plechu, malé kulaté kování, několik zlomků železného a bronzového plechu, bronzový drátek, dlouhý železný nůž, zlomky železného meče, fragmenty dřevěné pochvy
přezka		pletenec	
štítkovité kování		pletenec	
malá nákončí	hrob 1117	pletenec	kůň; 57 bronzových pozlacených rosetek, 6 štítkovitých kování, 14 malých nákončí, litá malá bronzová přezka, 3 oválné lité obroučky, zahnutý bronzový plíšek, železná jho s očky, železná opasková svorka, čtyřhranná železná přezka
kulatá kování		rosetky	
hlavní nákončí	hrob 1140/b	jednoduchý geometrický motiv	muž; litá bronzová přezka s železným trnem, fragment lisovaného velkého nákončí ze stříbrného plechu, 6 stříbrných plechových malých nákončí, štítkovité kování, podobné kování s hladkým rámem, malé srpkovité kování, bronzové zpevňující pásy se 2 nýty, stříbrný plech tvaru T, železný kroužek, fragment železného meče, fragmenty kostěných výztužných destiček z luku, 3 fragmenty hrotů šípů, 7 lisovaných rosetek z bronzového plechu
malá kulatá kování		rosetky	
hlavní nákončí	hrob 1150	geometrický pletenec	žena; skleněné korálky, 1 jantarový korálek, fragment železného nože, fragment bronzového řetízku, stříbrné nákončí, litá bronzová přezka
obdélníková kování	hrob 1163	geometrický pletenec	žena; fragment římské spony, 2 bronzové plechové kříže, žlutobílé korálky, železný plechový řezný nástroj, železný hák, bronzová přezka s oválným rámem, 5 pravouhlých kování, bronzové malé nákončí, přívěsek, hlavní nákončí z bronzového plechu a s dřevěnou vložkou, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný kroužek, železný nástroj (klíč?), fragment opaskového železného poutka, šedá keramická miska, litý bronzový prolamovaný kotouček

malé nákončí		esovitá kruholaločná úponka	
kulaté prolamované kování		"strom života" a dvě zvířata	
hlavní nákončí	hrob 1177	geometrický pletenec	muž; litá bronzová přezka, fragment hlavního nákončí ze stříbrného plechu, malé plechové stříbrné nákončí, 2 štítkovitá kování, srpkovité kování, kulatá hlavička nýtu, 4 pazourky, malý zrezivělý zlomek železného meče, fragment pochvy, železný pásek, doplněk meče (?), hliněný hrnec
štítkovitá kování		geometrický pletenec	
hlavní nákončí	hrob 1182	pukličková stužka na okraji, uvnitř šupinový motiv	kůň; železné kopí s úchyty, železná přezka, fragment další železné přezky, 3 malé bronzové lité přezky, polovina bronzové lité ohlávky, 19 kuželovitých kulatých kování uzdy (z toho 4 fragmentarizované), lisované nákončí,
kulatá kování		rosetky	
malá nákončí	hrob 1183	geometrický pletenec	muž; 26 malých kulatých kování, 4 malá nákončí, železná přezka, 4 krátká malá nákončí z bronzového plechu, malý fragment stříbrného plechu, stopy železného meče
kulatá kování		křížek	
obdélná kování	hrob 1209	geometrický pletenec	dospělý; bronzová náušnice, bezbarvé nebo černobílé korálky, železná přezka, železný kroužek, fragment železného nože, nákončí z bronzového plechu, 3 čtvercová kování z bronzového plechu, 2 pravoúhlá dvoudílná kování, 3 kování opaskových dírek, opaskové poutko z bronzového plechu, ne-avarská keramika
čtvercová kování		geometrický pletenec	
hlavní nákončí		geometrický pletenec	
kulatá kování/pukličky	hrob 1228	perlovcový okraj, roseta uprostřed	kůň, několik zlomků kostěných výztužných destiček z luku, vyřezaná kostěná destička, fragment železného hrotu šípu, litá pozlacená rosetka, malé kulaté kování, 2 lité bronzové pozlacené přezky, 3 litá kulatá kování z pozlaceného bronzového plechu se "slunečnicí", 3 malé šestistěnné pyramidky z pozlaceného bronzového plechu, 2 malá nákončí s úchyty z pozlaceného plechu, kování postroje - lité kování, pyramidový přívěsek z pozlaceného bronzového plechu, železná přezka

malé nákončí	hrob 1235	úponka	mladík; pravoúhlé dvoudílné kování, podkovovité kování opaskových dírek z bronzového plechu, bronzové prolamované malé nákončí, železný plíšek, železný klíč, pravoúhlá železná přezka, fragment železného nože, 2 pazourky
malá nákončí	hrob 1238	úponka	muž; 2 bronzová litá malá nákončí, 8 malých bronzových polokulovitých kování, litý bronzový kotouček s očkem, velký železný kroužek, malý železný kroužek
čtvercová přezka	hrob 1244	geometrický pletenec	muž; bronzový plechový kříž, čtvercová železná přezka, opaskové poutko z bronzového plechu, bronzová plechová kování, bronzové lité kování, 3 bronzová malá nákončí, bronzové lité prolamované trojité kování (přívěsek ?), fragment železného nože
malá nákončí		geometrický pletenec	
prolamované kulaté kování	hrob 1254	geometrizedovaná úponka	žena; bronzový plechový kříž, bronzová náušnice s kulatým přívěskem, žluté korálky, černý korálek, malé bronzové poutko (asi z tašky), 5 pravoúhlých plechových kování z bronzu, 2 velké prolamované kotouče, železný nůž, šedý přeslen
prolamované kulaté kování		zvíře stojící na zadních	
malá nákončí	hrob 1271	"maska"	muž; zlatá malá náušnice, stříbrný plechový kříž, fragment dalšího stříbrného plechového kříže, zadní strana lisovaného velkého nákončí z bronzového plechu, 2 malá zdobená nákončí, stříbrné kování, 2 malá nezdobená nákončí, 2 dvoudílná štítkovitá kování, 3 menší štítkovitá kování s litým poutkem a jedno stejné, ale lisované, bronzový plíšek, fragmenty bronzových plechových pásek, bronzové plechové kování s nýty, železný meč, stěp s uchem z keramické nádoby
hlavní nákončí	hrob 1280	pletenec	dospělý; stříbrné pozlacené hlavní nákončí s pěti skleněnými vložkami, železný zlomek
malé nákončí	hrob 1295	okrajová stužka z pukliček, uvnitř esovitá zjednodušená úponka	dítě; bílé, zelené a hnědočervené korálky, malé nákončí
malá nákončí	hrob 1303	esovitá úponka	muž; 3 zelené skleněné korálky, pravoúhlá bronzová přezka, 3 bronzová litá obdélníková kování (dva s prolamovaným přívěskem), 2 bronzová litá malá nákončí, železný kroužek, fragment železného nože

obdélníková kování		gryf	
přívěsek	hrob 1312	"maska"	žena; bronzový a železný zlomek, železný nůž, železný kroužek, litý bronzový přívěsek s poutkem, oválná bronzová litá přezka
hlavní nákončí	hrob 1315	geometrický pletenec	muž; bronzový plechový kříž se železnými nýty, bronzová náušnice, bronzové hlavní nákončí, dřevěná vložka z nákončí, 2 podobná malá nákončí, 2 čtvercová kování, malé bronzové kování, 2 železné kroužky, fragment železné přezky, železný nůž, hladký železný plíšek, železný nástroj
malé nákončí		geometrický pletenec	
čtvercové kování		geometrický pletenec	
prolamované kulaté kování	hrob 1318	trojúhelníčky poskládané do dvou soustředných kruhů	žena; malé černozelelé korálky, bronzová plechová bula (?), bronzové náušnice s kulatým přívěskem, železný nástroj, litá bronzová přezka, 3 pravouhlá bronzová kování, bronzový kroužek, prolamované kulaté kování, železný klíč
čtvercová kování	hrob 1321	geometrický pletenec	žena; přeslen z šedé hlíny, 6 čtyřhranných lisovaných kování z bronzového plechu, lité bronzové nákončí, 2 železné kroužky, bronzový řetízek, bronzová tyčinka, fragment železné kroužkové zbroje, železný nůž, kostěný jehelníček, kulaté lisované bronzové kování, hladké plechové pásky, bronzové plechové pásky, oválná bronzová přezka, oválný bronzový plíšek, lisované plechové hlavní nákončí s mužskou tváří, hliněný hrnec
hlavní nákončí		mužská tvář	
obdélná kování	hrob 1333	gryf	muž; 4 bronzová litá obdélná kování, 2 litá prolamovaná malá nákončí, železná přezka, 3 podkovovitá kování opaskových dírek, opaskové poutko z bronzového plechu, úzké plechové kování, vrchní část plechového nákončí, vrtulkovité kování z bronzového plechu, bronzový kotouč, velký bronzový kroužek, železný nůž, 2 malé bronzové kroužky
hlavní nákončí	hrob 1342	geometrický pletenec	žena; korálkový náhrdelník z černých a zelených korálek, 1 šedého, černého, bezbarvého a 1 korálku s očkem (červeno-bílý), bronzový drátek, bronzová náušnice, bronzová litá byzantská přezka, bronzové lité štítkovité kování s rybou, bronzové dvoudílné hlavní nákončí

hlavní nákončí	hrob 1344	geometrický pletenec	žena; černozelelé korálky, 2 hliněné přesleny, litá bronzová přezka, bronzová litá římská spona, železný nástroj, bronzové hlavní dvoudílné nákončí,
hlavní nákončí	hrob 1345	geometrizedovaný florální motiv	kůň; kroužek z uzdy, fragment železného kroužku, malá čtyřhranný rámeček železné přezky, 14 lisovaných pozlacených kuželovitých kování z bronzového plechu, 5 nákončí z pozlaceného bronzu, 10 čtvercových kování z pozlaceného bronzového plechu, 2 pravoúhlá železná kování, fragmenty kostěných destiček z luku, 5 fragmentů železných hrotů kopí, rukojeť kopí, 32 cm dlouhé kopí s úchyty
hlavní nákončí	hrob 1348	geometrický pletenec	žena; bezbarvé a modré skleněné korálky, fragment stříbrné náušnice, oválná římská bronzová přezka se stopami červeného emailu, fragment litého bronzového kotouče, železný klíč, dvoudílné hlavní nákončí, 2 kuřecí kosti se stopami patiny, 2 římské mince, 2 železné kroužky, kování
hlavní nákončí	hrob 1354	složitý geometrický pletenec	dospělý; nákončí z pozlaceného bronzového plechu
hlavní nákončí	hrob 1355	složitý geometrický pletenec	muž; dvoudílné hlavní nákončí, 3 malá lisovaná nákončí z bronzového plechu s olověnou výplní, bronzová litá přezka na tašku typu Salona-Histria, fragment bronzového plíšku, železná přezka nebo kroužek (?), toulec se železnými hroty šípů, kování řemenní toulce - lisovaná bronzová rosetka, lisované štítkovité kování, fragment bronzového malého nákončí. Fragmenty železného meče - kroužek z jílce, malý plechový bronzový fragment z kování pochvy, malá litá bronzová přezka, bronzové lité malé nákončí
obdélná kování	hrob 1360	gryf	muž; bronzová pozlacená litá garnitura - 3 obdélná kování, 3 malá nákončí, vrtulkovité kování, 2 malá pravoúhlá kování s velkými nýty, železná přezka, železný nůž se stopami dřevěné pochvy, fragment křesadla, pazourek, fragment šedé malé keramické nádoby
malá nákončí		palmeta v esovité úponce	
malá nákončí	hrob 1369	složitý geometrický pletenec	muž; 2 malá nákončí, štítkovité kování, přední strana nákončí, železná přezka, černý kvalitní hlinění hrnec

malá nákončí	hrob 1376	složitý geometrický pletenec	žena; dřevěné vědro s bronzovými plechovými obručemi, fragment bronzového řetízku, fragment železného kroužkové zbroje, malá stříbrná přezka, 2 malá kování, 2 úzká malá nákončí s niello výzdobou
štítkovitá kování	hrob 1377	geometrický jednoduchý motiv	muž; zlatá náušnice v podobě malého rohu, 3 malá nákončí ze stříbrného plechu, 3 štítkovitá stříbrná plechová kování, 1 dvoudílné štítkovité kování, železný nůž, kostěné šidlo, stopy železného meče, 2 lité bronzové přezky, malý fragment opaskového kování, 3 lisované bronzové rosetky, nýty s kulatou hlavičkou, litý bronzový přívěsek, lité malé nákončí, plechové lisované malé nákončí, kostěné destičky, srpkovité kování zdobené ptačí hlavičkou, 15 hrotů šípů
malá nákončí		složitý geometrický pletenec	
hlavní nákončí		florální ornament	
kování		dvě ptačí hlavičky proti sobě	
hlavní nákončí	hrob 1378	geometrický pletenec	dospělý; hlavní nákončí
hlavní nákončí	hrob 1384/a	geometrický motiv	muž; litá bronzová přezka, lisovaná stříbrná plechová garnitura s byzantským vzorem - hlavní nákončí, 7 malých nákončí, fragmenty 5 až 6 dvoudílných štítkovitých kování, 2 srpkovitá kování, fragmenty 2 až 3 štítkovitých kování, 2 malá kulatá kování. Železný nůž, hrot šípu, 2 litá bronzová kuželovitá kování
štítkovitá kování		jednoduchý geometrický motiv	
prolamované kulaté kování	hrob 1389	zvířecí hlavičky uspořádané do kruhu	žena; bronzová náušnice s filigránem a plechovým kulatým přívěskem, 32 černo zelených korálek, puncovaný bronzový nápažník, železná přezka, 6 pravoúhlých bronzových plechových kování, oválná bronzová přezka, bronzové plechové opaskové poutko, bronzový kroužek, bronzové prolamované kování, železný klíč, železný nůž, fragment železného přezky
hlavní nákončí	hrob 1405	složitý geometrický pletenec	muž; 2 malá nákončí z bronzového plechu, lité bronzové malé nákončí, 8 litých kulatých kování, fragment železného nože, železný drátek, fragment železného kroužkové zbroje, bronzový plech
malá nákončí		složitý geometrický pletenec	

kulatá kování	hrob 1450	roseta	dítě; 3 kulatá olověná kování, malé nákončí z olova, fragment železného nože
prolamované kulaté kování	hrob 1494	trojúhelníčky poskládané do dvou soustředných kruhů	žena; fragment železného nože, opaskové poutko z bronzového plechu, pravouhlé kování, pravouhlé dvojdílné kování a malé nákončí, bronzový kroužek, 2 litá prolamovaná kulatá kování, bronzové plechové nákončí, pravouhlá železná přezka, fragmenty bronzových plechových obručí z vědra
prolamované kulaté kování		geometrický motiv	
malé nákončí	hrob 1495	geometrický pletenec	muž; zlatá náušnice s masivním kulatým přívěskem, nákončí z bronzového plechu, čtvercové kování, železný kroužek, křesadlo a pazourek, kousek železa, 2 hroty šípů
čtvercové kování		geometrický pletenec	

Želovce:

(dle Čilinská 1973)

Typ nálezu:	Nálezová situace:	Popis motivu:	Nálezy celkem:
přezka	hrob 30	gryf	muž; dřevěná rámová konstrukce vysoká 30-40 cm s dekletem na vrchu, železná šavle, na druhé straně hlavy 2 zlaté náušnice, 6 nýtů, přezka (jedna bronzová s gryfem, jedna železná), opaskový jazýček, 3 železné šipky, kostní destičky z luků, světlehnědý keramický hrnec
malé kování	hrob 34	pletenec	dítě; plechová opasková garnitura: 3 kování s lisovaným ornamentem, 2 kování se 2 nýty, železná přezka, neidentifikovatelný úlomek, černý hrnec s hřebenovou vlnkou
hlavní nákončí	hrob 44	3 zvířata	muž; 3 železné hroty šipek, fragment bronzového plechu, nákončí z bronzového plechu s motivem 3 gryfů, železná šavle s obloukovými držáky, hnědý keramický hrnec s hřebenovou vlnkou a rovnou linií, železný nůž
hlavní nákončí		3 zvířata	
kování se přívěskem	hrob 58	osmičkovité úponky	dospělý; litá bronzová opasková garnitura: nákončí s plastickým zdobením, malé nákončí, přezka, 5 erbovitých kování opaskových dírek, 8 malých erbovitých kování s přívěskem, 3 kování s otvorem na jedné straně. Železný nůž, železný srp, světlehnědý hrnec
hlavní nákončí		kruholaločná úponka	
kování opaskových dírek		florální motiv	
kování s výřezem		granulace/perly	

dlouhé kování	hrob 124	osmičkovité úponky ve dvou řadách vedle sebe	muž a dítě; bronzová opasková garnitura: lité nákončí, 3 malá litá nákončí, 6 litých kování s prolamovaným motivem zvířat, 3 plechové destičky. Hranatý broušený kámen, železný nůž, železný meč, tmavošedý keramický hrnec s liniovou výzdobou
malé nákončí		jednoduchý pletenec	
čtvercové kování		gryf	
čtvercové kování se přívěskem		gryf	
čtvercová puklicová spona	hrob 158	pukličky, perlovec	žena, 2 zlaté náušnice, 2 tepané pozlacené agrafy, přeslen, 2 masivní náramky s rozšířenými konci, železný nůž, železná šavle, fragment železné obruče z vědra, tmavošedý keramický hrnec.
malé nákončí	hrob 167	florální m. a la klas	muž; fragment copové spony (?), opasková garnitura: 6 kování z bronzového plechu, kování z bronzového plechu, vrtulkové pozlacené kování, polovina bronzového plechového kování, opaskové poutko, 2 malá litá nákončí z bílého kovu s klasovitým motivem, čtyřhranná přezka, bronzový kroužek. Jednobřítý železný meč se zbytky dřevěné pochvy, železné hroty/šipky, fragment kostěných částí luku, železná dýka, hnědý keramický hrnec
hlavní nákončí	hrob 175	geometrický motiv a zjednodušené geometrizované esovité úponky ve dvou řadách	muž; 2 stříbrné náušnice, opasková garnitura z pozlaceného plechu: plechové nákončí s perlovcovým okrajem, 2 malá nákončí s perlovcovým okrajem, 6 rosetových plechových kování s perlovcovým okrajem, objímka (?). Přezka, bronzová rámová přezka, železná šavle s jedním ostřím s jílcovým trnem, neúplný železný nůž, hnědý keramický hrnec
kruhové puklicové spony		perlovcový okraj	
malé nákončí		perlovcový okraj, P.S. geom. vzor, Z.S. florální m.	
malé kulaté kování	hrob 189	triskel	dospělý; litá garnitura: 3 kotoučová kování z bílého kovu s triskelem, 3 malá nákončí z bílého kovu, bronzová destička se dvěma nýty, bronzový kroužek, šedý keramický hrnec

malá nákončí		kruholaločná úponka	
krátké nákončí	hrob 249	geometrický motiv, perlovcový okraj	žena; železný kroužek, fragment železné přezky, 2 železné přezky, garnitura z bronzového plechu: nákončí s geometrickým ornamentem, 2 malá nákončí, fragment čtyřhranných bronzových plechových kování, bronzová destička se zbytky tkaniny. 2 fragmenty železa, železný nůž, fragment železného nože, tmavošedý keramický hrnec
čtvercové kování	hrob 255	mřížka	muž; destička z bronzového plechu s vytlačeným mřížkovým ornamentem, železná přezka se zbytky kůže, šedohnědý keramický hrnec
malé pukličky	hrob 262	perlovcový okraj	muž; bronzová opasková kování: 5 tepaných kování, fragment poutka. 2 železné přezky, železný nůž, tmavošedý keramický hrnec
malé nákončí	hrob 311	geometrizovaný florální motiv podobný rosetě	muž; opasková garnitura: stříbrné (?) nákončí, nezdobená část malého stříbrného nákončí, fragment tenkého kování. 2 železné přezky, železný kroužek, 2 zelené nože, 4 železné fragmenty asi z křesadla, železný nůž, langsax, šedohnědý keramický hrnec, železná rukojeť vědra, bronzový fragment náušnic
puklička	hrob 315	roseta	2 děti; 2 bronzové náušnice, 2 pukličky, fragmenty železných obručí z vědra, železná přezka, železný nůž, šedohnědý keramický hrnec
čtvercové kování	hrob 318	gryf	muž; tmavošedý keramický hrnec, opasková garnitura ze stříbrného plechu: nákončí, 3 malá nákončí, 4 čtvercové kování, železná přezka, 2 železné nože
malá nákončí		jednoduchý pletenec	
hlavní nákončí		3 gryfové	
puklička	hrob 328	perlovcový okraj	dítě; 2 bronzové náušnice, stříbrné náušnice, bronzová plechová garnitura: 5 rosetových kování, bronzové poutko, malé opaskové poutko, opaskové poutko se spojenými konci, úlomek železné přezky, železný nůž, železné hroty, černohnědý keramický hrnec

hlavní nákončí	hrob 335	mřížka	muž; 2 pozlacené sponky copů, bronzové náušnice, kostěné součásti luku s bronzovými nýty, železná šavle s čtverhranným kováním, litá garnitura ze světlého kovu: velké prolamované nákončí, 3 malá prolamovaná nákončí, 6 čtverhranných prolamovaných kování, 2 kování s otvory, opaskové poutko, plechová destička, kloubová přezka, bronzová přezka, železný fragment, 2 železné dýky, šedohnědý keramický hrnec
čtvercové kování		mřížka	
krátké nákončí		mřížka	
obdélníková spona		florální motivy	
přezka		mřížka	
obdélníková spona		geometrizovaný motiv klasu	
prolamovaná jazyková kování	hrob 363	osmičkový pletenec	muž; litá opasková garnitura z olova: velké prolamované nákončí s perlovcovým okrajem, 15 prolamovaných jazykovitých kování, 12 erbovitých kování s otvory, vrtulkovité kování, malé prolamované nákončí, železné opaskové poutko, přezka s perlovcovým okrajem, fragment železné dýky, železná přezka, šedohnědý keramický hrnec
kování opaskových dírek		florální motiv	
spona	hrob 364	osmičkový pletenec	žena; 2 bronzové náušnice se 2 dráty, 2 pozlacené bronzové ozdoby s plastickou smyčkou, fragment cylindrického válcovitého přívěsku, 17 korálků (8 skleněných tvaru melounového semínka, 5 menších stejného tvaru i materiálu, 2 kulaté perly hnědomodré, 2 hnědé korálky tvaru sudu), fragment železného nože, cihlově červený přeslen, fragment bronzového plechového pásku, žlutá lahvovitá nádoba
čtvercové kování	hrob 371	jednoduchá rosetka	adolescent; lehce zakřivená šavle, stříbrná opasková garnitura: nákončí, 4 čtyřhranná kování, malé nákončí, 2 destičky, bronzová litá rosetová ozdoba, oválná bronzová přezka, bronzové opaskové poutko. Železná přezka, lehce zakřivený kostěný předmět, železný hrot, železný nůž, fragment železných zahrocených šipek, černý keramický hrnec

drobná kování	hrob 375	kruhy	dítě; pozlacené bronzové náušnice, 4 kování z bronzového plechu, fragment železného nože, fragment železné přezky, šedý keramický hrnec, poškozené železné hroty šipek
spona	hrob 380	geometrický motiv	žena; 2 pozlacené bronzové náušnice, 2 pozlacená bronzová poutka se skleněnými vložkami, 87 korálek ze skla, kovu a hlíny - 77 kulatých hliněných, jeden modrý ze skla, modrá perla ze skla, zelené válcovité ze skla, 3 kulaté z kovu, 4 žaludovité z kovu. Fragment obruče vědra, železný nůž, hliněný přeslen, šedohnědý hrnec
hlavní nákončí	hrob 396	puncování/tečky	žena s dítětem; pozlacená hrozníčkovitá náušnice; 2 korálky, jeden soudkovitý a druhý cylindrický; fragment železného nože; Ag opasková garnitura: nákončí s puncováním, fragment čtyřhranného kování s puncováním, litý prolamovaný kotouč se 3 zvířaty (snad jeleny), úlomek železné přezky, železné cvočky; tmavohnědý hrnec s esovitým profilem
litý prolamovaný kruh		asi tři zvířecí hlavy do triskelu	
kruhová puklička	hrob 420	copánková spirála	muž; 3 tepané části ozdob s rosetami, lité nákončí se zvířecími hlavičkami, plíšek z bronzového plechu, šedý hrnec s esovitým profilem
krátké nákončí/spínadlo		zvířecí hlavička	
hlavní nákončí	hrob 442	pletenec	žena; 2 bronzové náušnice, 3 korálky zdobené žlutými vlákny, 2 soudkovité korálky a 1 cylindrický, fragment železného nože, šedý keramický hrnec s esovitou profilací, ústí se šikmými hranami, rovné dno, ručně vyráběná, průměrně pálená, hlavní nákončí, 2 čtvercová kování, malé nákončí
čtvercová kování		geometrické motivy	
krátké nákončí		geometricko-florální motivy	
hlavní nákončí	hrob 485	kruholaločná úponka	juvenis; litá opasková garnitura: velké nákončí, 13 jazykovitých kování s přívěskem, 5 jazykovitých kování, 21 erbovitých kování opaskových dírek, 4 prolamovaná kruhová (?) kování, 3 malá nákončí, část štítkovité přezky, vrtulkovité kování, železné poutko, železná dýka, šedohnědý keramický hrnec, železný kroužek

malé nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování s přívěskem		prolamované florální motivy	
jazykovitá kování		prolamované florální motivy	
kování opaskových dírek		palmeta na puncovaném pozadí	
vrtulkovité kování		"prodloužená" palmeta	
puklička	hrob 490	roseta	dítě; 2 stříbrné náušnice, opasková garnitura ze stříbrného plechu: nezdobené dvoudílné nákončí, 4 kotoučovitá kování/pukličky, fragment malého nákončí, poutko, přezka, malá přezka, šavle s 1 ostřím a křížovou záštitou, 2 kování šavle s rombickým zakončením, železný nůž, kování nákončí pochvy, železné kroužky spojené do řetízku, železný kroužek, šedohnědý keramický hrnec
nákončí	hrob 518	geometrický motiv	dítě; 2 stříbrné náušnice, opasková garnitura z bronzového plechu: nákončí, plechové destičky ze zadní strany nákončí, 2 poutka, železná dýka; neúplný železný nůž, šedý keramický hrnec
destička/ snad část opasku?	hrob 577	soustředné kruhy	dítě; 2 stříbrné náušnice, 64 korálků: asi 17 stříbrných perel, 3 ze zeleného skla, 1 z modrého skla, 5 tmavých hliněných, 1 z perleti, 5 malých žlutočervených s bílými vložkami, 4 kulaté, 1 čtyřhranný tmavý, 7 kulatých žlutých, 20 malých žlutočerných, železný fragment, kostěné destičky, fragmenty kostěných hřebenů, železný nůž se zbytky dřevěné pochvy, železný fragment, železná přezka, světlehnědá keramická nádoba
hlavní nákončí	hrob 644	esovitý florální motiv	muž; opasková garnitura: lité nákončí z bílého kovu, malé nákončí z bílého kovu, 6 bronzových čtvercových kování, 3 kulatá bronzová kování, vrtulkovité kování z bílého kovu, 3 bronzová obdélníková kování, fragment železného poutka, bronzová přezka, železná přezka, železný hrot, 2 bronzové náušnice (?), fragmentarizovaná železná dýka, černý keramický hrnec
malé nákončí		esovitá úponka	

čtvercové destičky		prolamované trojúhelníky	
vrtulkovité kování		osmičkovitá úponka	
kování opaskových dírek	hrob 657	florální motiv a la triskel	žena; 2 náušnice z bronzu a stříbra, 2 olověné korálky, 3 lisovaná stříbrná kování opaskových dírek, malé stříbrné nákončí, fragment bronzového plechu, fragment železné přezky, železná přezka, křesadlo (?) se dvěma pazourky (?); fragmentarizovaný železný nůž, železná dýka, železná sekera, tmavý keramický hrnec
hlavní nákončí	hrob 682	kruholaločná úponka	muž a žena; 2 pozlacené bronzové spony do vlasů, garnitura: lité prolamované nákončí z bílého kovu, 3 menší analogická nákončí, 4 pravouhlá kování z bronzového plechu, 5 kování z bronzového plechu, bronzové poutko. Železná přezka, železný nůž, tmavošedý keramický hrnec, 2 zlaté náušnice, 23 korálků: 1 zelený kulatý ze skla, 2 tmavé kulaté, 20 černých, zelených, bílých a modrozelených tvaru melounového semínka, předměty pravděpodobně z tašek: spirálový předmět (snad na zavěšení), zakřivený bronzový plech, fragmenty se zbytky tkáně/kůží (?), bronzová přezka, kostěný jehelníček
malá nákončí		kruholaločná úponka	
jehelníček		úponka s listy v podobě polopalmety, druhá strana osmičkový copánek	
hlavní nákončí	hrob 683	kruholaločná úponka, úchyty v podobě zvířecích hlav	dospělý; litá garnitura z bílého kovu: dvoudílné nákončí, 4 menší nákončí, 12 jazykovitých kování, 11 prolamovaných kování, 3 polokřížovitá oválná kování, poutko, přezka, rozbitá železná přezka, železný nůž, šedý hrnec
malá nákončí		kruholaločná úponka	
jazykovitá kování se přívěskem		florální motiv	
jazykovitá kování		florální motiv (stejný jako ta se přívěskem)	

drobná kování		florální srdčitý motiv	
kování opaskových dírek		prolomený půlměsíc	
opaskové poutko		puncování/tečky	
kruhové pukličky/spony	hrob 758	puncování, perlovcový okraj, granulace	juvenis; železný hrot šípu s úchyty, garnitura: 7 kování ze stříbrného plechu, bronzové poutko, nákončí ze stříbrného plechu, čtverhranná bronzová přezka, fragmentarizovaný železný kroužek, fragmenty železné přezky, železný kroužek, křesadlo (?), skythský hrot šípu, 2 železné nože, světlehnědý keramický hrnec
hlavní nákončí	hrob 771	florální motiv	muž; litá garnitura z bílého kovu: dvoudílné prolamované nákončí, jednodílné nákončí s gryfem, dvoudílné prolamované nákončí, 4 kulatá kování; 2 kotoučová kování (?). Štítkovité kování, oválná přezka, železná přezka, železný nůž, šedý keramický hrnec
malé nákončí		esovitá úponka	
malé nákončí		zvíře /gryf?	
kulatá kování/pukličky		florální motiv	
kování opaskových dírek		florální motiv, prolamované	
přezka		florální motiv, prolamované	
vrtulkovité kování	hrob 804	florální motiv	muž; velké nákončí z olova, menší lité nákončí, lité nákončí, vrtulkovité kování, fragmenty železné přezky, světlehnědý keramický hrnec
nákončí	hrob 820	pletenec	adultus; garnitura: dvoudílné stříbrné nákončí s pletencem, dvoudílné nákončí s pletencem a druhou stranou nezdobenou, vrtulkovité kování, kování. Bronzové náušnice, železná přezka, silně ohnutá železná šavle se záštitou a trnem na jílci, fragmenty kostěného obložení luku, 2 železné hroty šípů, železný nůž, černohnědý keramický hrnec
krátké nákončí		pletenec	

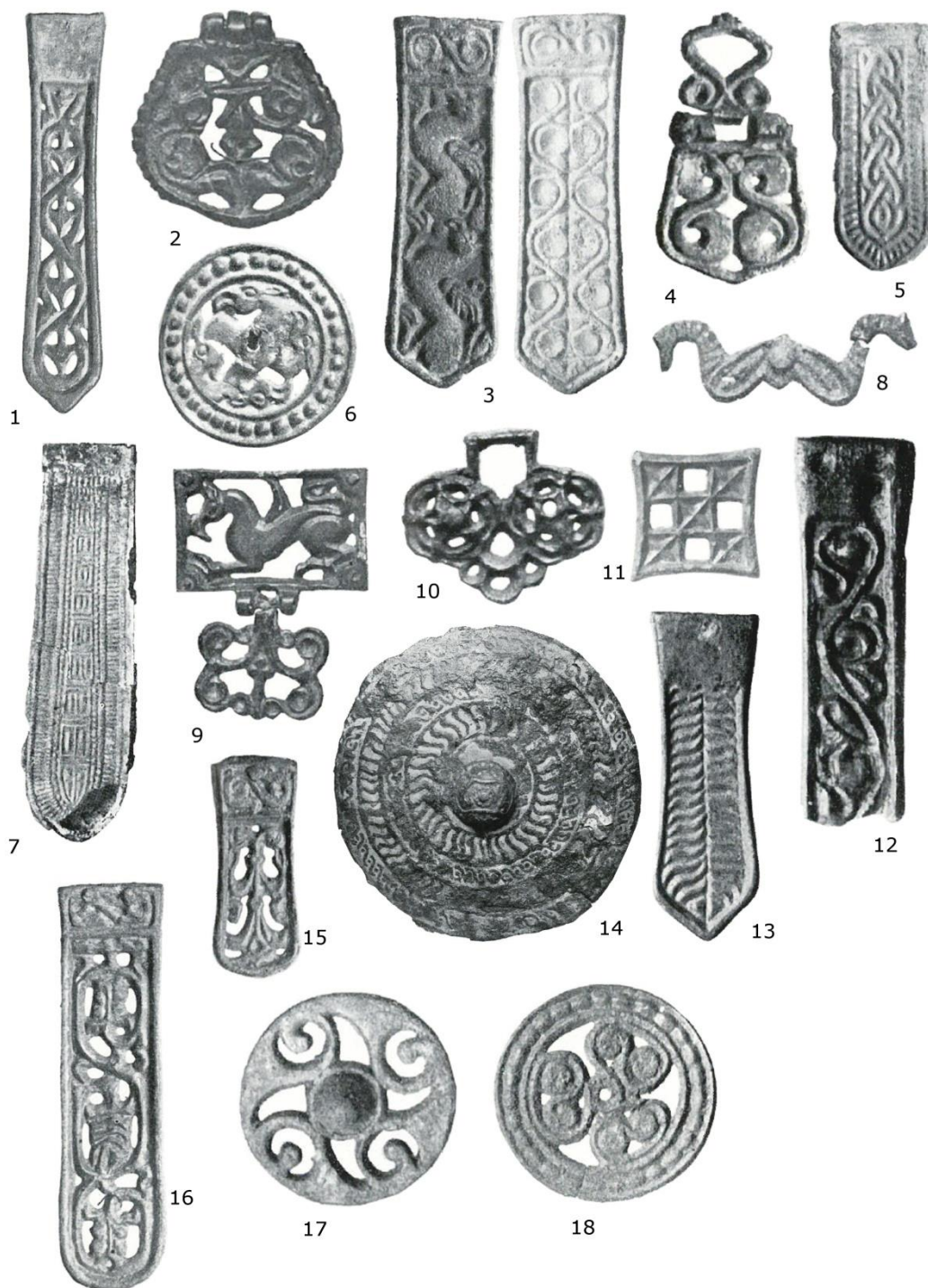

Příloha č. 4 – Obrazový doprovod katalogu

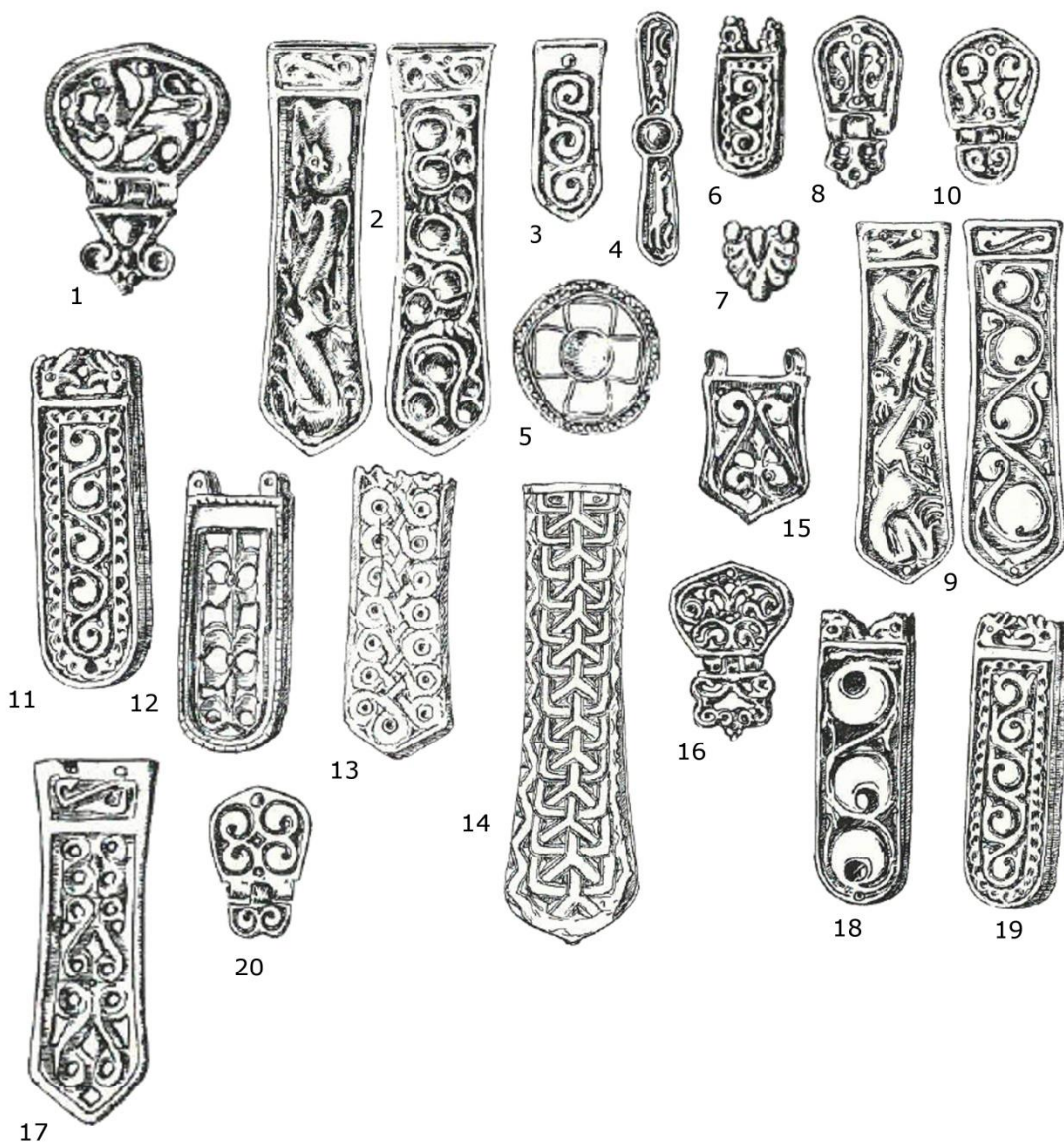
Obr. 31 – Alattyán

1-hrob 1; 2 – hrob 46; 3 – hrob 50; 4 – hrob 146; 5 – hrob 170; 6 – hrob 170; 7 – hrob 175; 8 – hrob 185; 9 – hrob 185; 10 – hrob 214; 11 – hrob 246; 12 – hrob 267; 13 – hrob 268; 14 – hrob 284; 15 – hrob 369; 16 – hrob 372; 17 – hrob 394; 18 – hrob 395; 19 – 524; 20 – hrob 581; 21 – hrob 659 (dle Kovrig 1963)

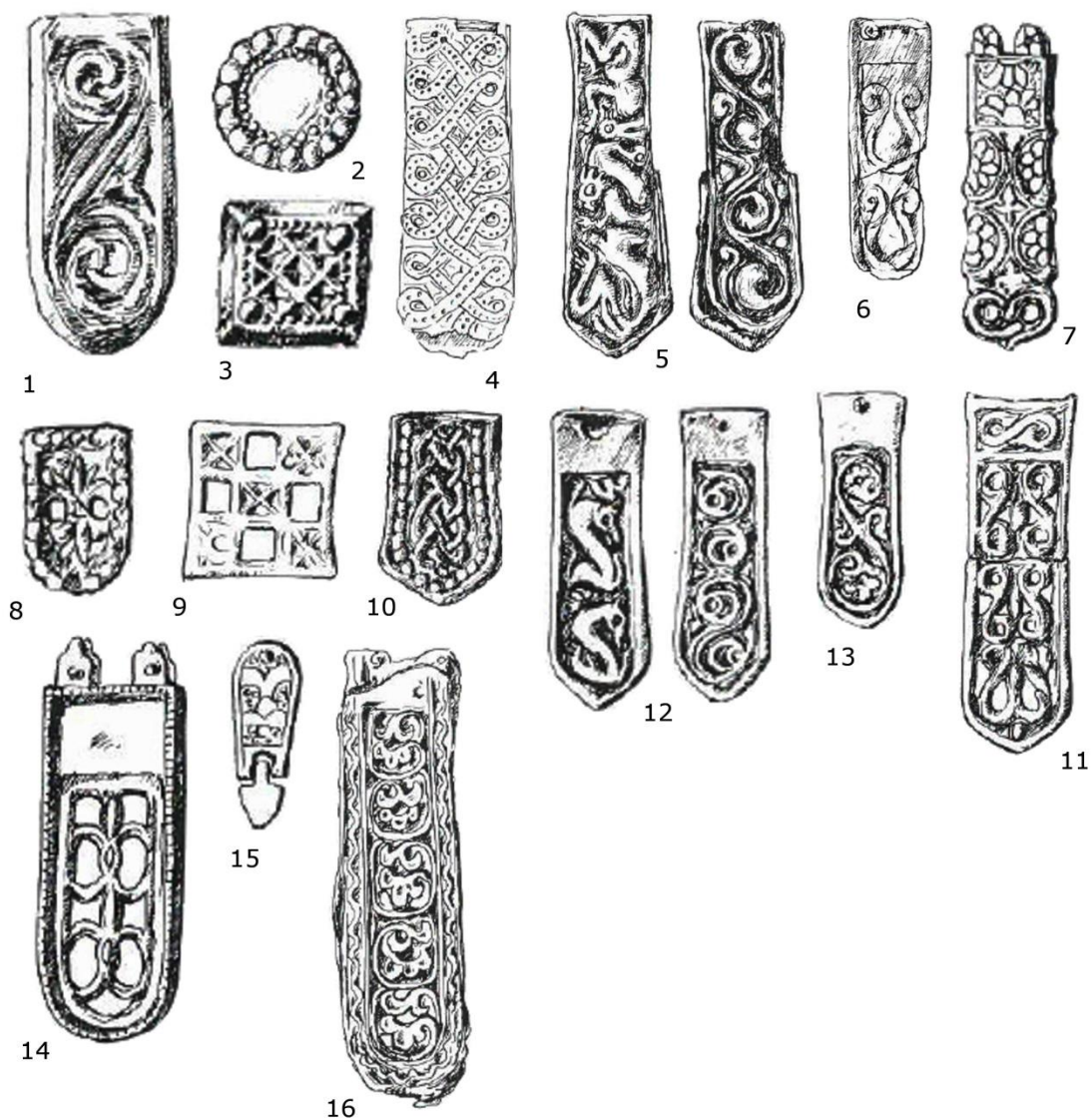
Obr. 32 – Devínská Nová Ves

1- hrob 62; 2 – hrob 104; 3 – hrob 116; 4 – hrob 116; 5 – hrob 131; 6 – hrob 147; 7 – hrob 124; 8 – hrob 172; 9 – hrob 172; 10 – hrob 524; 11 – hrob 530; 12 - hrob 568; 13 – hrob 759; 14 – hrob 842; 15 – hrob 842; 16 – hrob 842; 17 – hrob 882; 18 – hrob 882 (dle *Eisner 1952*)

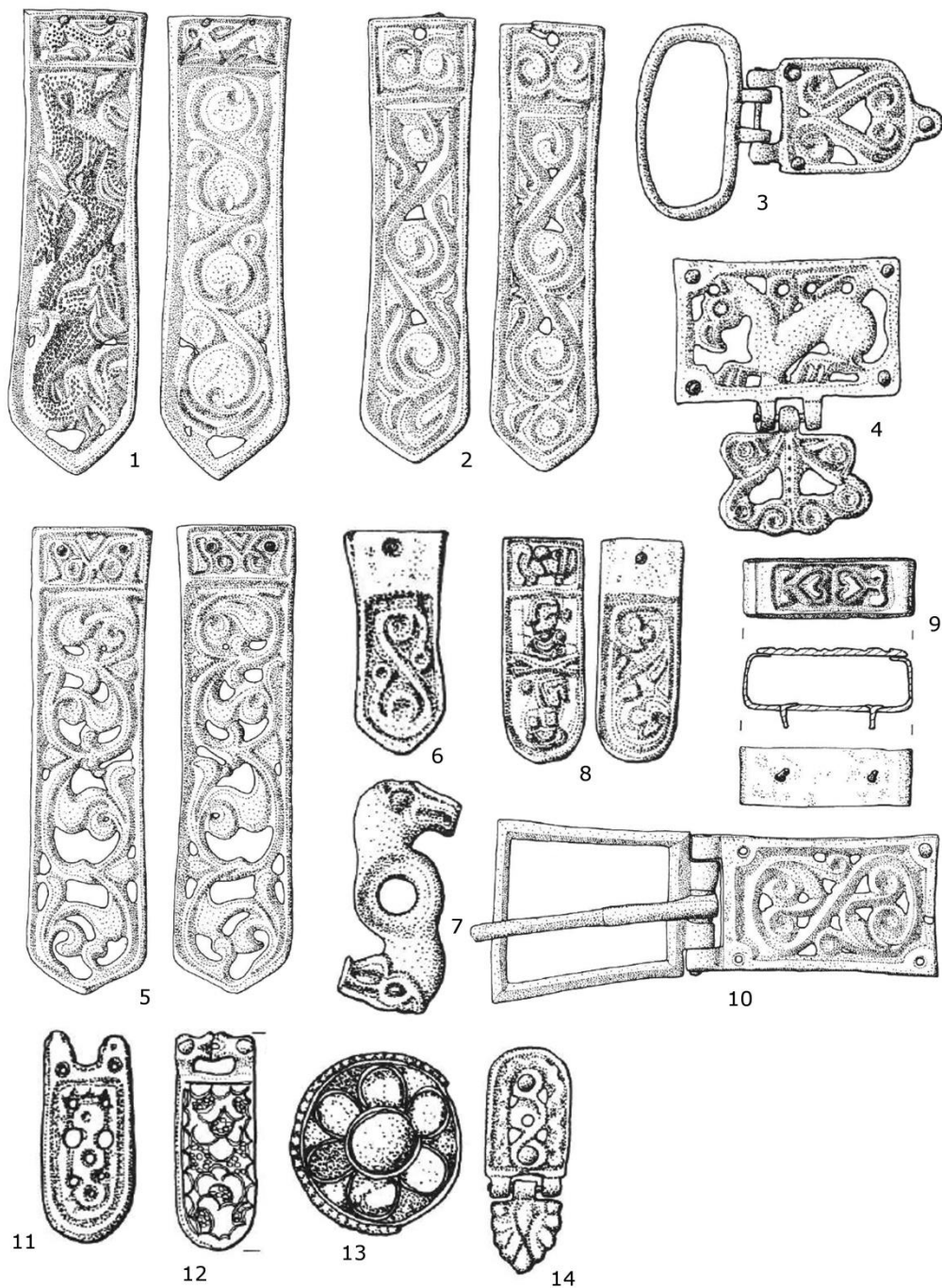
Obr. 33 – Homokmégy-Halom

1 – hrob 10; 2 – hrob 10; 3 – hrob 10; 4 – hrob 10; 5 – hrob 11; 6 – hrob 30; 7 – hrob 30; 8 – hrob 31; 9 – hrob 31; 10 – hrob 42; 11 – hrob 42; 12 – hrob 48; 13 – hrob 50; 14 – hrob 56; 15 hrob 60; 17 – hrob 110; 18 – hrob 111; hrob 131 (dle *Garam et al. 1975*)

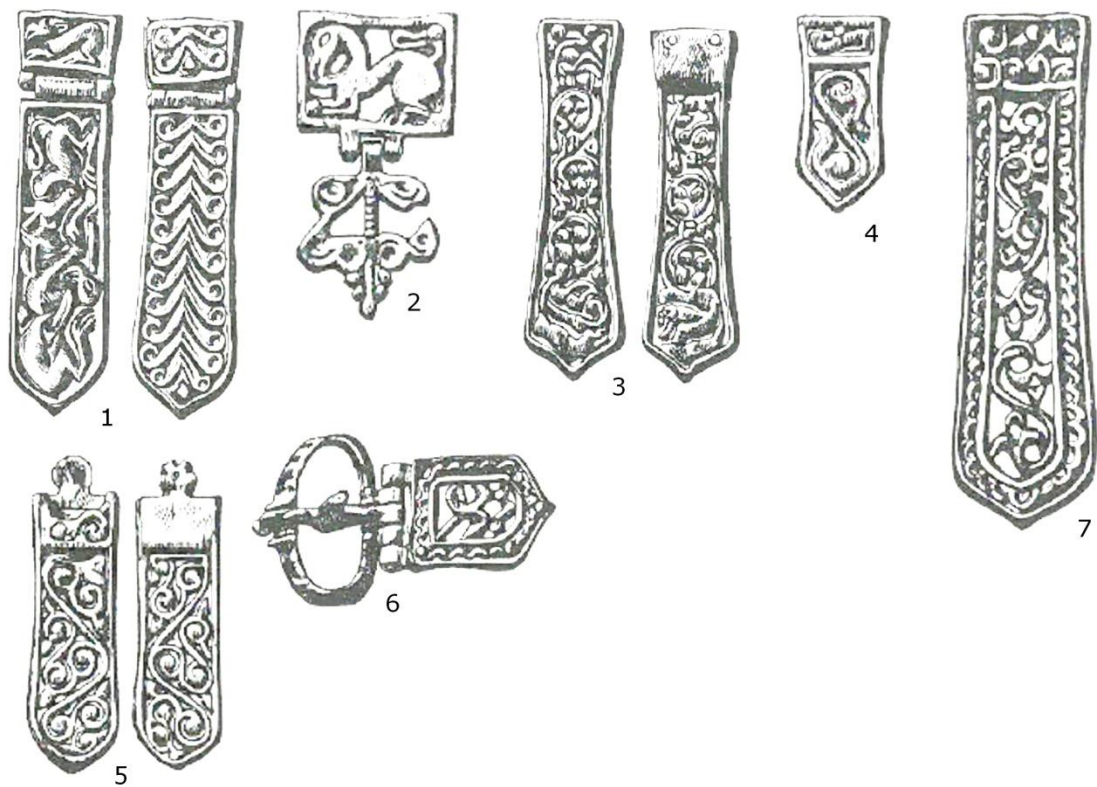
Obr. 34 – Kisköre

1 – hrob 27; 2 – hrob 27; 3 – hrob 32; 4 – hrob 37; 5 – hrob 41; 6 – hrob 57; 7 – hrob 70; 8 – hrob 72; 9 – hrob 94; 10 – hrob 121; 11 – hrob 134; 12 – hrob 136; 13 – 139; 14 – hrob 143; 15 – hrob 143; 16 – hrob 165 (dle *Garam* 1979)

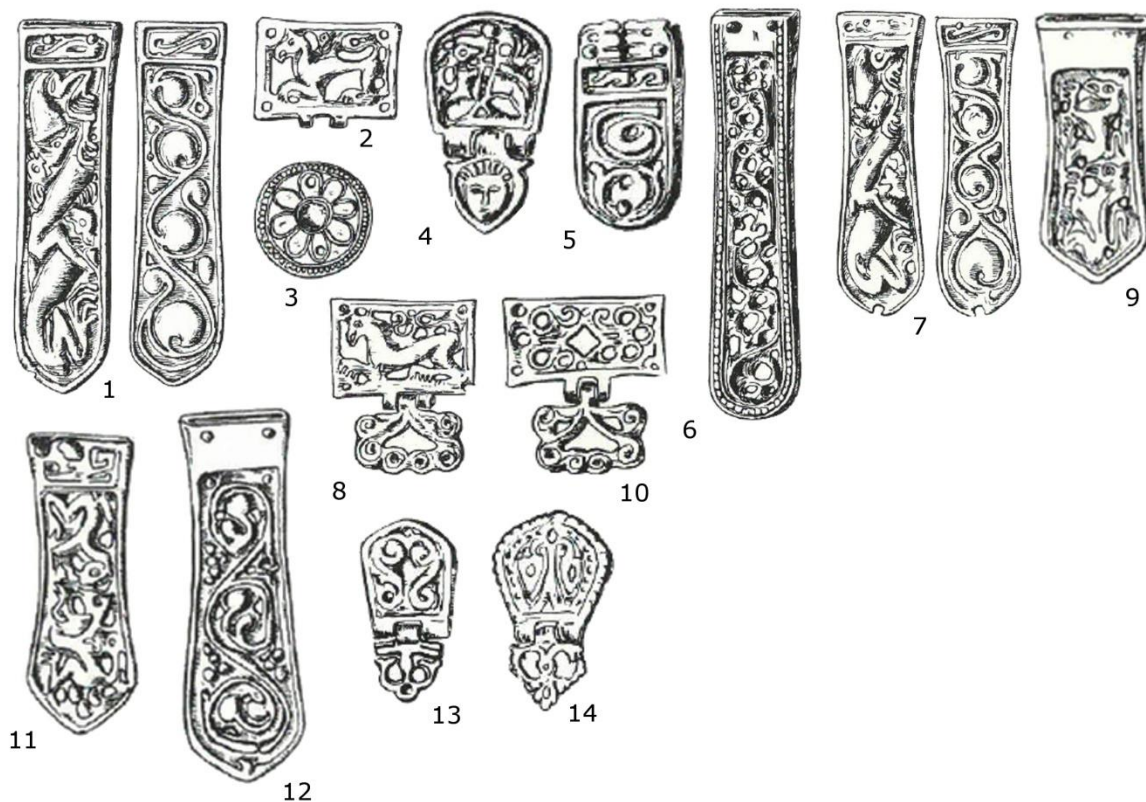
Obr. 35 – Leobersdorf

1 – hrob 21; 2 – hrob 51; 3 – hrob 51; 4 – hrob 51; 5 – hrob 56; 6 – hrob 57; 7 – hrob 66; 8 – hrob 69; 9 – hrob 71; 10 – hrob 71; 11 – hrob 81; 12 – hrob 82 A; 13 – hrob 82 C; 14 – hrob 93 (dle Daim 1987)

Obr. 36 - Nagypall I - Határi-Dűlő

1 – hrob 16; 2 – hrob 16; 3 – hrob 28; 4 – hrob 28; 5 – hrob 32; 6 – hrob 80; 7 – hrob 80 (dle Kiss 1977)

Obr. 37 - Széchenyi I

1 – hrob 11; 2 – hrob 11; 3 – hrob 13; 4 – hrob 29; 5 – hrob 29; 6 – hrob 29; 7 – hrob 43; 8 – hrob 43; 9 – hrob 46; 10 – hrob 47; 11 – hrob 47; 12 – hrob 69; 13 – hrob 97; 14 – hrob 100; 15 – hrob 100; 16 – hrob 100; 17 – hrob 100 (dle *Garam et al. 1975*)

Obr. 38 – Tiszafüred

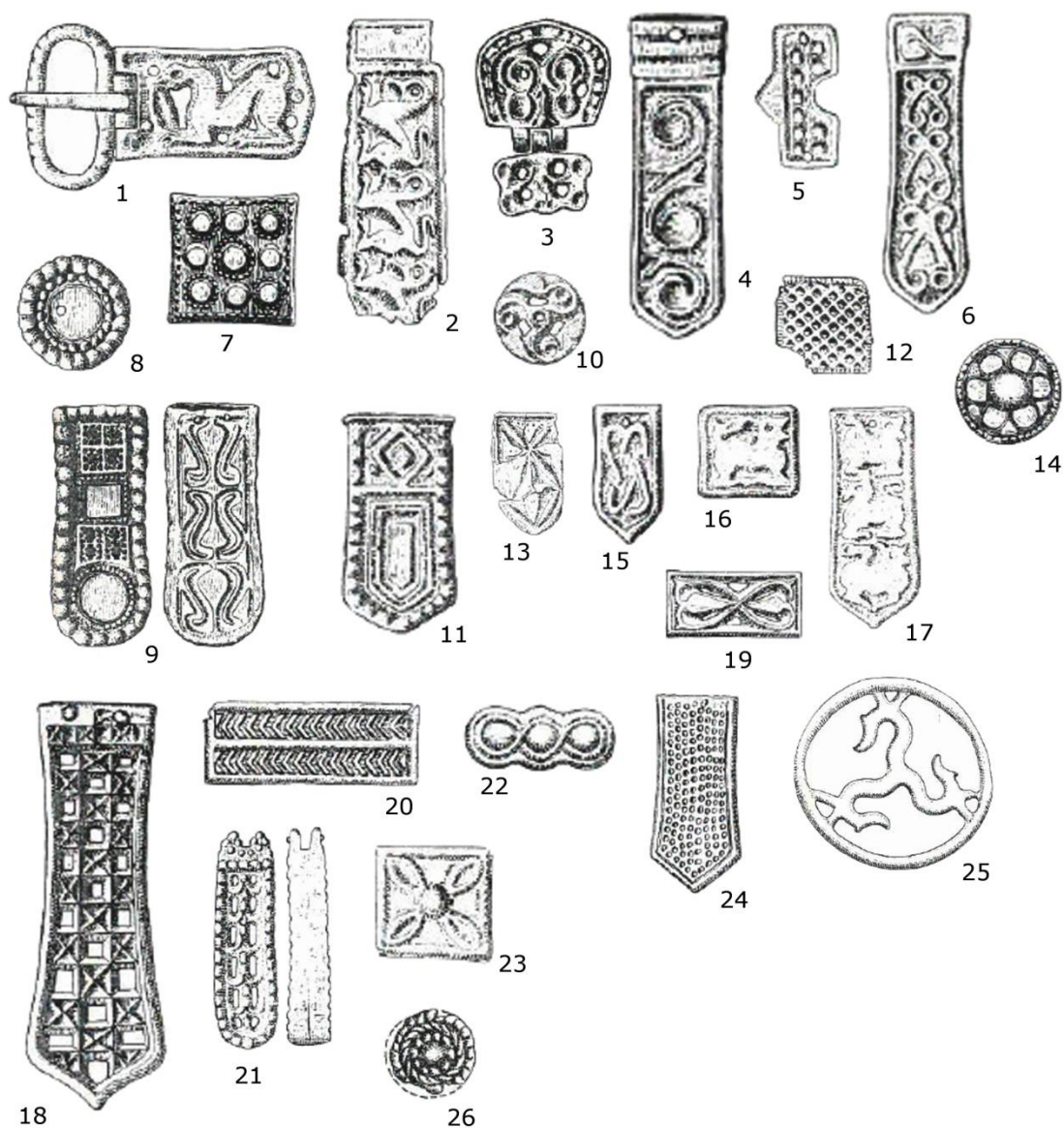
1 – hrob 25; 2 – hrob 25; 3 – hrob 28; 4 – hrob 38; 5 – hrob 113; 6 – hrob 166; 7 – hrob 166; 8 – hrob 190; 9 – hrob 199; 10 – hrob 193; 11 – hrob 363; 12 – hrob 537; 13 – hrob 632; 14 – hrob 913; 15 – hrob 1141; 16 – hrob 1149; 17 – hrob 1171; 18 – hrob 1244; 19 – hrob 1244; 20 – hrob 1141 (dle *Garam 1995*)

Obr. 39 – Zamárdi-Rétiföldek

1 – hrob 35; 2 – hrob 82; 3 – hrob 187; 4 – hrob 184; 5 – hrob 280; 6 – hrob 297; 7 – hrob 453/b; 8 – hrob 463; 9 – hrob 512; 10 – hrob 611; 11 – hrob 611; 12 – hrob 612; 13 – hrob 640; 14 – hrob 646; 15 – hrob 695; 16 – hrob 751; 17 – hrob 805; 18 – hrob 805; 19 – hrob 1163; 20 – hrob 1389 (dle *Bárdos – Garam 2009*)

Obr. 40 – Želovce

1 – hrob 30; 2 – hrob 44; 3 – hrob 58; 4 – hrob 58; 5 – hrob 58; 6 – hrob 124; 7 – hrob 158; 8 – hrob 178; 9 – hrob 175; 10 – hrob 189; 11 – hrob 249; 12 – hrob 255; 13 – hrob 311; 14 – hrob 315; 15 – hrob 318; 16 – hrob 318; 17 – hrob 318; 18 – hrob 335; 19 – hrob 335; 20 – hrob 335; 21 – hrob 363; 22 – hrob 364; 23 – hrob 371; 24 – hrob 396; 25 – hrob 396; 26 – hrob 420 (dle Čilinská 1973)